ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1951

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΜΗΝΙΑΙΑ

Α΄. ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924—1941 • Β΄. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 7ον

Ὀκτώβριος 1951 • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 1

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Μακένζυ Κὶγκ 1 (πρώην Λυκαβητοῦ) ΑΘΗΝΑΙ — Τηλέφ. 33 - 897

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΑΡΘΡ. 6 Α. Ν. 1092

Διεύθυνσις Περιοδικοῦ : Κα ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Λ. Σγουροῦ 2

Διεύθυνσις Τυπογραφείου: «ΠΥΡΣΟΣ» Α. Ε. Ἱερὰ Ὁδὸς 61

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 1.500 — Ἐτησία συνδρομὴ ἐσωτ. Δρχ. 12.000, ἐξωτ. 10 σελλίνια ἢ 2 δολλάρια

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

	Σελὶς
Πρὸς τοὺς Ἕλληνας Ἐρυθροσταυρίτας	1
Αἱ Ρῆτραι τοῦ Λυκούργου, ὑπὸ Γ. Κουρμούλη	2
Τὸ σχολεῖο, ὑπὸ Γρ. Ξενοπούλου	3
Ἐχινόκοκκος, ὑπὸ Μ. Μακᾶ	4
Γ. Χαλεπᾶς, ὑπὸ Μ. Νικολαΐδη	5
Ἐρυθρὸς Σταυρός, ὑπὸ Κ. Cepp.	6
α) Οἱ ἐχθροὶ τῶν δέντρων καὶ τῶν λαχανικῶν, ὑπὸ Κ. Ζευγᾶ. β) Καρποί, ὑπὸ Στ. Σπεράντσα	7
Παιδιά, ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ μεγαλουργήσουν ὑπὸ Β. Οἰκονομίδη	8
α) Ἡ κυανόλευκη, ὑπὸ Ἐμμ. Πρωτοψάλτη. β) Χρήσιμες συμβουλές, ὑπὸ ΑΝ. ΒΩ.	9
Φωτογραφίαι δράσεως	10—11
Ὀκτώβριος, ὑπὸ Π. Καλονάρου	12
Λουδ. Μπράϊγ, ὑπὸ Δ. Δημητροκάλλη	13
Δρῦς, ὑπὸ Π. Γρίσπου	14
Ἀθλητικὴ ζωή, ὑπὸ Σπ. Αὐλωνίτη	15
Κίνησις Ε.Ε.Σ.Ν.	16
Δράσις ὁμάδων Ε.Ε.Σ.Ν.	17—18
Μαθητικὴ συνεργασία	19—20
Ἐξώφυλλον: Ὁ Μικρὸς Ἀναγνώστης ὑπὸ Ν. Γκύζη	
Ἐσωτερικὴ Ἐξωφύλλου: Ἡ 28η Ὀκτωβρίου.	
Ἐσωτερικὴ ὀπισθοφύλλου: Πίνδος, στίχοι Στ. Σπεράντσα, Μουσικὴ Α. Παναγιωτοπούλου.	
Ὀπισθόφυλλον: Ἰλιάς, ὑπὸ ΑΝ. ΒΩ.	

	Page
To the Greek Juniors, by G. J. R. C.	1
Lycurgus, by G. Kourmoulis	2
The school, by G. Xenopoulos	3
Echinococcus, by M. Makas	4
J. Halepas, by M. Nicolaides	5
Red Cross, by Cathleen Cepp.	6
a) The enemies of the trees, by C. Zevgas b) The fruits, by St. Sperantza.	7
Talented children, by B. Oeconomides	8
a) The flag, by Emm. Protopsaltis b) Useful advices, by AN. VO	9
Activity in pictures	10—11
October, by P. Calonaros	12
L. Braille, by D. Demetrocalis	13
Oak - tree, by P. Grispos	14
Athletic life, by Sp. Avlonitis	15
G. J. R. C. movement	17—18
Pupils contribution	19—20
Out - side front cover: The young reader, by N. Gyzis.	
Inside front cover: The 28th of October poem by St. Sperantza	
Inside back cover: «Pindus» verses by St. Sperantza. Music by A. Panaghiotopoulos.	
Outside back cover: Ilias, by AN VO.	

ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Τὰ φῶτα τῆς ψυχῆς λαῶν ἀβούλων
ἐσὺ ἄναψες, Ἑλλάδα, φῶς τῆς πλάσης.
Καὶ σὺ—μονάχα πνεῦμα—ἦταν γραμμένο
τὴ βία τὴν ὑλικὴ γιὰ νὰ ντροπιάσης.

Πιστέψαμε βαθιὰ στὸν ἑαυτό μας
στὴ θεία συμπαράσταση. Μιὰ φλόγα
στὰ στήθη μας. Κι αὐτὸ ἦταν τῶν προγόνων
ἡ ἀθάνατη ἀρετή, ποὺ μᾶς εὐλόγα.

Γλυκόθωρη, καθάρια ὡς ἡ ψυχή μας
ἡ κρίσιμη ξημέρωσεν ἡμέρα.
Τὸ δίκιο ἦταν μαζί μας. Κι ἀπ' τὸν τόπο
τὸν ἄδικον ἐχθρὸ διώξαμε πέρα.

Πολύφεγγη γιὰ μᾶς ἂς εἶναι ἡ δόξα
κι ὡς στ' ἄστρα νὰ πυργώνεται κι ἀκόμα...
Σ' ἐχθρὸν ἐμεῖς, μὲ θέληση δική μας,
δὲ δώσαμε ποτὲ νερὸ καὶ χῶμα.

"Οπως τὰ περασμένα σχολικὰ ἔτη ἔτσι καὶ τὸ σχολικὸ ἔτος 1951 - 52 πιστεύομε θὰ εἶναι γεμάτο ἀπὸ δρᾶσι τῶν Ἑλλήνων Ἐρυθροσταυριτῶν, γιὰ τὴν ὁποία οἱ ἴδιοι καὶ ἡ Πατρίς των θὰ εὐγνωμονεσαι.

Ἡ χώρα μας γιὰ τὴν ἀνασυγκρότησί της χρειάζεται ἐντατικὴ καὶ συστηματικὴ ἐργασία. Ἐτσι χῶς εἰς τὴν προσπάθεια αὐτὴ ἔχομε τὴν πολύτιμο βοήθεια ὅλων τῶν φίλων μας καὶ κυρίως τῶν Ἀμερικανῶν. Μὲ τὴ δική μας ἐργασία καὶ τὴ βοήθεια ἐκείνων πρέπει τὸ συντομώτερο νὰ ἐπουλωθοῦν οἱ πληγές, ποὺ ἀφῆκαν εἰς τὴν Πατρίδα μας τὰ δέκα τελευταῖα δραματικὰ χρόνια. Στὴν ἐθνικὴ αὐτὴ προσπάθεια καὶ οἱ μαθηταὶ ὅλων τῶν σχολείων εἶναι χρέος των, ὅπου καὶ ὅπως μποροῦν, νὰ ἐργασθοῦν μὲ ὅλας των τὰς δυνάμεις.

Ἡ τακτικὴ καὶ ἐπιμελὴς παρακολούθησις τῶν μαθημάτων, ἡ ἀτομικὴ καθαριότης καὶ ἡ καθαριότης τοῦ σχολείου, ἡ ἀλληλεγγύη μεταξύ των εἶναι ἕνα μαθητικὸ χρέος, ποὺ ὅταν τὸ ἐκπληροῦν, ὅπως ἀξίζει στὰ παιδιὰ τῆς χώρας αὐτῆς μὲ τόσον ὑψηλὰς παραδόσεις, θὰ ἀποδώση πολλά.

Εἰς τὸ παρελθὸν οἱ "Ελληνες Ἐρυθροσταυρῖται μὲ τὴ βοήθεια, ποὺ ἔδωκαν στοὺς ἡρωϊκούς μας τραυματίας, μὲ τὰ χρήσιμα πράγματα, ποὺ ἔστειλαν στὰ παιδιὰ τῆς Βορείου Ἑλλάδος καὶ πρὸ πάντων μὲ τὴν υἱοθεσία ἑκατοντάδων σχολείων κατεστραμμένων χωρίων τῆς χώρας καὶ ἡ ἑτοιμασία ὡραιοτάτων λευκωμάτων, ἀπὸ τὰ καλλίτερα ὅλου τοῦ κόσμου, τὰ ὁποῖα ἐστάλησαν εἰς τοὺς Ἐρυθροσταυρίτας τῶν ἄλλων χωρῶν καὶ ἔγιναν ἀφορμὴ μ' αὐτὰ νὰ γνωρίσουν οἱ συνάδελφοί των πιὸ καλὰ τὴν Πατρίδα μας, ἐπετέλεσαν ἔργον, γιὰ τὸ ὁποῖο τοὺς ἀξίζει κάθε ἔπαινος.

Αἱ ἐπιτυχίαι ὅμως αὐταὶ δημιουργοῦν καὶ τὴν ὑποχρέωσι, νὰ μὴ σταματήση ἡ τόσο ἀποδοτικὴ αὐτὴ προσπάθεια, ἀλλὰ μὲ ἐνθουσιασμὸ καὶ πίστι νὰ ἐξακολουθήση γιὰ νὰ ἀποδώση πλουσιώτερα ἀποτελέσματα.

Ἐφέτος σύνθημά μας ἂς εἶναι:

Πιὸ πολλὰ χρήσιμα πράγματα στὰ Σχολεῖα ποὺ ἔχουν υἱοθετηθῆ καὶ πιὸ πολλὲς υἱοθεσίες ἀπὸ Σχολεῖα, ποὺ μέχρι σήμερα γιὰ διαφόρους λόγους δὲν μπόρεσαν νὰ συμμετάσχουν στὴν ὡραία αὐτὴ ἐκδήλωσι τῆς ἐθνικῆς ἀλληλεγγύης τῶν Ἑλληνοπαίδων.

Μὲ τὴν πεποίθησι πὼς τὸ σύνθημα αὐτὸ θὰ βρῆ στὴν ψυχὴ τῶν Ἑλληνοπαίδων τὴν ἀπήχησι, ποὺ πρέπει, ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς Νεότητος ἀπευθύνει, μὲ τὴν ἔναρξι τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους, εἰς τοὺς "Ελληνας Ἐρυθροσταυρίτας καὶ τοὺς πολυτίμους συνεργάτας του Ἐκπαιδευτικοὺς ἐγκάρδιον χαιρετισμόν.

Ἀθῆναι 1η Ὀκτωβρίου 1951.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος, κληθεὶς ὑπὸ τοῦ Διεθνοῦς Ε. Σ., μετέβη τὴν 4ην Ἰουλίου εἰς Γενεύην, ὅπως συζητήση μετὰ τῶν ἐκεῖ Ἀρχηγῶν τοῦ Διεθνοῦς Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ζητήματα ἀφορῶντα τὸν Ε.Σ. ἐν γένει.

Εἰς τὸ ἀεροδρόμιον ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τῶν Προεδρείων τοῦ Δ.Ε.Σ., τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν καὶ ἄλλων ἐπισήμων.

Κατὰ τὴν ἐκεῖ διαμονήν του ὁ κ. Πρόεδρος εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπιτύχη τὴν ἱκανοποιητικὴν λύσιν ζητημάτων ἐξαιρετικῆς ἐθνικῆς καὶ ἐρυθροσταυριτικῆς σημασίας.

Εἰς τὴν φωτογραφίαν ὁ Πρόεδρος Ε.Ε.Σ. κ. Γεωργακόπουλος ἐπιδίδων ἀντίγραφον τῆς κεφαλῆς τῆς ΥΓΕΙΑΣ εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Διεθνοῦς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κ. Raegger εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ μεγάρου τοῦ Δ.Ε.Σ.

The President G.R.C. Mr. C. Georgacopoulos invited by the I. R. C. arrived on July 4th in Geneva to discuss with the competent authorities of the I.R.C. different questions regarding Red Cross in general.

At the air-ground he has been received by the representatives of I.R.C. the League of Red Cross Societies and other officials.

During his stay in Geneva Mr. Georgacopoulos hat the opportunity of obtaining the satisfactory solution of different national and R. C. questions of an exceptional importance.

In the photo Mr. C. Georgacopoulos offering a copy of the head of Hygeia» to Mr. Raegger at the Hall of the I.C. R. Premises.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΝΕΟΤΗΤΟΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ Ι. Τ. Ρ.Ν.Ε.
ΗΜΕΡΟΜ. 16-8-85
ΑΡΙΘ. 36199

ΑΙ ΡΗΤΡΑΙ ΤΟΥ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ

Γ. Ι. ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Ὁ Λυκοῦργος, ὁ σοφὸς νομοθέτης τῆς Σπάρτης, δὲν συνέταξε καμμιὰ γενικὴ νομοθεσία ὅπως τὴν ἀντιλαμβανόμεθα σήμερον, ἀλλὰ ἔθηκε πρὸς τὸν λαὸν ρήτρας περὶ τῶν γενικῶν ἀρχῶν, τὰς ὁποίας θὰ ἠκολούθουν οἱ Σπαρτιᾶται εἰς τὸν δημόσιον καὶ ἰδιωτικόν των βίον. Ἦσαν λοιπὸν αἱ ρῆτραι αὐταί, ἕνα εἶδος συμβολαίου ἢ συνθήκης μεταξὺ νομοθέτου καὶ λαοῦ, ποὺ ἀφεώρων τὰς γενικὰς συνθήκας τῆς Σπαρτιατικῆς ζωῆς, διὰ δὲ τὰς λεπτομερείας λ. χ. τῶν συναλλαγῶν ἄφινε νὰ κρίνουν ἑκάστοτε καὶ συμφώνως πρὸς τὰς ἀντιλήψεις κάθε ἐποχῆς οἱ πεπαιδευμένοι ἄνδρες τῆς πόλεως. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον αἱ ρῆτραι τοῦ Λυκούργου δὲν εἶχαν ἑκάστοτε ἀνάγκην τροποποιήσεων καὶ μεταβολῶν, ἀλλ' ἴσχυσαν ἐπὶ πεντακόσια ὁλόκληρα ἔτη καὶ συνετέλεσαν ὥστε ἡ Σπάρτη νὰ πρωτεύσῃ τῆς Ἑλλάδος «εὐνομίᾳ καὶ δόξῃ».

Ἐφ' ὅσον λοιπὸν ὁ Λυκοῦργος ἄφησε τὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νομοθετικοῦ του ἔργου εἰς τοὺς πεπαιδευμένους ἄνδρας τῆς χώρας, εἶναι εὔκολον νὰ ἀντιληφθῶμεν τὴν βασικὴν σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἀπέδωκεν εἰς τὴν μόρφωσιν τῶν συμπολιτῶν του: «τὸ γὰρ ὅλον καὶ πᾶν τῆς νομοθεσίας ἔργον εἰς τὴν παιδείαν ἀνῆψεν». Ἦσαν δὲ αἱ ρῆτραι του πρακτικοὶ κανόνες τῆς ζωῆς, οἱ ὁποῖοι συνέτειναν εἰς τὴν εὐημερίαν καὶ τὴν πρόοδον τοῦ συνόλου. Ἀπέβλεπαν εἰς τὸ νὰ καταστήσουν τὴν Σπάρτην αὐτάρκη καὶ παντοδύναμον καὶ νὰ ἐλευθερώσουν τοὺς Σπαρτιάτας ἀπὸ τὰ δεσμά, τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλουν συνήθως εἰς τὰς κοινωνίας, αἱ δημιουργούμεναι περιτταὶ συνθῆκαι τῆς ζωῆς. Αἱ περιτταὶ αὐταὶ ἀπαιτήσεις, χωρὶς νὰ προσθέτουν τίποτε τὸ ἀξιόλογον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὑγείας καὶ τῆς μορφώσεως, καθιστοῦν τοὺς ἀνθρώπους δεσμίους τῶν συνηθειῶν, πολλάκις δὲ μιμητὰς οὐχὶ δημιουργοὺς τρόπου ζωῆς.

Ἂς ἴδωμεν τώρα μερικὰς ἀπὸ τὰς ρήτρας αὐτὰς τοῦ Λυκούργου. Μία ἀπὸ αὐτὰς ἦτο ἡ ἐναντίον τῆς πολυτελείας. Συμφώνως πρὸς τὴν ρήτραν αὐτὴν ἀπηγορεύετο κατὰ τὴν κατασκευὴν τῆς στέγης οἰκίας ἡ χρησιμοποίησις οἱουδήποτε ἄλλου ἐργαλείου πλὴν τοῦ πελέκεως, κατὰ τὴν κατασκευὴν δὲ τῶν θυρῶν αὐτῆς ἡ χρησιμοποίησις οἱουδήποτε ἄλλου ἐργαλείου πλὴν τοῦ πριονίου. Πρακτικὸς σκοπὸς τῆς ρήτρας αὐτῆς ἦτο νὰ ἀποκλείσῃ τὴν πολυτελῆ ἐπίπλωσιν τῆς οἰκίας καὶ τὴν ἐκ ταύτης περιττὴν δαπάνην. Ἀναγκαστικῶς καὶ τὰ ἔπιπλα καὶ τὰ σκεύη τῆς οἰκίας θὰ ἦσαν ἀνάλογα πρὸς τὴν λιτὴν καὶ ἀπέριττον κατασκευὴν τῆς στέγης καὶ τῶν θυρωμάτων της, διότι «οἰκία τοιαύτη τρυφὴν οὐ χωρεῖ καὶ πολυτέλειαν».

Συνηθισμένος ἀπὸ τὴν λιτὴν κατασκευὴν καὶ ἐπίπλωσιν τῶν Σπαρτιατικῶν οἰκιῶν ὁ Λεωτυχίδης, ὁ πρεσβύτερος, παρεξενεύθη κάποτε ὅταν ἐφιλοξενεῖτο εἰς τὴν Κόρινθον, διότι ἡ στέγη τοῦ οἴκου τοῦ φιλοξενοῦντος αὐτὸν ἦτο «πολυτελὴς καὶ φατνωματική». Τότε ἠρώτησε δῆθεν ἀφελῶς τὸν φίλον του ἂν τὰ ξύλα εἰς τὸν τόπον του φύονται τετράγωνα!

Μία ἄλλη ρήτρα τοῦ Λυκούργου ἀπηγόρευεν εἰς τοὺς Σπαρτιάτας νὰ ἐκστρατεύουν ἐπανειλημμένως ἐναντίον τοῦ αὐτοῦ ἐχθροῦ. Τοιουτοτρόπως οἱ ἐχθροί των δὲν θὰ κατώρθωναν διὰ τῆς ἀποκρούσεως ἐπανειλημμένων Σπαρτιατικῶν ἐπιθέσεων νὰ ἐκμανθάνουν τὴν τέχνην τοῦ πολέμου καὶ νὰ καθίστανται σὺν τῷ χρόνῳ πολεμικοί. Ὁ Ἀγησίλαος, ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης κατηγορήθη βραδύτερον ὅτι παρέβη τὴν ρήτραν αὐτὴν τοῦ Λυκούργου καὶ ὅτι διὰ τῶν συνεχῶν καὶ πυκνῶν ἐκστρατειῶν του ἐναντίον τῆς Βοιωτίας ἐδημιούργησε τοὺς Θηβαίους ἐπικινδύνους ἀντιπάλους τῆς Σπάρτης. Ὅταν μάλιστα κάποτε ἐτραυματίσθη εἰς μίαν μάχην κατὰ τῶν Θηβαίων τοῦ εἶπε ὁ Ἀνταλκίδας: «Πολὺ καλὰ δίδακτρα σοῦ ἐπλήρωσαν οἱ Θηβαῖοι, τοὺς ὁποίους ἐδίδαξες νὰ μάχωνται, ἐνῷ δὲν ἤθελαν καὶ δὲν ἐγνώριζαν νὰ πολεμοῦν».

Ἐπίσης ἀπηγορεύετο εἰς τοὺς Σπαρτιάτας νὰ καταδιώκουν καὶ νὰ φονεύουν τοὺς τρεπομένους εἰς φυγὴν ἐχθρούς. Ἡ ρήτρα αὐτὴ εἶχε τὴν ἑξῆς χρησιμότητα: Οἱ ἐχθροὶ τῶν Σπαρτιατῶν γνωρίζοντες ὅτι ὅσοι μὲν ἀνθίσταντο ἐφονεύοντο, ὅσοι δὲ ἐτρέποντο εἰς φυγὴν δὲν διέτρεχαν κίνδυνον, ἔκριναν κατὰ τὰς μάχας συμφερωτέραν δι' αὐτοὺς τὴν φυγὴν ἀπὸ τὴν ἀντίστασιν κατὰ τῶν Σπαρτιατῶν.

Παροιμιώδης ὑπῆρξεν ἡ βραχυλογία τῶν Σπαρτιατῶν, ὀφειλομένη καὶ αὐτὴ εἰς τὰς ρήτρας τοῦ Λυκούργου, αἱ ὁποῖαι ἀπηγόρευον τὴν φλυαρίαν καὶ ἐπέβαλλον εἰς τοὺς παῖδας τὴν ἄσκησιν τῆς σιωπῆς καὶ τὴν ἔκφρασιν τῶν διανοημάτων των δι' ὅσον τὸ δυνατὸν συντόμων, ἀλλὰ σαφῶν καὶ ἐναργῶν φράσεων. Ὁ Λυκοῦργος «ἀπ' εὐτελοῦς καὶ ὀλίγης λέξεως, εἰς πολλὴν καὶ περιττὴν κατεσκεύασε διάνοιαν, τῇ πολλῇ σιωπῇ τοὺς παῖδας ἀποφθεγματικοὺς καὶ πεπαιδευμένους πρὸς τὰς ἀποκρίσεις μηχανώμενος». Ἐνῳρὶς κατέστησαν κατὰ τὴν ἀρχαιότητα περιώνυμα τὰ Λακωνικὰ ἀποφθέγματα, εὔστοχοι βραχεῖαι ἀπαντήσεις, πλήρεις νοήματος καὶ χάριτος. Ἀναφέρονται μάλιστα καὶ φράσεις τοῦ ἰδίου τοῦ Λυκούργου χαρακτηριστικαὶ τῆς βραχυλογίας καὶ τῆς ἀποφθεγματικότητος του. Ὅταν κάποτε εἷς συμπολίτης του τὸν ἠνώχλει καὶ τοῦ ἔλεγεν ὅτι ὤφειλε νὰ ἀποκαταστήσῃ εἰς τὴν Σπάρτην δημοκρατικὸν πολίτευμα, ἀπήντησε: «Σὺ γὰρ πρῶτος ἐν τῇ οἰκίᾳ σου ποίησον δημοκρατίαν». Ὅταν δὲ πάλιν ἄλλος τὸν ἠρώτα, διατί ὥρισεν αἱ θυσίαι εἰς τὴν Σπάρτην νὰ εἶναι τόσον μικραὶ καὶ εὐτελεῖς, εἶπεν: «Ἵνα μή ποτε τιμῶντες τὸ θεῖον διαλίπωμεν». Ὅταν τὸν ἠρώτησαν διατί ὥρισε νὰ μὴ τειχισθῇ ἡ Σπάρτη, ἀπήντησεν: «Οὐκ ἂν εἴη ἀτείχιστος πόλις, ἥτις ἀνδράσι καὶ οὐ πλίνθοις ἐστεφάνωται».

Ἀνέφερα μερικὰς μόνον ἀπὸ τὰς ρήτρας τοῦ Λυκούργου, χαρακτηριστικὰς τῆς βαθυτέρας φιλοσοφικῆς διαθέσεως, μὲ τὴν ὁποίαν ἐνατένισε τὴν ζωὴν ὁ σοφὸς αὐτὸς νομοθέτης.

Ὅταν πλέον ὁλοκλήρωσε καὶ ἔθεσεν εἰς ἐφαρμογὴν τὴν νομοθεσίαν του καὶ ἀντελήφθη ὅτι αὐτὴ ἤρχισε νὰ ἀποδίδῃ τοὺς καρποὺς της, ἐσκέφθη μὲ ποῖον τρόπον θὰ ἦτο δυνατὸν «ἀθάνατον αὐτὴν ἀπολιπεῖν καὶ ἀκίνητον εἰς τὸ μέλλον». Ἐκάλεσε λοιπὸν τοὺς Σπαρτιάτας, τοὺς εἶπε ὅτι ὅλα πηγαίνουν καλά, ἀλλ' ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐρωτήσῃ καὶ τὸ Μαντεῖον τῶν Δελφῶν, ἂν ὅλα ὅσα ἐνομοθέτησεν ἔχουν καλῶς. Τοὺς ἔβαλε δὲ νὰ ὁρκισθοῦν ὅτι δὲν θὰ μεταβάλουν τίποτε ἀπὸ τὰ νομοθετήματά του μέχρις ὅτου ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τὸ Μαντεῖον. Μετέβη εἰς τὸ Μαντεῖον τῶν Δελφῶν καὶ ἔλαβε τὸν χρησμὸν ὅτι «τοὺς νόμους καλῶς κεῖσθαι καὶ τὴν πόλιν ἐνδοξοτάτην διαμενεῖν τῇ Λυκούργου χρωμένην πολιτείᾳ». Ἔγραψε τότε καὶ ἔστειλεν εἰς τὴν Σπάρτην τὸν χρησμόν, ὁ δὲ ἴδιος ἔμεινεν ἐκεῖ καὶ κατεδίκασεν ἑαυτὸν νὰ ἀποθάνῃ ἐξ ἀσιτίας, διὰ νὰ μὴ ὑπάρξῃ κίνδυνος ἐπιστροφῆς του εἰς τὴν Σπάρτην καὶ ἑπομένως περίπτωσις λύσεως τοῦ ὅρκου τῶν Σπαρτιατῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ὁρκισθῆ νὰ μὴ μεταβάλουν τοὺς νόμους μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς του. Τοιουτοτρόπως «ὧν διὰ τοῦ βίου παρεσκεύασε καλῶν καὶ ἀγαθῶν, φύλακα τὸν θάνατον ἀπέλιπε!»

Καναδοὶ Ἐρυθροσταυρῖται ψυχαγωγοῦντες ἀναπήρους Καναδικοῦ Νοσοκομείου.
Calgary High School Juniors carol thro ugh the wards of the Veterans'Hospital

Τό σχολεῖο

Προχτὲς χωρὶς νὰ θέλω, παράστάθηκα σὲ μιὰ οἰκογενειακὴ σκηνὴ ποὺ διαδραματίστηκε στὸ δρόμο: Ἕνας πατέρας φιλονικοῦσε μὲ τὸ γυιό του. Ὁ πατέρας ἦταν μπαλωματής, ὁ γιὸς μαθητάκος τοῦ Δημοτικοῦ. Κι ἡ φιλονεικία ἦταν γιὰ τὸ σχολεῖο. Ὁ μικρὸς ζητοῦσε λεπτὰ γιὰ νὰ πάῃ νὰ γραφτῇ καὶ ν' ἀγοράσῃ τὰ βιβλία του. Ὁ πατέρας δὲν ἤθελε νὰ τοῦ δώσῃ.

— Δὲν θὰ σὲ ξαναστείλω σχολειὸ τοῦ ἔλεγε. Τελείωσε! δὲν στὸ εἶπα τόσες φορές;

Τίς εἶδα τὶς προκοπές σου. Φτάνει πιά!

— Μὰ δὲν προβιβάστηκα μὲ λίαν καλῶς; φώναζε ὁ μικρός. Τί ἄλλο θέλεις;

— Μπᾶ! ἔκαμε ὁ μπαλωματὴς· δὲν προβιβαζόσουν καὶ μὲ ἄριστα; δὲν ἔπαιρνες καὶ τὸ βραβεῖο; δὲν ξιπάζομαι ἐγὼ μ' αὐτά. Προκοπὴ θέλω νὰ βλέπω. Μὰ ἐσὺ τώρα εἶσαι χειρότερος καὶ ἀπὸ τότε, ποὺ δὲν εἶχες πάει ἀκόμα σχολειό! Δέρνεις τὴν ἀδερφή σου, συγχύζεις τὴ μάνα σου, χαλᾶς τὸν κόσμο μὲ τ' ἄλλα παιδιά, αὐθαδιάζεις, δὲν ἀκοῦς κανένα, καὶ σοῦ φαίνεται πὼς ἐσὺ εἶσαι καὶ ἄλλος δὲν εἶναι. Τί νὰ τὰ κάμω τὰ ἄριστα καὶ τὰ λίαν καλῶς; νὰ τὰ βράσω καὶ νὰ πιῶ τὸ ζουμί τους; Εὐχαριστῶ πολύ, ἂς μοῦ λείπουν. Καὶ μιὰ ποὺ δὲν καλλιτέρεψες τρία χρόνια τώρα, ποὺ πᾶς σχολειό, ἐγὼ θὰ σὲ βάλω σὲ τέχνη. Δὲν εἶσαι ἐσὺ νὰ γίνῃς ἄνθρωπος. Φτάνει!

— Μά... μά... θ' ἀφίσῃς τ' ἀστεῖα πατέρα καὶ θὰ μοῦ δώσῃς νὰ γραφτῶ, ποὺ σήμερα εἶναι ἡ τελευταία ἡμέρα;

—Ὄχι! Ὄχι! Ὄχι!

— Μὰ γιατί; Γιατί; Γιατί;

— Πάλι τὰ ἴδια; Γιατὶ εἶμαι φτωχὸς ἄνθρωπος. Καὶ γιὰ νὰ κάμω τὴ θυσία νὰ σὲ σπουδάσω ἐσένα, πρέπει νὰ ξέρω πῶς μιὰ μέρα θ' ἀνταμειφθῶ. Μ' ἂν ἐσὺ ἀπὸ χρόνο σὲ χρόνο γίνεσαι χειρότερος, τί ἀνταμοιβὴ θὰ λάβω ποτέ; Θὰ σὲ βάλω σὲ τέχνη. Νὰ βγάζῃς τουλάχιστον τὸ ψωμί σου. Θέλεις μαραγκός; Θέλεις ἠλεκτριτζής; Θέλεις παπουτσῆς; Διάλεξε. Μόνο γιὰ γραμματισμένος δὲν κάνεις.

— Μὰ κάνω. Ἀφοῦ προβιβάζομαι κάθε χρόνο μὲ καλὸ βαθμό;

— Τὸ γουδὶ τὸ γουδοχέρι! Νὰ τοὺς κάνω τουρσὶ τοὺς βαθμούς σου, σοῦ εἶπα! Ὁ γραμματισμένος ἄνθρωπος δὲ γίνεται μὲ βαθμούς. Ὅταν βλέπω ἐγὼ ἕνα καλό, ἕνα φρόνιμο, ἕνα ἥμερο παιδί, ρωτῶ νομίζεις τί βαθμὸ πῆρε; Κι ὅταν πάλι βλέπω ἕνα παλιόπαιδο μὲ νοιάζει ἂν πῆρε καὶ ἄριστα; Ἄντε τώρα στὸ καλό. Ἔχω δουλειὰ φεύγα.

Κι ὁ μπαλωματὴς γύρισε στὸ μικρό του ἐργαστήρι— ἐκεῖ ἀπ' ἔξω γινόταν ἡ σκηνὴ — γιατὶ εἶχε πάει μιὰ ὑπηρέτρια νὰ τὶς διορθώσῃ τὶς σόλες της. Ὁ μικρὸς ὡστόσο δὲν ἔφευγε καὶ κατάλαβα πὼς ἡ σκηνὴ θὰ ἐξακολουθοῦσε. Δὲν εἶχα ὅμως καιρὸ νὰ μείνω γιὰ νὰ δῶ ποιὸς θὰ νικοῦσε στὸ τέλος. Ὑποθέτω μόνο πὼς ὁ πατέρας θ' ἀποφάσισε νὰ κάνῃ κι αὐτὸ τὸ χρόνο τὸ πείραμα. Κι ἂν ἔβλεπε πάλι πὼς ὁ γυιός του δὲν καλλιτέρευε — κι ἂς ἔπαιρνε μακάρι καὶ τὸ βραβεῖο — θὰ τὸν τραβοῦσε τὸ ἐρχόμενο καὶ θὰ τὸν ἔκαμε σιδερά.

Μὰ θἄχε ἄδικο; Ὁ ἁπλὸς αὐτὸς ἄνθρωπος, ὁ φτωχὸς μπαλωματής, δὲ σκεφτόταν καλά; Τί χρησιμεύουν ἀλήθεια οἱ βαθμοὶ κι ἂν ἀκόμα ἀντιπροσωπεύουν πραγματικὲς γνώσεις, ὅταν τὸ παιδί, ποὺ πάει σχολειό, δὲν καλλιτερεύει σὰν ἄνθρωπος; Κι ὅταν πρόκειται νὰ μείνῃ βάναυσος, πρόστυχος, ἀδιάκριτος, ἀπότομος, ἐγωϊστὴς — γιατὶ αὐτὰ τὰ ἐλαττώματα κατηγοροῦσε τοῦ γυιοῦ του ὁ μπαλωματής, — δὲν εἶναι καλλίτερα νὰ μαθαίνῃ μιὰ τέχνη γιὰ νὰ βγάζῃ τουλάχιστον τὸ ψωμί του; Ἀπὸ ἕναν τεχνίτη βλέπετε, ἀπὸ ἕναν ἐργάτη δὲν ἀπαιτεῖ κανεὶς τίποτε περισσότερο. Ἐνῶ ἀπὸ ἕνα γραμματισμένο, μὲ τὸ δίκιο του τὰ θέλει ὅλα. Ἄ! τί ἀσχημη ἐντύπωση ποὺ κάνει ἕνας ἄνθρωπος μὲ ταπεινὰ ἐλαττώματα, ὅταν τὸ ἐπάγγελμά του, ἡ κοινωνική του θέση, μαρτυρεῖ πὼς ἔβγαλε τὸ Δημοτικό, τὸ Γυμνάσιο, τὸ Πανεπιστήμιο. Κρίμα στὰ γράμματα, ποὺ ξέρει! λένε. Κι ὅσο περισσότερα ξέρει, τόσο πιὸ ἄσχημα κτυποῦν τὰ ἐλαττώματά του.

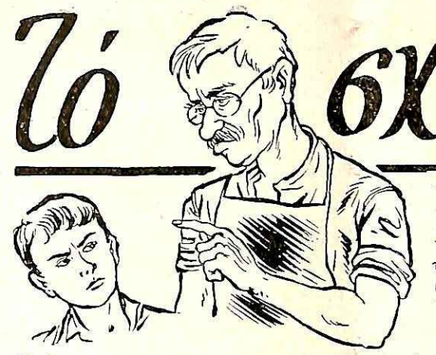

Τί τὰ θέλετε παιδιά μου! Ὁ σκοπός, ὁ κύριος, ὁ πρῶτος σκοπὸς τοῦ Σχολειοῦ, δὲν εἶναι τὰ «γράμματα» ἡ γυμνὴ σοφία, ἡ ξερὴ πολυμάθεια. Εἶναι τὸ ἦθος ὁ χαρακτῆρας, ἡ ψυχή. Ὁ ἀληθινὰ γραμματισμένος διαφέρει ἀπὸ τὸν ἀγράμματο γιατὶ εἶναι καλλίτερος ἄνθρωπος. Ὅταν δὲν εἶναι, τοῦ κάκου ἔμαθε γράμματα. Θυμηθῆτε καὶ τὸ ρητό: «Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου» βλέπετε; Ἕνα προτέρημα, μιὰ ἀρετὴ εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς σοφίας. Ἡ συνέχεια της βέβαια θὰ εἶναι μιὰ ἄλλη, ἔπειτα μιὰ ἄλλη, ἔπειτα μιὰ ἄλλη, κι ἔτσι ὡς τὸ τέλος. Ὥστε ἀποχτᾶ κανεὶς σοφία ὅσο ἀποχτᾶ ἀρετές: Θεοσέβεια, φιλοπατρία, φιλαλληλία, φιλοτιμία, ἠρεμότητα, εὐγένεια καὶ καθεξῆς. Μοῦ φαίνεται πὼς στὸ τέλος κάθε σχολικοῦ χρόνου δὲν πρέπει νὰ κοιτάζῃ κανεὶς μόνο τὶ βαθμὸ πῆρε, ἀλλὰ προπάντων νὰ ἐξετάζῃ τὸν ἑαυτό του καὶ νὰ βλέπῃ ἂν καλλιτέρεψε. Τότε μόνο μπορεῖ νὰ λέῃ ὅτι δὲν ἔχασε τὸν καιρό του.

Αὐτὸ ἔκανε κι ὁ ἀγράμματος ἀλλὰ φρόνιμος ἐκεῖνος μπαλωματής. Δὲν κοίταζε τοὺς βαθμοὺς τοῦ γυιοῦ του· κοίταζε τὴν ψυχή του. Καὶ βλέποντας πὼς αὐτὴ ἔμενε στάσιμη, ἢ πὼς χειροτέρευε ἀντὶ νὰ καλλιτερεύῃ, ἔκρινε τὸ σχολειὸ περιττό. Λίγο τὸν ἔμελλε ἂν ὁ γυιός του ἔμαθε ἐκεῖ νὰ λέῃ καὶ νὰ γράφῃ τὴ μάνα του μήτηρ καὶ τὴν ἀδερφή του ἀδελφή. Ἤθελε καλλίτερα νὰ μάθαινε ὁ γυιός του νὰ μὴ δέρνῃ τὴ μιὰ καὶ νὰ μὴ συγχύζῃ τὴν ἄλλη. Γι' αὐτὸ τὸν ἔστελνε στὸ σχολειό.

Βάλτε το στὸ νοῦ σας καλά: Γι' αὐτὸ σᾶς στέλνουν καὶ σᾶς.

† ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

◇ ◇ ◇

Ι. ΠΟΛΕΜΗ

ΣΤΟΥΣ ΝΕΚΡΟΥΣ

Ὅσες κι ἂν εἶν' οἱ δάφνες σου, δαφνοσπαρμένη Χώρα,
κι ὅσα κλαδιὰ κι ἂν ἔχουν καὶ φύλλα στὰ κλαδιά,
θὲ νὰ τὶς εὕρῃς λιγοστές, δὲν θὰ σοῦ φτάσουν τώρα
νὰ πλέξῃς τὰ στεφάνια στ' ἀθάνατα παιδιά.

Ἡρώων νεκροὶ — τί λέω νεκροί; νεκρὸς εἶν' ὅποιος (λυώνει
στὴν κλίνη τῆς ἀρρώστειας καὶ πάει καὶ δὲν γυρνᾶ·
ὅμως τοῦ ἥρωος ἡ ζωὴ ποτέ της δὲν τελειώνει,
ἀπ' τὴ στιγμή, ποὺ σβύνει, ἀθάνατη ἀρχινᾶ.

Σὰν ἱερὰ εἰκονίσματα ζωγραφισμένα μὲ αἷμα
σᾶς ἔστησεν ἡ Δόξα μὲ θεία φεγγοβολή·
ἔβγαλεν ἡ Πατρίδα μας τὸ λαμπερό της στέμμα,
γονάτισε μπροστά σας, σκύβει καὶ σᾶς φιλεῖ.

Ο ΕΧΙΝΟΚΟΚΚΟΣ

Μ. ΜΑΚΚΑ. Διευθυντοῦ Χειρουργοῦ τοῦ Νοσοκομείου Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ

1. Τί εἴδους ἀρρώστεια εἶνε ὁ Ἐχινόκοκκος καὶ πῶς μεταδίδεται στὸν ἄνθρωπο.

Ὁ ἐχινόκοκκος εἶναι μιὰ ἀσθένεια πολὺ διαδεδομένη στὴν Ἑλλάδα. Ὑπάρχουν πολλὲς χῶρες, ποὺ δὲν εἶχαν καθόλου αὐτὴν τὴν ἀρρώστεια, ὅπως οἱ σκανδιναυϊκὲς χῶρες, ἡ Ἀγγλία, ἡ Βόρειος Ἀμερικὴ καὶ ἄλλες. Εἰς ἄλλες χῶρες παρουσιάζονται μόνο πολὺ ὀλίγα περιστατικὰ αὐτῆς τῆς ἀρρώστειας, ὑπάρχουν ὅμως καὶ χῶρες ὅπου ἡ ἀρρώστεια εἶναι πολὺ συχνή. Τέτοιες χῶρες εἶναι στὴν Νότιο Ἀμερικὴ ἡ Ἀργεντινή, ἡ Οὐρουγουάη καὶ ἡ Χιλή, ἡ Αὐστραλία καὶ ἡ Νέα Ζηλανδία, ἡ γαλλικὴ βορεία Ἀφρικὴ καὶ μερικὲς χῶρες στὴν Εὐρώπη, ὅπως τὰ Βαλκανικὰ κράτη, ὡρισμένα τμήματα τῆς Ἱσπανίας, ἡ Ἰσλανδία, μιὰ ἐπαρχία τῆς Ὁλλανδίας ἡ Φρισλανδία καθὼς καὶ ἕνα μικρὸ τμῆμα τῆς Γερμανίας, τὸ Μεκλεμβοῦργον.

Δυστυχῶς ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Ἑλληνικὴ νῆσος Κύπρος εἶναι αἱ χῶραι τῆς Εὐρώπης, ποὺ ἔχουν τοὺς περισσοτέρους ἐχινοκόκκους. Ἀπὸ μιὰ στατιστική, ποὺ ἔκαμα, κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια βεβαιοῦνται κάθε χρόνο στὴν Ἑλλάδα 600—700 περιπτώσεις ἐχινοκόκκου τοῦ ἀνθρώπου.

Τί εἶναι ὁ ἐχινόκοκκος.

Ὁ ἐχινόκοκκος εἶναι μιὰ σοβαρὰ παρασιτικὴ ἀρρώστεια, ποὺ ὀφείλεται σὲ μιὰ μικρὴ ταινία, ποὺ ζῆ ἐντὸς τῶν ἐντέρων τοῦ σκύλου, ἀλλὰ καὶ τοῦ λύκου καὶ τοῦ τσακαλιοῦ.

Ἴσως ὅλοι σας γνωρίζετε τὴν συνηθισμένη ταινία, ποὺ ζῆ ἐντὸς τοῦ ἐντέρου τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὁποία ἔχει μάκρος μέχρις 8 μέτρων καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ πολλὲς προγλωττίδες· ἡ ταινία ἐχινόκοκκος, ποὺ ζῆ ἐντὸς τοῦ ἐντέρου τῶν σκύλων, δὲν ὁμοιάζει καθόλου μὲ τὴν συνηθισμένην αὐτὴν ταινίαν τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ταινία ἐχινόκοκκος εἶναι πολὺ μικρὰ καὶ ἔχει μάκρος μόλις 5-6 χιλιοστῶν τοῦ μέτρου. Ἡ μικρὰ αὐτὴ ταινία ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία τμήματα, τρεῖς προγλωττίδες. Ἡ κεφαλὴ τῆς ταινίας ἔχει 4 μυζητῆρες μὲ τοὺς ὁποίους προσκολλᾶται εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιφάνεια τοῦ ἐντέρου. Ἡ τελευταία προγλωττίς, ἡ πιὸ μεγάλη ἀπὸ τὶς τρεῖς, περιέχει τὰ ὠάρια (αὐγὰ τῆς ταινίας, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς κυμαίνεται μεταξὺ 400 - 800.

Μέσα στὸ ἔντερο τοῦ σκύλου μπορεῖ νὰ ζοῦν συγχρόνως χιλιάδες ἀπὸ τέτοιες μικρὲς ταινίες. Τέτοιες ταινίες ἀποβάλλονται ἀπὸ τὸν σκύλον μὲ τὰ κόπρανα εἰς μεγάλον ἀριθμόν, τὰ ὠάρια, ποὺ εὑρίσκονται μέσα στὴν τρίτη προγλωττίδα, διασκορπίζονται καὶ μολύνουν τὶς θέσεις, ὅπου ἔπεσαν τὰ κόπρανα τοῦ σκύλου. Μὲ τὶς βροχὲς τὰ κόπρανα αὐτὰ παρασύρονται καὶ διασκορπίζονται εἰς τὰ λειβάδια καὶ στοὺς βοσκοτόπους, σὲ κήπους μὲ χορταρικά, ἀλλὰ μολύνουν καὶ τὰ τρεχούμενα νερὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα πίνουν τὰ ζῶα ἢ καὶ οἱ ἄνθρωποι.

Ἔτσι καταλαβαίνετε ὅτι πολλὰ ὠάρια μποροῦν νὰ εἰσέλθουν στὸ στομάχι τῶν ζώων, ποὺ βόσκουν, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀνθρώπου.

Τὰ πρόβατα ἢ τὰ βόδια, ποὺ τρώγουν τὸ χορτάρι τοῦ λειβαδιοῦ, ἢ πίνουν νερὸ ἀπὸ ἕνα αὐλάκι, μαζὶ μὲ τὸ χόρτο ἢ τὸ νερὸ παίρνουν καὶ αὐγὰ τῆς ταινίας τοῦ ἐχινόκοκκου. Καὶ ὁ ἄνθρωπος, ἂν πιῇ τέτοιο μολυσμένο νερό, ἢ ἂν φάγῃ ἄβραστα χορταρικά, ποὺ ποτίζονται μὲ τέτοιο νερό, βάζει στὸ στομάχι του ὠάρια τῆς ταινίας· ἀκόμη συχνότερα ὅμως ὁ ἄνθρωπος μολύνεται κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὸν σκύλον.

Δυστυχῶς πολλοὶ ἄνθρωποι, πρὸ παντὸς παιδιά, ἔχουν τὴν κακὴ συνήθεια νὰ φιλοῦν τοὺς σκύλους, νὰ τοὺς παίρνουν στὸ κρεββάτι τους, ἢ νὰ τοὺς δίνουν τροφὴ στὸ δικό τους πιάτο. Τὸ ρύγχος ὅμως τοῦ σκύλου εἶναι πολλὲς φορὲς μολυσμένο μὲ ὠάρια ἐχινοκόκκου, ἀπὸ τὴν κακὴν συνήθεια, ποὺ ἔχει ὁ σκύλος, νὰ γλύφῃ τὰ ὀπίσθια τὰ ἰδικά του ἢ ἄλλων σκύλων. Ἔτσι μεταφέρει ὠάρια τῆς ταινίας ἐχινοκόκκου στὸ στόμα τοῦ παιδιοῦ, ποὺ παίζει μαζί του. Ἀκόμη καὶ τὸ τόσο συνηθισμένο γλύψιμο τῶν χεριῶν τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν σκύλο εἶναι ἐπικίνδυνο, γιατί, ἂν ὁ σκύλος ἔχῃ στὸ ρύγχος του ὠάρια, τὰ μεταδίδει στὰ χέρια τοῦ παιδιοῦ· ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ παιδιοῦ εἶναι εὔκολο νὰ μποῦν τὰ ὠάρια στὸ στόμα καὶ στὸ στομάχι.

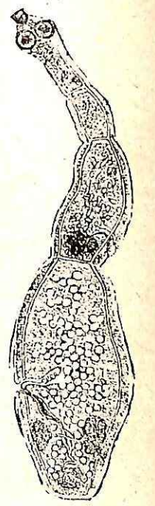

Ταινία ἐχινόκοκκος

Τί γίνεται ὅμως ἅμα τὰ αὐγὰ τῆς ταινίας τοῦ σκύλου φθάνουν στὸ στομάχι τοῦ ἀνθρώπου ἢ τοῦ προβάτου, ἢ τοῦ βοδιοῦ;

Ἀπὸ τὰ στομαχικὰ ὑγρὰ τοῦ στομάχου διαλύεται τὸ κέλυφος τοῦ ὠαρίου τῆς ταινίας καὶ ἔτσι ἐλευθερώνεται τὸ ἔμβρυο, ποὺ εἶναι μέσα στὸ αὐγό. Τὸ ἔμβρυο αὐτὸ διατρυπᾶ τὸ τοίχωμα τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆνος καὶ εἰσέρχεται σὲ μικρὲς φλέβες καὶ ἀπὸ αὐτὲς προχωρεῖ στὴν μεγάλη φλέβα, ποὺ ὁδηγεῖ τὸ αἷμα εἰς τὸ σηκότι, στὴν πυλαία φλέβα. Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ ἔμβρυα αὐτὰ δὲν μποροῦν νὰ προχωρήσουν, περισσότερο, σταματοῦν στὸ σηκότι καὶ μετατρέπονται σὲ μικρὲς κύστεις (φοῦσκες). Οἱ κύστεις αὐτές, στὴν ἀρχὴ μικροσκοπικές, μεγαλώνουν ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ κάποτε φθάνουν σὲ πολὺ μεγάλο μέγεθος, ἕως κεφαλῆς ἀνθρώπου καὶ ἀκόμη μεγαλύτερες. Οἱ κύστεις αὐτές, τὶς ὁποῖες ὀνομάζομεν ὑδατίδες κύστεις ἢ κύστεις ἐχινοκόκκου ἔχουν τοίχωμα, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ μίαν ἄσπρη μεμβράνα καὶ τὸ περιεχόμενον εἶναι ὑγρόν, ἄχρουν, ἐντελῶς διαυγές, χωρὶς μυρωδιά, ποὺ ὁμοιάζει ἐντελῶς μὲ κρυσταλλικὸ νερό.

Ἀπὸ τὰ ἔμβρυα, ποὺ ἔφθασαν στὸ σηκότι, τὰ 60 - 70% μένουν ἐκεῖ καὶ ἀναπτύσσονται σὲ κύστεις ἀρκετὰ ὅμως ἀπὸ τὰ ἔμβρυα ποὺ ἔφθασαν στὸ σηκότι, παρασύρονται ἀπὸ τὸ αἷμα καὶ διὰ τῶν ἡπατικῶν φλεβῶν φθάνουν στὴν καρδιὰ καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἰς τοὺς πνεύμονας ὅπου σταματοῦν καὶ ἀναπτύσσονται σὲ κύστεις παρόμοιες μὲ ἐκεῖνες ποὺ γίνονται στὸ σηκότι. 60 - 70 % ἀπὸ ὅλες τὶς κύστεις ποὺ παρατηροῦνται στὸν ἄνθρωπο εὑρίσκονται στὸ σηκότι, 20 δὲ ἕως 30 % εἰς τοὺς πνεύμονας. Ὀλίγα σχετικῶς ἔμβρυα κατορθώνουν νὰ περάσουν καὶ τὰ ἀγγεῖα τῶν πνευμόνων καὶ μεταφέρονται μὲ τὸ αἷμα σὲ ἄλλα μέρη τοῦ σώματος, ὅπου σταματοῦν καὶ μετατρέπονται σὲ κύστεις. Τὰ ὄργανα αὐτὰ τοῦ σώματος ὅπου σχετικῶς σπανίως βρίσκομε κύστεις, εἶναι ὁ σπλήν, οἱ νεφροί, ὁ ἐγκέφαλος κλπ.

Οἱ κύστεις αὐτὲς οἱ ὁποῖες καθὼς εἴδαμε, κατ' ἀρχὰς εἶναι μικροσκοπικές, μεγαλώνουν πολὺ σιγά, ὥστε σὲ 8 ἑβδομάδες μόλις ἔχουν τὸ μέγεθος κεφαλῆς καρφίτσας, σὲ 6 μῆνες μπορεῖ νὰ φθάσουν τὸ μέγεθος φουντουκιοῦ, πολὺ ἀργὰ ἐπίσης ἐξακολουθοῦν νὰ μεγαλώνουν, ὥστε μετὰ πολλὰ χρόνια φθάνουν τὸ μέγεθος μπάλλας μπιλιάρδου, κεφαλῆς μικροῦ παιδιοῦ καὶ ἀργότερα καὶ κεφαλῆς μεγάλου ἀνθρώπου. Σὲ παλαιὲς κύστεις σχηματίζονται πολλὲς φορὲς μέσα στὴν κύστι, πολλὲς μικρὲς κύστεις, οἱ ὁποῖες γεμίζουν τὴν κοιλότητα τῆς μεγάλης κύστεως. Τὶς ὀνομάζομε θυγατέρες κύστεις, σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν μεγάλη κύστι ποὺ τὶς ἐμπερικλείει, τὴν ὁποίαν ὀνομάζομε μητέρα κύστιν. Οἱ θυγατέρες κύστεις θυμίζουν ρόγες σταφυλιοῦ.

(Συνεχίζεται)

ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ ΧΑΛΕΠΑΣ

ΜΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ

Στὸ Α΄ Νεκροταφεῖο Ἀθηνῶν, ἐπάνω σ' ἕναν τάφο, ὑπάρχει ἕνα ἀριστουργηματικὸ γλυπτικὸ ἔργο. Ὅλος ὁ κόσμος, ποὺ ἐπισκέπτεται τὸ Νεκροταφεῖο, σταματᾶ μπροστά του μὲ θαυμασμό. Καὶ οἱ πιὸ θλιμμένοι παίρνουν ἀπ' αὐτὸ τὴ συγκίνησι καὶ τὴν παρηγοριά, ποὺ χαρίζει πάντα ἡ Καλλιτεχνία.

Τὸ ἄγαλμα αὐτὸ εἶναι ἔργο τοῦ Γιαννούλη Χαλεπᾶ. Καὶ παριστάνει μιὰ κόρη, σὲ φυσικὸ μέγεθος, ποὺ εἶναι ξαπλωμένη σὲ στάσι κοιμωμένης. Γι' αὐτὸ καὶ τοῦ δόθηκε τὸ ὄνομα «Ἡ Κοιμωμένη».

Θεωρεῖται ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα, ἴσως τὸ καλύτερο, ἀπὸ τὰ ἔργα τῆς νεώτερης Ἑλληνικῆς γλυπτικῆς. Καὶ ὡς ἔμπνευσι καὶ ὡς ἐκτέλεσι. Ἡ ἔκφρασι τοῦ προσώπου τῆς κόρης ἀποτυπώνει μιὰν ὑπερκόσμια μεταρσίωσι καὶ γαλήνη. Καὶ ἡ στάσι της, καθὼς εἶναι ξαπλωμένη, δίνει τὴν ἐντύπωσι ὅτι δὲν κοιμᾶται πάνω σ' ἕνα ὑλικὸ στρῶμα, ἀλλὰ ἀναπαύεται πάνω σὲ κάτι τὸ ὑπεργήϊνο καὶ τὸ ὑπερφυσικό. Ὅλο τὸ ἔργο ἀποπνέει τὴν ὑψηλὴ πνοὴ τῆς Ποιήσεως.

Εἶναι τὸ καλύτερο ἔργο τοῦ Γιαννούλη Χαλεπᾶ. Αὐτό, μαζὶ μὲ τὸν «Σάτυρο καὶ Ἔρωτα», εἶναι τὰ δύο πρῶτα ἔργα, ποὺ ὁ καλλιτέχνης ἐνεπνεύσθη καὶ ἐξετέλεσε κατὰ τὰ δύο πρῶτα χρόνια τῆς καλλιτεχνικῆς του δημιουργίας. Καὶ ἔμειναν ὄχι μόνο τὰ ἀνώτερα, ἀλλὰ καὶ τὰ μόνα ὁλοκληρωμένα ἔργα του.

Ἕνα βαρὺ πλῆγμα τῆς Μοίρας ἐστέρεψε γιὰ πενῆντα σχεδὸν χρόνια τὴν ὑψηλή του ἔμπνευσι καὶ κράτησε ἀπρακτα τὰ ἐπιδέξια χέρια του. Ἡ ἀνθρώπινη καὶ καλλιτεχνικὴ ζωή του εἶχε γίνει ἕνα ἀληθινὸ δρᾶμα.

* * *

Ὁ Γιαννούλης Χαλεπᾶς γεννήθηκε στὴν Τῆνο τὸ 1854. Σπρωγμένος ἀπὸ μιὰν ἀκατανίκητη κλίσι, ἦρθε στὴν Ἀθήνα καὶ σπούδασε στὴ Σχολὴ Καλῶν Τεχνῶν τοῦ Πολυτεχνείου γιὰ τρία χρόνια. Ὅταν ἦρθε, ἦταν μόνο δεκαέξη ἐτῶν. Καὶ μετὰ τρία χρόνια πῆγε στὸ Μόναχο, ποὺ ἦταν τὸ μεγαλύτερο καλλιτεχνικὸ κέντρο τοῦ κόσμου. Ἐκεῖ ἔμεινε ἄλλα τρία χρόνια καὶ ἔκαμε ἀνώτερες καλλιτεχνικὲς σπουδές.

Ὅταν γύρισε στὴν Ἀθήνα, δὲν ἦταν παρὰ εἰκοσιδύο ἐτῶν. Καὶ ὅμως τὸ μεγάλο καὶ ὁρμητικὸ ταλέντο του καὶ οἱ τεχνικές του σπουδὲς τὸν εἶχαν κιόλας κάμει ἕναν ὥριμο καλλιτέχνη, ἕτοιμο γιὰ μιὰν ἀνώτερη καλλιτεχνικὴ δημιουργία.

Καὶ πραγματικά, μέσα σὲ δύο μόνο χρόνια, ἔπλασε δύο ἐξαιρετικὰ ἔργα, ποὺ ἀπεκάλυψαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὸ θεῖο δῶρο, ποὺ εἶχε μέσα του καὶ τὴ θαυμαστὴ του δύναμι νὰ τὸ μετουσιώσῃ καὶ νὰ τὸ ἀποδώσῃ μὲ τὴν τέχνη του. Πρόκειται γιὰ τὰ δυὸ ἔργα ποὺ ἀναφέραμε: τὴν «Κοιμωμένη» καὶ τὸν «Σάτυρο καὶ Ἔρωτα», ποὺ ὄχι μόνο τὸν καθιέρωσαν ἀμέσως ὡς ἕνα γνήσιο καὶ ἐξαίρετο καλλιτέχνη, ἀλλὰ καὶ τοῦ χάρισαν τὴν ἀθανασία.

Καὶ ὅμως τί τραγικὴ εἰρωνεία! Τὴν ἴδια στιγμή, ποὺ τὸν ἀγκάλιαζε ἡ ἀθανασία, τὸν ἄγγιζε συγχρόνως ἕνα μαῦρο φτερὸ τοῦ θανάτου, τοῦ πιὸ φριχτοῦ γιὰ ἕναν καλλιτέχνη θανάτου: τοῦ πνευματικοῦ θανάτου!

Ὁ καλλιτέχνης, ποὺ ξεκίνησε μὲ τόση ὁρμὴ καὶ δύναμι γιὰ μιὰν ἀνώτερη δημιουργία, ἔχασε τὴν πνευματικὴ του ἰσορροπία καὶ ἄβεια ξαφνικὰ καὶ ἀπότομα ἀπ' ὅλες τὶς μέσα του μεγάλες δημιουργικὲς πηγές. Καὶ ἐκεῖ ποὺ βάδιζε μὲ γοργὰ καὶ μεγάλα βήματα πρὸς τὸ Πάνθεον, ὡδηγήθηκε, ἄψυχος καὶ ἄβουλος, σ' ἕνα φρενολογικὸ θεραπευτήριο στὴν Κέρκυρα!

Πιὸ σκληρὸ χτύπημα τῆς Μοίρας, πιὸ τραγικὸ κατάντημα γιὰ ἕναν Καλλιτέχνη σὰν αὐτόν, δὲν μποροῦσε νὰ γίνῃ.

* * *

Ἦταν τότε εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν. Καὶ ὅταν βγῆκε ἀπὸ τὸ θεραπευτήριο, ἦταν πιὰ τριανταοκτώ. Ἔμεινε δηλαδὴ ἐκεῖ μέσα δεκατέσσερα ὁλόκληρα χρόνια! Καὶ τὸ φοβερώτερο: Χωρὶς νὰ θεραπευθῇ!

Τὸν μετέφεραν ὅμως στὸ χωριό του, στὸν Πύργο τῆς Τήνου, γιὰ νὰ βρῇ τοὐλάχιστον, μέσα στὸ χωριάτικο πατρογονικό του σπίτι καὶ στὴ φυσικὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ χωριοῦ του, τὴν ἡσυχία καὶ τὴν ἠρεμία. Καὶ αὐτός, ποὺ ἔδινε πνοὴ καὶ ζωὴ στὸν πηλὸ καὶ ἔφτιανε ἀπ' αὐτὸν ἀνώτερες μορφὲς Τέχνης, εἶχε τώρα γιὰ κύρια ἀπασχόλησί του νὰ βόσκῃ τὰ πρόβατα τῆς ἀδελφῆς του!

Ὅμως γύρω στὸ βουνίσιο χωριὸ του ὑπῆρχαν λατομεῖα μαρμάρων, καὶ τὰ χωράφια ἔλαμπαν ἀπὸ ἔντονα κεραμόχρωμα χρώματα. Ἡ ἄμεση αὐτὴ ἐπαφή του μὲ τὴ γνώριμη καὶ ἀγαπημένη γῆ, ποὺ τοῦ παρουσίαζε προκλητικὰ καὶ ἐπίμονα τὴν ἀκατέργαστη ὕλη της ἕτοιμη γιὰ πλάσιμο καὶ δημιουργία, ἄρχισε κάτι νὰ ξυπνᾶ μέσα του, κάτι νὰ ζωντανεύῃ ἀπὸ τὶς ληθαργοῦσες πνευματικὲς καὶ καλλιτεχνικὲς δυνάμεις του.

Καὶ ξαφνικὰ γίνεται τὸ θαῦμα. Ὁ Χαλεπᾶς ξαναπιάνει κάποια μέρα τὸν πηλὸ καὶ ξαναρχίζει νὰ τὸν πλάθῃ καὶ νὰ δημιουργῇ! Ὕστερα ἀπὸ πενήντα σχεδὸν χρόνια ἀφότου ἐστείρεψε μέσα του ἡ πηγὴ τῆς καλλιτεχνικῆς δημιουργίας, ξαναπηδᾶ καὶ πάλι ἀπὸ τὴ ζωογονημένη βρυσομάνα τῆς ἐμπνεύσεως καὶ τῆς τέχνης του ἕνας πλατὺς καὶ ὁρμητικὸς χείμαρρος!

Τώρα μάλιστα ὁ χείμαρρος εἶναι πιὸ πλατὺς καὶ πιὸ ὁρμητικός, ἀλλὰ γι' αὐτὸ ἴσως καὶ πιὸ ἄτακτος καὶ πιὸ θολός. Φέρνει μαζὶ του τόσο πολλὰ νέα καὶ δυνατὰ στοιχεῖα, ποὺ ὁ γέρος πιὰ καλλιτέχνης δὲν προφταίνει νὰ τὰ περιμαζέψῃ, νὰ τὰ τακτοποιήσῃ, νὰ τὰ ὀργανώσῃ. Τὰ ρίχνει στὸν πηλὸ αὐτούσια, γνήσια καὶ ὡραῖα, ἀλλὰ καὶ βιαστικὰ καὶ ἀκανόνιστα, κάποτε καὶ ἀναφομοίωτα. Γι' αὐτὸ καὶ τὰ ἔργα του εἶναι τώρα πιὸ πρωτότυπα καὶ πιὸ ζωντανά, ἀλλὰ καὶ ἀνολοκλήρωτα καὶ ἀνισομερῆ, μὲ αἰσθητὰ κενὰ καὶ μὲ ἀσάφειες.

Φίλοι του καὶ συγγενεῖς τὸν μεταφέρουν στὴν Ἀθήνα καὶ τοῦ δίνουν τὴν εὐκαιρία καὶ τὰ μέσα νὰ ἐργασθῇ. Καὶ ὁ καλλιτέχνης ἐργάζεται μὲ ὁρμὴ καὶ μὲ πάθος, ποὺ παίρνουν τὴ μορφὴ τῆς ἀνωνίας. Φαίνεται ὄχι μόνο ζωογονημένος, ἀλλὰ καὶ ἀνανεωμένος. Καὶ ἀναζητᾶ ὁλοένα νέες πηγὲς ἐμπνεύσεως καὶ νέους ἐκφραστικοὺς τρόπους. Κάποτε φθάνει σὲ ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα, ὅπως μὲ τὴν «Ἀναπαυομένη», ποὺ εἶναι τὸ πιὸ ἀξιόλογό του ἔργο αὐτῆς τῆς περιόδου. Τὶς περισσότερες φορὲς ὅμως, μένοντας ἀνικανοποίητος, ἀφήνει τὰ προπλάσματά του μισοτελειωμένα καὶ ἀδιαμόρφωτα, ὅπως τὴ

(Συνέχεια στὴ σελ. 8)

Ἡ Κοιμωμένη

→ Πίναξ τοῦ Eduard Dumaresq παριστάνων τὸν 'Ερρίκον Ντυνάν, περιθάλποντα τοὺς τραυματίας εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης τοῦ Σολφερίνο.

ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ →

ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΣΕ ΛΕΥΚΟ ΦΟΝΤΟ

ΚΑΤΗLΕΕΝ JΕΡΡ

ΣΥΝΘΗΚΑΙ ΓΕΝΕΥΗΣ

...'Ο μονότονος ἐκνευριστικὸς ἦχος ὅλο καὶ πλησίαζε. Τὰ μεγάλα ἀεροπλάνα τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο, χαμήλωναν σὰν πελώριοι ἀετοὶ σκυμμένοι στὴ λεία τους καὶ ἀφοῦ κατέθηκαν πολὺ χαμηλὰ ἄδειασαν τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο τὸ φορτίο μὲ τὶς βόμβες κι ὕστερα πέταξαν πάλι ψηλὰ ἀφίνοντας κάτω στὴ γῆ τὴν πυρκαϊά, τὸ χάος, τὸν τρόμο καὶ τὴν συμφορά...

'Ανάμεσα ἀπὸ τὶς φλόγες λίγο μακρύτερα ἀπὸ τὰ καπνίζοντα ἐρείπια ἕνα τετράγωνο ἀπὸ οἰκοδομὲς ἔμεινε ἄθικτο.

'Επάνω σὲ μιὰ στέγη τοῦ τετραγώνου αὐτοῦ φαινόταν καθαρὰ ἕνας σταυρὸς — ἕνας κόκκινος σταυρὸς ἐπάνω σὲ λευκὸ φόντο.

...Κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης ἀόρατες καταστρεπτικὲς δυνάμεις, κρυμμένα ὑποβρύχια, σπέρνουν τὴν καταστροφή. Στὴν ἐπιφάνεια ἕνα πλοῖο τραβάει σταθερὰ τὸ δρόμο του. Εὔκολη λεία γιὰ τὸν κρυμμένο ἐχθρό.

'Ο Πρόεδρος Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος, συνομιλῶν μετὰ τοῦ Προέδρου τῆς Διεθνοῦς 'Επιτροπῆς Ε. Σ. κ. Ruegger, εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν τελετῶν τοῦ ἐν Γενεύῃ μεγάρου τοῦ Διεθνοῦς Ε. Σ.
The President G.R.C. Mr. C. Georgacopoulos discussing Red Cross problems with the President I.R.C. Mr. Ruegger, in Geneva.

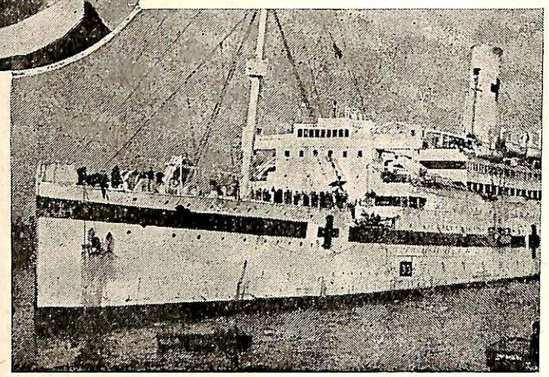

"Ενα πλωτὸ νοσοκομεῖο, χάρις εἰς τὸ σῆμα τοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ, ταξιδεύει χωρὶς νηοπομπὴ ἐν καιρῷ πολέμου.

Κι ὅμως ἡ ἀσημένια νάρκη ἔμεινε ἀκίνητη, γιατὶ ἕνας σταυρὸς φαίνεται καθαρὰ στὶς βαμμένες μὲ ἄσπρο χρῶμα πλευρὲς τοῦ πλοίου — ἕνας κόκκινος σταυρὸς ἐπάνω σὲ λευκὸ φόντο...

...Πίσω ἀπὸ τὸ συρματόπλεγμα δύο νέοι, ποὺ εἶναι κλεισμένοι μέσα σ' αὐτό, σκέπτονται πὼς εἶναι ἐκεῖ ἀποκλεισμένοι ἀπ' ὅλον τὸν κόσμο γιὰ πάντα. Ποιὸς θὰ μπορέση νὰ τοὺς φέρη νέα ἀπὸ τοὺς δικούς των;

'Αλλὰ νὰ ἐπάνω στὰ μεγάλα ξύλινα τραπέζια τοῦ στρατοπέδου γράμματα καὶ πακέτα μὲ σῆμα τοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ, ποὺ δὲν γνωρίζει κανένα ἐμπόδιο, ἔρχονται καθημερινῶς γιὰ νὰ φέρουν παρηγοριὰ καὶ ἐλπίδα στὶς καρδιὲς τῶν ἀπελπισμένων αἰχμαλώτων.

* * *

Τὸ θαῦμα τοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ καὶ τὸ τί μπορεῖ ἡ σημαία του νὰ ἐπιτύχη ἐν καιρῷ πολέμου εἶναι γνωστὰ εἰς ὅλους. Ξέρουμε ὅμως ὅλοι τὸ ἱστορικὸ καὶ κατὰ ποιὸ τρόπον κατορθώθηκε νὰ γίνη σεβαστὸ τὸ σῆμα τοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ;

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

'Η ἱστορία τῶν συμφωνιῶν, χάρις στὶς ὁποῖες ἐπιτεύχθηκε μιὰ ἀνθρωπινότερη μεταχείρισι τῶν θυμάτων πολέμου ἔχει τὴν ἀρχή της στὴ μάχη τοῦ Σολφερίνο τοῦ 1859. Τὸ θέαμα τῶν ἐγκαταλελειμμένων τραυματιῶν ἄλλαξε ἐντελῶς τοὺς σκοποὺς τῆς ζωῆς τοῦ 'Ερρίκου Ντυνάν, τοῦ 'Ελβετοῦ ἐμπόρου, ποὺ ἔτυχε νὰ εἶναι αὐτόπτης μάρτυς.

Ποτὲ δὲν μπόρεσε νὰ ξεχάση τὸν πόνο τοῦ ἀνθρώπου... τῶν ἀνθρώπων, ποὺ δημιουργεῖ ἡ πάλη καὶ ἡ ἀγωνία τοῦ πολέμου.

'Αλλὰ μόνον ἡ ἀνάμνησις, ἡ λύπη καὶ ἡ συμπάθεια δὲν ἦταν ἱκανὲς νὰ βοηθήσουν τὰ ἑκατομμύρια, ποὺ θὰ ὑπέφεραν πάλι στὸ μέλλον σὲ μία παρόμοια πολεμικὴ σύρραξι.

Τί θὰ ἔπρεπε τότε νὰ γίνη;

'Ανάγκη ἦταν νὰ καταρτισθῆ ἕνα σχέδιο ὠργανωμένης περιθάλψεως καὶ βοηθείας εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης μὲ κάποιο πνεῦμα ἀνθρωπισμοῦ. «'Εφ' ὅσον εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ πολεμοῦμε, ἔλεγε, ὁ 'Ερ. Ντυνάν, τουλάχιστον νὰ συμφωνήσουν ὥστε οἱ τραυματίαι, οἱ ἄρρωστοι καὶ οἱ νεκροὶ νὰ βρίσκουν κάποια στοργικὴ φροντίδα».

(Συνέχεια στὸ ἑπόμενο)

ΟΙ ΕΧΘΡΟΙ ΤΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ

ΚΩΣΤΑ ΖΕΥΓΑ

Πολλὲς φορὲς θὰ σᾶς ἔτυχαν στὰ χέρια σας σκουληκιασμένα ἢ σάπια φροῦτα καὶ ἴσως θὰ βρεθήκατε κάτω ἀπὸ καρποφόρα δέντρα, ποὺ κάτω τους νᾶναι στρῶμα τὰ πεσμένα ἄγουρα σάπια φροῦτα.

Οἱ εἰδικοὶ λογαριάζουν πὼς στὴν 'Ελλάδα τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ φροῦτα καὶ τὰ λαχανικά μας χάνονται ἀπὸ προσβολὲς ἐντόμων καὶ μυκήτων γιατὶ οἱ γεωργοί μας δὲν ξέρουν ἢ δὲν πιστεύουν στὰ μέσα καταπολεμήσεως τῶν ἐχθρῶν.

Νὰ ξέρατε πόσες γεωργικὲς οἰκογένειες καταστρέφονται κάθε χρόνο ἐξ αἰτίας τῶν ζημιῶν, ποὺ παθαίνουν τὰ δέντρα ἢ τὰ λαχανικά τους. Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἔχουν δανειστῆ χρήματα γιὰ νὰ ἑτοιμάσουν τὸ χωράφι, νὰ ἀνοράσουν λιπάσματα, νὰ φυτέψουν, νὰ ποτίσουν, νὰ σκαλίσουν καί, ὅταν ποιὰ ὕστερα ἀπὸ σκληροὺς κόπους μέσα στὸ κρύο, στὶς βροχές, στὸν καφτὸ ἥλιο, μέσα στὰ χώματα ἢ τὶς λάσπες κοντεύουν νὰ σοδιάσουν, βλέπουν νὰ φεύγουν μέσα ἀπὸ τὰ χέρια τους τὰ προϊόντα τους γιατὶ ἐνῶ ὅλες τὶς δουλειὲς τὶς κάνουν τέλειες δὲν φρόντισαν νὰ προλάβουν ἢ νὰ χτυπήσουν τὸν ἐχθρὸ μόλις φανῆ. Εἶναι πάρα πολὺ σκληρό. 'Εν τούτοις τὰ παθήματα δὲν τοὺς γίνονται μαθήματα καὶ δὲν φροντίζουν τὸν ἑπόμενο χρόνο νὰ πάρουν τὰ μέτρα τους καὶ τὴν ξαναπαθαίνουν.

Στὴ Γεωπονικὴ ἐπιστήμη ὑπάρχει εἰδικὸς κλάδος ποὺ λέγεται Φυτοπαθολογία. Σοφοὶ ἐπιστήμονες ἔχουν ἀφιερώσει τὴ ζωή τους στὴ μελέτη τῆς ζωῆς ἐντόμων καὶ μυκήτων ἢ καὶ ἑνὸς μόνον ἐντόμου ἢ μύκητος γιὰ νὰ βροῦν τὰ μέσα τῆς καταπολεμήσεώς τους. Καὶ εὐτυχῶς ὑπάρχουν τὰ μέσα καὶ τελευταῖα μάλιστα ἔχουν ἐφευρεθῆ πολὺ ἀποτελεσματικὰ καὶ ἀσφαλῆ μέσα φθάνει νὰ τὰ μεταχειριστῆ κανεὶς τὴ στιγμὴ ποὺ πρέπει. Τὴ στιγμὴ ποὺ πρέπει. Αὐτὸ θὰ ἤθελα νὰ τὸ λέτε σὲ ὅσους καλλιεργητὲς καὶ κηπουροὺς συναντήσετε ὅπως κάνω καὶ γὼ σὰν ἱεραπόστολος, ὅταν βρίσκομαι ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι. Τότε σταματῶ σὲ λαχανόκηπους καὶ καλλιέργειες ὅπου βρίσκω ἀνθρώπους καὶ τοὺς λέω καὶ ξαναλέω, πὼς οἱ ζημιὲς ποὺ κάνουν οἱ ἀρρώστειες καὶ τὰ ἔντομα στὶς φυτεῖες μονάχα προλαμβάνονται. Δὲν θεραπεύονται. Μήπως τὸ ἴδιο δὲν συμβαίνει καὶ μὲ τὰ ζῶα καὶ τοὺς ἀνθρώπους; Τί θέλεις νὰ κάνη ἡ ἐπιστήμη ὅταν ὁ ἄνθρωπος γίνη προχωρημένος φυματικός, τὸ πρόβατο πάθει ἀφθώδη πυρεττό, τὸ φυτὸ ἔχει προσβληθῆ καὶ μισοξεραθῆ. 'Απλῶς μπαλώματα. 'Η ἐπιστήμη, ποὺ φροντίζει γιὰ τὴν ὑγεία ὅλων, ἀνθρώπων, ζώων καὶ φυτῶν, κυρίως εἶναι ὁ φύλακας, ποὺ ἔχει τὰ ὅπλα νὰ μᾶς προστατεύση καὶ χτυπήση τὸ κακὸ πρὶν ἔρθη ἢ μόλις φανῆ. Γιατὶ ὅταν θἄρθη καὶ ξαπλωθῆ, πολλὲς φορές, εἶναι ἀργὰ νὰ ἐπέμβης.

(Συνεχίζεται)

οἱ Καρποί

ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ
Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν

Πέρυσι τέτοιον καιρὸ εἴχαμε μιλήσει γιὰ τὴ θρεπτικὴν ἀξία τοῦ σταφυλιοῦ.

Γενικὰ ἡ θρεπτικὴ ἀξία τῶν καρπῶν εἶναι μεγάλη. 'Εξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ποιότητά τους, ἀπὸ τὸν βαθμὸ τῆς ὡριμάνσεώς των καὶ ἀπὸ τὴν ποσότητα ἑνὸς ὑδατάνθρακος, ποὺ περιέχουν, τοῦ καρποσακχάρου, ποὺ εἶναι πραγματικὴ εὐλογία Θεοῦ.

Μὰ δὲν εἶναι μόνον αὐτό. Οἱ καρποὶ ἔχουν καὶ ἕνα ἄλλο σπουδαῖο πλεονέκτημα. Περιέχουν καὶ φυσικὰ ὀξέα, τὰ ὁποῖα τοὺς δίνουν τὴν εὐχάριστη καὶ δροσιστικὴ γεῦσι, ποὺ ἱκανοποιεῖ τὸν οὐρανίσκο, κόβει τὴ δίψα καὶ διευκολύνει τὴν πέψι. Ἂς σημειωθῆ ἀκόμα, ὅτι τὰ φυσικὰ αὐτὰ ὀξέα ἔχουν μέσα στὸ στόμα καὶ κάποια ἀντισηπτικὴ ἐνέργεια. Ὅλες αὐτὲς οἱ ἰδιότητες βρίσκονται σὲ μεγάλο βαθμὸ στὰ ξινὰ φροῦτα καὶ μάλιστα στὰ λεμόνια. Ὅλοι ξαίρομε πόση ἀξία ἔχει μιὰ λεμονάδα γιὰ ἕνα διψασμένο ἢ γιὰ ἕναν ἄρρωστο, ποὺ ἔχει χαλασμένη τὴ γεῦσι. Τὸ λεμόνι στυμμένο στὰ διάφορα φαγητά, στὸ ψητό, στὰ ψάρια, στὰ χόρτα, τὰ κάνει πιὸ εὔγευστα καὶ πιὸ εὔπεπτα. Ἂς προσθέσωμε ἐδῶ, ὅτι ὁ χυμὸς τοῦ λεμονιοῦ μπορεῖ νὰ χρησιμεύση θαυμάσια καὶ γιὰ τὴν ὑγιεινὴ καὶ τὴν καθαριότητα τοῦ δέρματος.

Τὰ ποτά, ποὺ γίνονται μὲ νυμοὺς καρπῶν, εἶναι ὑγιεινότατα καὶ μποροῦν νὰ πίνωνται ἄφθονα, ἰδίως τὸ καλοκαίρι. Φθάνει νὰ μὴν περιέχουν οἰνόπνευμα.

Πολλοὶ βεβαιώνουν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος θὰ μποροῦσε νὰ ζήση μόνο μὲ καρπούς. Ξαίρομε κι ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη, ὅτι οἱ πρωτόπλαστοι ἦταν καρποφάγοι. Ἀσφαλῶς, πρὶν ἀνακαλυφθῆ ἀκόμη ἡ φωτιά, οἱ πρωτόγονοι ἄνθρωποι, ἀναγκασμένοι νὰ τρέφωνται μὲ τὸν πιὸ ἁπλὸ καὶ τὸν πιὸ εὔκολο τρόπο, ἐχρησιμοποιοῦσαν κυρίως τοὺς καοπούς, ποὺ εὕρισκαν ἄφθονους στὴ φύσι.

'Αλλὰ ἀργότερα ὁ ἄνθρωπος ἔγινε καὶ σαρκοφάγος καὶ σήμερα εἶναι παμφάγος. 'Η συνήθεια τῶν αἰώνων ἔχει ἀλλάξει πιὰ τὸν ὀργανισμό του καὶ ἔχει προσαρμόσει τὶς λειτουργίες του στὶς ἀνάγκες τῆς διατροφῆς. Θὰ ἦταν ματαιοπονία νὰ ζητούσαμε σήμερα νὰ φέρωμε πίσω τὸν ὀργανισμό, μας στὴν ἀποκλειστικὴ καρποφαγία καὶ γενικὰ σὲ ἀποκλειστικότητες, ποὺ ὄχι μόνον δὲν πρόκειται νὰ παρατείνουν τὴ ζωή, ἀλλὰ καὶ τὴν θλάφτουν.

Μ' αὐτὸ βέβαια δὲν θέλομε νὰ ποῦμε, ὅτι τὰ ὥριμα καὶ γερὰ φροῦτα δὲν εἶναι ἄριστη τροφή, βάσις τῆς ὑγείας καὶ τῆς μακροβιότητος. Τοὐναντίον, τονίζομε, ὅτι πρέπει νὰ κάνωμε ὅσο μποροῦμε μεγαλύτερη κατανάλωσι καρπῶν, μάλιστα στὴν ἐποχή των.

Τὰ παιδιά, ποὺ βρίσκονται πιὸ κοντὰ στὴ φύσι, καὶ ὁδηγοῦνται περισσότερο ἀπὸ τὸ ἔνστικτο, ἀγαποῦν πολὺ τὰ φροῦτα. Καὶ οἱ γονεῖς ἔχουν πολὺ ἄδικο, ποὺ φοβοῦνται νὰ τὰ ἱκανοποιήσουν στὴ φυσική των αὐτὴ ἀνάγκη. Ὅταν τὰ φροῦτα εἶναι ὥριμα, καθαρά, καλοπλυμένα, δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ προκαλέσουν καμμιὰ ἀρρώστια. Ὅταν εἶναι σάπια ἢ ἄγουρα, ἀκάθαρτα καὶ ἄπλυτα, ἀναμφιβήτητα εἶναι ἐπικίνδυνα.

Μεταξὺ τῶν καλυτέρων φρούτων πρέπει νὰ κατατάξωμε, καὶ μάλιστα τὴν ἐποχὴ αὐτή, τὰ σταφύλια καὶ τὰ μῆλα.

Τὰ σταφύλια εἶναι καρπὸς ἀπὸ τοὺς ἀφθονωτέρους καὶ τοὺς πολυτιμοτέρους τοῦ τόπου μας. Εἶναι μιὰ τροφή, ποὺ περιέχει παρασκευασμένα κιόλας τὰ περισσότερα στοιχεῖα, τὰ ἀναγκαῖα γιὰ τὴ διατήρησι τῆς ζωῆς. Τὰ σταφύλια, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι θοεπτικὰ γιὰ τὴ μεγάλη τους περιεκτικότητα σὲ ζάναρι, ἔχουν καὶ ἐξυγιαντικὲς ἰδιότητες. Ἔχουν δηλαδὴ ἰδιότητες καθαρτικές, γιατὶ καθαρίζουν τὸ αἷμα. Τακτοποιοῦν ἐπίσης τὸ στομάχι καὶ ὠφελοῦν πολὺ ἐκείνους, ποὺ πάσχουν ἀπὸ αἱμορροΐδες καὶ ἀπὸ παθήσεις τῶν νεφρῶν, τοῦ σηκωτιοῦ καὶ τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος. Τὸ σπουδαιότερο μέρος τοῦ σταφυλιοῦ εἶναι ὁ ὀπός του, δηλαδὴ ὁ μοῦστος.

Τὰ μῆλα ἔχουν τὸ πλεονέκτημα, ὅτι περιέχουν καὶ φωσφόρο. Γι' αὐτὸ πολλοὶ γιατροὶ τὰ συνιστοῦν ὡς τονωτικὰ τοῦ νευρικοῦ συστήματος.

ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΑΝ ΝΑ ΜΕΓΑΛΟΥΡΓΗΣΟΥΝ

ΒΑΣ. Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ
τ. Ἐπιθ. Δημ. Σχολείων

Στὴν ἐπιθεωρητική μου ζωή, μοῦ ἔτυχε πολλὲς φορὲς νὰ συναντήσω παιδιὰ στὰ διάφορα σχολεῖα ποὺ ἐπιθεωροῦσα, τὰ ὁποῖα, ἂν εὕρισκαν συνθῆκες εὐνοϊκὲς καὶ κατάλληλες, θὰ μποροῦσαν νὰ ἐξελιχθοῦν σὲ ἀνθρώπους ἐξαιρετικοὺς καὶ νὰ μεγαλουργήσουν.

Προικισμένα μὲ πάμπολλα χαρίσματα πνευματικά, μὲ ἔκαναν νὰ θαυμάζω τὸ φωτεινὸ μυαλό τους, τὴν ἀκονισμένη τους παρατήρηση, τοὺς ἔξυπνους συλλογισμούς τους, τὴν ὀξεῖα κρίσι τους.

Σὰν τὴ διψασμένη γῆ, ποὺ δὲν ἀφίνει σταλαγματιὰ βροχῆς νὰ τῆς ξεφύγη, δὲν ἔχαναν καὶ τὰ παιδιὰ ἐκεῖνα λέξι ἀπὸ τὸ στόμα τῶν δασκάλων τους καὶ ὅ,τι ἄκουγαν καρποφοροῦσε στὴν ψυχή τους, δυνάμωνε καὶ αὐγάταινε, ὅπως πλουταίνει καὶ καρποφορεῖ ὁ σπόρος, ποὺ πέφτει καὶ τὸν ἀγκαλιάζει ἡ γόνιμη καὶ ἀγαθὴ γῆ.

Οἱ πάγκαλες ἐκεῖνες καὶ προνομιοῦχες παιδικὲς φύσεις, συλλογιζόμουν, θὰ μποροῦσαν νὰ φτάσουν πολὺ ψηλά, ἀκόμα καὶ νὰ μεγαλουργήσουν, νὰ τιμήσουν τὸ ὄνομά τους καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Ἔθνους μας, ἂν εἶχαν τὰ μέσα νὰ σπουδάσουν, νὰ ἀναπτύξουν τὰ χαρίσματά τους, νὰ τελειοποιηθοῦν.

Πολλὲς φορές, ἀπὸ τὴ συγκίνησί μου ἔγραφα στὸ σημειωματάριό μου ὕμνους ἐγκωμιαστικοὺς καὶ χαρακτηρισμοὺς ἀξιοπρόσεκτους γιὰ τὴν ἀξία τῶν παιδιῶν αὐτῶν, ποὺ πολὺ συχνὰ ἡ ἀνέχεια καὶ οἱ δυσκολίες τῆς ζωῆς τὰ σταματοῦσαν καὶ τὰ ἔπνιγαν, ὅπως τὰ βλαθερὰ ζιζάνια πνίγουν στὸ περιβόλι πολλὰ σπάνια καὶ πολύτιμα φυτά, ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ εἶναι χρησιμώτατα σὲ μᾶς καὶ νὰ μᾶς ὠφελήσουν.

Ἕνα σημειωματάριο ἀπὸ αὐτά, ποὺ ἔγραφα τοὺς ἀνωτέρω χαρακτηρισμούς, ἔπεσε προχτὲς στὰ μάτια μου τὴν ὥρα, ποὺ ἀνακάτευα νὰ βρῶ κάποιο βιβλίο στὴ βιβλιοθήκη μου. Σὰν νὰ ἀντίκρυσα ἕναν παληὸ πολύτιμο φίλο, ἔτσι μοῦ φάνηκε τὸ πολυχρονισμένο αὐτὸ δεφτεράκι. Τὴ στιγμή,ποὺ τὸ φυλλομετροῦσα, ἤταν σὰ νὰ ἀρχίσαμε μαζὶ τὶς κουβέντες μας.

Πόσα πράματα, ποὺ τὰ εἶχα λησμονημένα δὲ μοῦ θύμισε ὁ καλὸς καὶ πολύτιμος αὐτὸς φίλος! Τί ἀνεκτίμητη συντροφιά! Τί λαχτάρες! Τί συγκινήσεις ψυχικές! Εἴκοσι ἑφτὰ ὁλόκληρα χρόνια πίσω στὴ ζωὴ μὲ ἔρριξε ὁ φίλος ἐκεῖνος. Μοῦ θύμισε τὴν ἐποχή, ποὺ πρωτοδιωρίσθηκα Ἐπιθεωρητὴς καὶ ὑπηρετοῦσα στὶς Σέρρες. Μοῦ θύμισε καὶ τὸν Ξυνῆ.

Ἦταν αὐτὸς ὁ Ξυνῆς ἕνα βλαχόπουλο ποὺ πήγαινε στὴν Πέμπτη τοῦ Δημοτικοῦ στὸ Τζίντζος. Τὸ χωριὸ τοῦτο εἶναι στὸ δρόμο, ποὺ πᾶμε ἀπὸ τὴ Νιγρίτα κάτω πρὸς τὴ θάλασσα τοῦ Στρυμωνικοῦ.

Μιὰ μέρα περάσαμε ἀπὸ τὸ Τζίντζος μ' ενα σχολικὸ μηχανικό. Ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ σχολειὸ ἦταν μαζωμένα παιδιά. Κοίταζαν περίεργα τὴν πόρτα τοῦ σχολειοῦ. Ὕστερα τὰ εἴδαμε νὰ φεύγουν μὲ μιᾶς, νὰ παίρνουν δρόμο καὶ νὰ κυνηγοῦν ἕνα παιδάκι, ποὺ ἔτρεχε πιὸ σβέλτα ἀπὸ τ' ἄλλα μπροστά.

—Πιάστε τον! Πιάστε τον! φώναζαν τὰ παιδιά, ποὺ τὸν κυνηγοῦσαν.

Σὰν ἄδειασε ἡ πόρτα πήγαμε καὶ κοιτάξαμε. Ἐπάνω της ἦταν φτιαγμένη μὲ κιμωλία μιὰ γελοιογραφία. Παράσταινε ἕνα παιδὶ μὲ ψηλὰ πόδια σὰν τηλεγραφόξυλο καὶ μὲ μιὰ μύτη χοντρὴ καὶ μεγάλη. Ἦταν πολὺ πετυχημένη ἐκείνη ἡ γελοιογραφία. Γελάσαμε μὲ τὴν καρδιά μας.

—Τὴν ἔφτιασε ὁ Ξυνῆς, κύριε, μᾶς πληροφόρησε ἕνας πιτσιρίκος, ποὺ ἦρθε κοντά μας. Αὐτὸς μᾶς περιγελάει ὅλους μὲ τὶς ζωγραφιές του.

Στὴν ἐπιστροφὴ γνώρισα τὸν Ξυνῆ. Ἦταν ἕνα θαῦμα παιδιοῦ μὲ μιὰ φοβερὴ δεξιοτεχνία στὴν ἰχνογραφία καὶ στὰ σκαλίσματα.

—Δός μας τὴ σάκκα σου, Ξυνῆ, εἶπε ὁ Δάσκαλος.

Τὴν ἀδειάσαμε καὶ εἴδαμε ὅλα τὰ τετράδια καὶ τὰ βιβλία τοῦ παιδιοῦ μὲ χαριτωμένες γελοιογραφίες τῶν συμαθητῶν του καὶ ἰχνογραφήματα, ποὺ ποοκαλοῦσαν τὸ θαυμασμὸ γιὰ τὴ συμμετρία καὶ τέχνη τους.

—Στὴν ἐκκλησιὰ ὧρες ὁλόκληρες κάθεται τὸ παιδὶ αὐτὸ καὶ σχεδιάζει ἁνίους, μοῦ εἶπε ὁ Δάσκαλος. Σχεδίασε τὴ στάνη τους, τὴ μητέρα, τὸν πατέρα του, τὴ γιαγιά του μὲ τὴ ρόκα της καὶ τόσα ἄλλα. Στὰ μαθήματα εἶναι ἄφθαστος. Ὁ Ξυνῆς θὰ μποροῦσε νὰ γίνη σπουδαῖος ἄνθρωπος, κ. Ἐπιθεωρητά, ἂν θὰ εἶχε τὰ μέσα νὰ μορφωθῆ...

Ὅπως κοίταζα τὸν Ξυνῆ εἶδα στὸ μέτωπό του μιὰ χοντρὴ καρούμπα σὰν ἕνα μικρὸ αὐγό. Ἐμαθα πὼς ἦταν τὸ ὡραῖο φιλοδώρημα, ποὺ τοῦ ἔδωκε ὁ μαθητὴς μὲ τὰ πόδια τοῦ πελαργοῦ καὶ τὴ χοντρὴ μύτη, ποὺ τὸν σατύρισε μὲ τὴ γελοιογραφία στὴν πόρτα τοῦ σχολειοῦ ὁ Ξυνῆς.

Στὸ μακροχρόνιο διάστημα, ποὺ πέρασε ἀπὸ τότε, δὲν ξέρω τί νὰ ἔγινε τὸ παιδὶ ἐκεῖνο. Πέρασαν πόλεμοι, θύελλες, ἀναστατώσεις. Ζῆ, δὲ ζῆ; Δὲν ξέρω. Τὸ σημειωματάριό μου ὅμως τὸν σημειώνει σὰν ἕνα διαλεχτὸ παιδί, ποὺ ἦταν ἄξιο νὰ τραβήξη μπρός, νὰ μεγαλουργήση.

ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ ΧΑΛΕΠΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελ. 5)

«Μήδειά» του, πού, μ' ὅλες τὶς ἀλλεπάλληλες προσπάθειες, δὲν μπόρεσε νὰ τῆς δώση ὁριστικὴ μορφή.

Καὶ ὅμως σ' ὅλα αὐτὰ τὰ ἔργα, καὶ ὅταν ἀκόμα ἡ ἀγωνιώδης προσπάθεια τοῦ καλλιτέχνη δὲν φθάνει στὴν ἄρτια πραγματοποίησι, ὑπάρχει πάντα ὁλοζώντανη καὶ δυνατὴ ἡ παρουσία τῆς μεγάλης πνοῆς.

Ὅταν ὁ Χαλεπᾶς πέθανε τὸ 1938 στὴν Ἀθήνα σὲ ἡλικία 84 ἐτῶν, δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ παρουσιάση ἕνα ἄρτιο ἔργο, ποὺ ν' ἀξιοποιῆ τὶς μεγάλες καλλιτεχνικές του δυνατότητες καὶ νὰ ξεπερνᾶ τὸ ἔργο τῆς νεότητός του, τὴν «Κοιμωμένη». Ὅμως καὶ μόνο μὲ τὸ περίφημο καὶ ἀριστουργηματικὸ αὐτὸ ἔργο πῆρε καὶ κράτησε γιὰ πάντα μιὰ κορυφαία θέσι στὴ νεώτερη Ἑλληνικὴ καλλιτεχνικὴ ἱστορία. Καὶ ἴσως νὰ εἶναι καὶ αὐτὸ μιὰ μοιραία ἀντινομία, ποὺ συμβολίζει τὸ δράμα τῆς ζωῆς του: ἀπὸ αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ ἔργο, ποὺ εἶναι τοποθετημένο σ' ἕναν τάφο, νὰ ξεπηδᾶ ἡ ἀθανασία τοῦ τεχνίτη του!

ΜΕΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

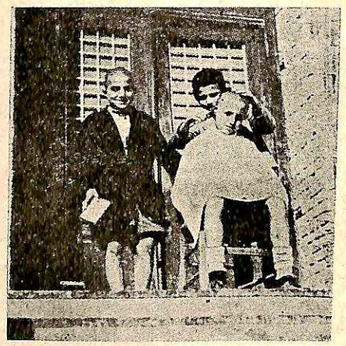

Ἐρυθροσταυρῖται Δ. Σ. Ν. Τριγλίας Χαλκιδικῆς κουρεύουν τοὺς συμμαθητάς των. Juniors of the Elem. School Nea Triglia - cutting the hair of their schoolmates.

Η ΚΥΑΝΟΛΕΥΚΗ

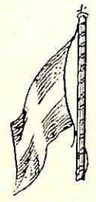

«Εἶναι ὡραία, σὰν τὴν Πατρίδα μας: Ἔχει τὸ χρῶμα τοῦ ἀφρισμένου κύματος, ποὺ ξεψυχάει στ' ἀκρογιάλια μας καὶ τὸ γαλάζιο χρῶμα τ' οὐρανοῦ, μὲ τὰ κατάλευκά του σύννεφα» καὶ συμβολίζει «τὸ χρῶμα τοῦ ἄσπιλου κρίνου, μὲ τὸν ὁποῖο ὁ Ἀρχάγγελος εὐαγγελίζεται τὴ λύτρωσι καὶ τὴν ἀνάστασι τῆς ἀνθρωπότητος, τὴν ἴδια ἀκριβῶς ἡμέρα, ποὺ ἔγινε καὶ τῆς Ἑλλάδος ἡ ἀνάστασις» (25η Μαρτίου).

Ἀλλὰ πῶς ἔγινε κυανόλευκη; Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς θρύλους, καλὸ εἶναι οἱ νέοι τῆς Ἑλλάδος νὰ γνωρίζουν ἀκριβῶς τὴν ἱστορία τοῦ ἐθνικοῦ μας συμβόλου, ποὺ προκαλεῖ τόσο σεβασμὸν καὶ τόση ὑπερηφάνεια στὶς καρδιὲς τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν φιλελλήνων.

Ὁ πρῶτος ἐπίσημος καθορισμὸς τῶν ἐθνικῶν μας χρωμάτων ἔγινε κατὰ τὴν Α΄ ἐθνικὴ συνέλευσι τῆς Ἐπιδαύρου, ἡ ὁποία ἔγινε ὅπως ξέρουμε στὶς 20 Δεκεμβρίου 1821.

Ἰδοὺ τὰ σχετικὰ ἄρθρα τοῦ πρώτου ἑλληνικοῦ συντάγματος:

Προσωρινὸν Πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος
κατὰ τὴν ἐν Ἐπιδαύρῳ Α΄ Ἐθνικὴν Συνέλευσιν
τῇ κ΄ Δεκεμβρίου ϛωκα΄.

ρδ΄ Τὰ χρώματα τοῦ ἐθνικοῦ σημείου καὶ τῶν σημαιῶν τῆς θαλάσσης καὶ ξηρᾶς διορίζονται τὰ ἑξῆς: κυανοῦν καὶ λευκόν.

ρε΄ Τὸ Ἐκτελεστικὸν σῶμα θέλει προσδιορίζει τὸν σχηματισμὸν τῶν σημαιῶν καὶ τοῦ ἐθνικοῦ σημείου.

Μετ' ὀλίγους μῆνας, τὰς παραμονὰς τῆς 25ης Μαρτίου τοῦ 1822, ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις — τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα — εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων τοῦ συντάγματος καθώρισε τὸ ὁριστικὸν σχῆμα εἰς ὅλας τὰς λεπτομερείας τῶν σημαιῶν ξηρᾶς καὶ θαλάσσης (πολεμικοῦ καὶ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ), ὡς ἐπίσης καὶ τὸ σχῆμα τοῦ ἐθνικοῦ ἐμβλήματος («σημείου»), τὸ ὁποῖον ὤφειλον νὰ φέρωσιν «ἐπὶ κεφαλῆς» ὅλοι οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπουργοὶ πάσης τάξεως τῆς ἐπικρατείας, πολιτικοὶ καὶ πολεμικοί. Παρήγγειλε δὲ εἰς τοὺς μινίστρους (ὑπουργοὺς) τῶν Ἐσωτερικῶν, τοῦ Πολέμου, τῶν Ναυτικῶν καὶ Ἀστυνομίας νὰ ἐκτελέσουν τὴν διαταγήν της.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἱστορία τῆς ἔνδοξης κυανόλευκης, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸ εἴδωλον καὶ τὴ δεύτερη πίστι — μετὰ τὸν Θεὸν — ὅλων τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς ὁποίας ἡ τιμὴ εἶναι ἀποτεθειμένη εἰς τὴν «εὐελπιν» ἑλληνικὴν νεότητα.

ΕΜΜ. ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗΣ

Διανομὴ δώρων τοῦ Καναδικοῦ Ε.Σ.Ν. εἰς παιδιὰ τῆς Β. Ἑλλάδος
Distribution of gifts, donation of Canadian J. R. C., to the refugee children in Northern Greece.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Η ΚΑΛΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Καλημερούδια σας, μικρὲς καὶ πιτσιρίκοι φίλοι μου.
Πάλι γεμάτη συμβουλὲς θὰ δῆτε αὐτὴ τὴ στήλη μου
καὶ πάλι σᾶς παρακαλῶ νὰ τὶς ἀκολουθῆτε
κι ἀπ' ὅσα γράφω τίποτα νὰ μὴν παραμελῆτε.

Σ' αὐτὴ λοιπὸν τὴ στήλη μας ποὺ φέτος ξαναρχίζει,
πῶς νὰ συμπεριφέρεσθε θὰ γράψωμε ἐκτενῶς,
θέμα ποὺ εἶναι πάντοτε καθήκον καθενὸς παιδιοῦ νὰ τὸ
(γνωρίζη.

ΜΟΥΦΕΡΕΣ ΓΛΥΚΑ;

Μήπως ξέρετέ, ἀλήθεια,
τὸ μικρούλη τὸ Γιαννάκη;
Ὄχι; Θὰ σᾶς τὸν συστήσω:
Πρώτης τάξεως παιδάκι!

Προκομένος, πάντα πρῶτος μαθητὴς μέσ' στὸ σχολειό,
δὲ γνωρίζει τ' εἶναι ξάπλα οὔτε τ' εἶναι ρεμπελιό.
Μόνο, ποὺ μαζὶ ὁ δόλιος μὲ τὰ χάρι αὐτὴ τοῦ πρώτου,
ἔχει τὸ ἐλαττωματάκι, ἅμα σπίτι δῆ τὸ θειό του

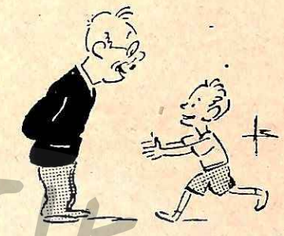

νὰ τὸν ἐρωτάη: Θεῖε, τί γλυκὰ μοῦ ἔχεις φέρει;
Κι ἅμα τίποτα δὲ βλέπει,
φάπ... νὰ χώνη καὶ τὸ χέρι
μέσ' στοῦ θείου του τὴν τσέπη.

Ὄχι τὸ λοιπόν, Γιαννάκη. Ἐ, αὐτὸ δὲν εἶν' ἀστεῖο,
νὰ ὑποχρεώνης πάντα τὸν ἀγαπητό σου θεῖο
νἄχη κάτι νὰ σοῦ δώση. Κι ἅμα κάποτε δὲν ἔχη,
γιὰ νὰ στὸ οἰκονομήση πέρα ὡς κ' ἐκεῖ νὰ τρέχη,
καὶ νὰ ὑποφέρη ἀκόμη τ' ἀναιδῆ ψαξίματά σου,
σὰν οἱ τσέπες οἱ δικές του νἆναι ἀμπελοχώραφά σου...

Ἴσως δὲ σοῦχει μ' ὅλα αὐτὰ ποτὲ κακομιλήσει,
μὴ θέλοντας τ' ἀνῆψι του νὰ τὸ κακοκαρδίση.
Μπορεῖ νὰ βλέπης, Γιάννη μου, τὸ θειό σου νὰ γελᾶ,
νὰ κάνη μὲ τὸ ψάξιμο αὐτὸ πὼς γαργαλιέται,
μ' αὐτή σου ἡ διαγωγὴ τὸ γοῦστο τοῦ χαλᾶ
καὶ πάντοτε ἀπὸ μέσα του πολὺ στενοχωριέται.

Ὄχι, παιδιά μου, τὸ λοιπὸν αὐτὰ δὲν ἐπιτρέπονται
κι ὅσοι τὸ κάναν κάποτε πρέπει γι' αὐτὸ νὰ ντρέπωνται.

ΑΝ. ΒΩ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.Ν.

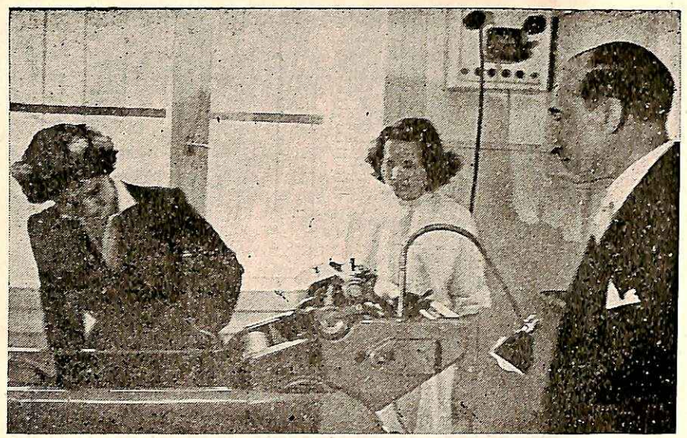

Ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης Φρειδερίκης εἰς τὸ τυπογραφεῖον τοῦ Ε.Ε.Σ. Εἰς τὴν φωτογραφίαν ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα περιεργαζομένη τὸ μηχάνημα multilith (δωρεὰ τοῦ ἀμερ. Ε.Σ.Ν. εἰς τὸν ἑλλην. Ε.Σ.Ν.) καὶ ὁ Γεν. Γραμματεὺς Ε.Ε.Σ. κ. Γ. Μίνδλερ.

From the visit of H. M. the Queen at the R. C. printing-office. H. M. the Queen examining the multilith-machine, donation of the American J.R.C. to the G.J.R.C. (left) and the secretary General G.R.C. Mr. G. Mindler (right).

Ἐρυθροσταυρίτισσαι Προτύπου Ζωσιμαίας Παιδ. Ἀκαδημίας Ἰωαννίνων, διανέμουν δῶρα εἰς τοὺς τραυματίας τοῦ 406 Στρατ. Νοσοκομείου.

Juniors of the Model Zosimea Pedagogical Academy for teachers Janina, offer gifts to the wounded.

Ἐρυθροσταυρῖται Γ΄ Δημ. Σχολ. Ρεθύμνης, μὲ δῶρα διὰ τὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα τῆς πόλεως.

Juniors of the 3rd Elem. School, Rethymnon, with gifts for the welfare institutions, of their town.

Ἐρυθροσταυρῖται Δ. Σ. Ν. Καυκάσου Φλωρίνης, καθαρίζουν τοὺς δρόμους τοῦ χωρίου.

Juniors of the Elem. School N. Kaucasos, cleaning the village streets.

Ἐρυθροσταυρῖται Α΄ Δ. Σ. Βελβενδοῦ Κοζάνης μεταφέρουν πεῦκα πρὸς δενδροφύτευσιν.

Juniors of the 1st Elem. School Velvendos - Kozani, ready for the reofforestation.

Ἐρυθροσταυρῖται Α΄ Δ. Σ. Προσωτσάνης Δράμας φυτεύουν δένδρα.

Juniors of the 1st Elem. School Prosotsani - Drama, planting trees.

Ἐρυθροσταυρῖται Δημ. Σχολ. Βασιλικοῦ Πωγωνίου βοηθοῦν εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ σχολείου.

Juniors of the Elem. School Vassilicon - Pogoni helping at the reconstruction of their school.

Ἐρυθροσταυρῖται Δ. Σ. Σταυρουπόλεως Ξάνθης φυτεύουν λεῦκες.

Juniors of the Elem. School Stavroupolis, planting poplars.

Ἐρυθροσταυρῖται Δημ. Σχολ. Παλαιοῦ - Γιανιτσῶν ἀποξηραίνουν τὰ ἕλη.

Juniors of the Elem. School Paleon - Yanitsa draining marshes.

Ἐρυθροσταυρῖται Σχολῆς Καλπάκα - Ἀθηνῶν μὲ δέματα (4η ἀποστολὴ) διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Λιδωρικίου, τὸ ὁποῖον υἱοθέτησαν.

Juniors of the Private School, Calpaka Athens, with parcels (4th consignment) for the Elem. School Lidorikeion, which they have adopted.

Ἐρυθροσταυρίτισσαι Ἀρσακείου Γυμνασίου Ἀθηνῶν μὲ δῶρα διὰ τὸ Δ. Σ. Ἀετοῦ - Θεσπρωτίας, τὸ ὁποῖον υἱοθέτησαν.

Girl Juniors of Arsakeion High School, With gifts for the Elem. School Aetos, which they have adopted.

Ἐρυθροσταυρῖται Δ. Σ. Σκήτης Λαρίσης, καθαρίζουν τὴν αὐλὴ τοῦ σχολείου.

Juniors of the Elem. School Skiti, cleaning their playground.

Ἐρυθροσταυρῖται Παραρτήματος Β΄ Γυμν. Ἀρρένων Πειραιῶς ἀσβεστώνουν τὸ σχολεῖον των.

Juniors of the 2nd High School for Boys, Piraeus, ready for the whitewashing of their school.

Ἐρυθροσταυρίτισσαι Ραλλείου Γυμνασίου Πειραιῶς συσκευάζουν δέματα διὰ τὸν στρατόν.

Girl Juniors of the Ralleion High School, Piraeus packing gifts for the servicemen,

Ο ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΕΤΡΟΥ Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ

Ἡ μικρὴ εἰκόνα, ποὺ συνοδεύει τὸ ἄρθρο μου αὐτό, προέρχεται ἀπὸ ἕναν παλαιὸ «Καζαμία» τοῦ 16ου αἰῶνος, δηλ. λαϊκὸ ἡμερολόγιο μὲ προφητεῖες, καὶ *συμβολίζει* τὸν Ὀκτώβριο, δεύτερο μῆνα τοῦ φθινοπώρου καὶ δέκατον ὅλης τῆς χρονιᾶς. Ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται παράξενο γιατὶ λέγεται Ὀκτώβριος, ἐνῶ εἶναι ὁ δέκατος μῆνας. Αὐτὸ ὅμως ὀφείλεται σὲ ἱστορικοὺς λόγους, γιατὶ παλαιὰ ὁ χρόνος ἄρχιζεν ἀπὸ τὸ Μάρτη καὶ τὸ ἔτος εἶχε μόνον δέκα μῆνες. Τὸ 45 π. Χ. ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ ἔκανε τὸ «Ἰουλιανὸ» ἡμερολόγιο, προσθέτοντας στὴν ἀρχὴ τοὺς μῆνες Ἰανουάριο καὶ Φεβρουάριο. Ἀπὸ τότε ὁ Ὀκτώβριος ἔγινε δέκατος μῆνας, διατήρησε ὅμως τὸ παλαιό του ὄνομα, καθὼς καὶ οἱ δύο ἑπόμενοι μῆνες, Νοέμβριος καὶ Δεκέμβριος, οἱ ὁποῖοι διαψεύδουν καὶ αὐτοὶ μὲ τὸ ὄνομά τους τὴ σημερινὴ σειρά τους στὸ ἡμερολόγιο.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἶχαν ἡμερολόγια διαφορετικά, ὄχι μόνον ὡς πρὸς τὸ Ρωμαϊκό, ἀλλὰ καὶ μεταξύ τους. Οἱ Σπαρτιᾶται π. χ. εἶχαν Πρωτοχρονιὰ ἀκριβῶς στὶς ἀρχὲς τοῦ δικοῦ μας Ὀκτωβρίου, ἐνῶ οἱ Ἀθηναῖοι ἄρχιζαν τὸ ἔτος τους ἀπὸ τὸν Ἰούλιο περίπου. Ἔτσι ὁ δικός μας Ἰούλιος ἀντιστοιχεῖ περίπου μὲ τὸν τέταρτον μῆνα τοῦ ἡμερολογίου τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων, ποὺ ἐλέγετο Πυανεψιών, καὶ κατὰ τὸν ὁποῖον ἑώρταζαν τὰ Πυανέψια, δηλ. τὸ μνημόσυνον τοῦ Θησέως καὶ ἔβραζαν κόλλυβα ἀπὸ σιτάρι καὶ ἄλλα ὄσπρια. Εἶπα ὅτι ὁ Ὀκτώβριος ἀντιστοιχεῖ μὲ τὸν τέταρτον μῆνα τοῦτον τοῦ Ἀθηναϊκοῦ ἡμερολογίου περίπου καὶ ὄχι ἀκριβῶς γιατὶ ὅλα τὰ ἀρχαῖα ἡμερολόγια ἦταν σεληνιακὰ καὶ δὲν ἦταν διόλου ἀκριβῆ. Γι' αὐτὸ οἱ Ἀρχαῖοι, βλέποντας τὴν ἀκαταστασία αὐτή, ποὺ μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου καταντοῦσε νὰ μὴν συμβιβάζωνται οἱ μῆνες των μὲ τὶς ἐποχὲς τοῦ ἔτους, ἀναγκάζονταν νὰ παρεμβάλουν κάθε τόσο ἀρκετὲς ἡμέρες, γιὰ νὰ φέρνουν τοὺς σεληνιακοὺς μῆνες των σὲ κάποια ἁρμονία μὲ τὴν περιστροφὴ τοῦ ἡλίου καὶ μὲ τὶς ἐποχὲς τοῦ ἡλιακοῦ ἔτους. Παρ' ὅλα αὐτὰ γίνονταν πολλὰ λάθη καὶ οἱ ἀκαταστασίες δὲν ἔλειψαν ποτέ.

Γι' αὐτὸ ἀργότερα, ὅταν οἱ Ρωμαῖοι κατέκτησαν τὴν Ἑλλάδα, ὁ Ἑλληνικὸς κόσμος, καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι λαοὶ τῆς Εὐρώπης, παραδέχθηκαν τὸ Ρωμαϊκὸ Ἰουλιανὸ ἡμερολόγιο, τὸ ὁποῖον ἦταν ἡλιακὸ καὶ τὸ ἀκριβέστερο, ποὺ ὑπῆρχε, καμωμένο δὲ ἀπὸ τὸν Ἕλληνα ἀστρονόμο τῆς Ἀλεξανδρείας Σωσιγένη. Τὸ ἡμερολόγιον αὐτό, ποὺ στὴν πραγματικότητα ἦταν ἐπινόησις ἑλληνική, τὸ διατήρησαν καὶ ἀργότερα οἱ Αὐτοκράτορες τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνατολῆς, ὅπως τὸ εἶχε παραδεχθῆ καὶ ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἡ ὁποία ὅμως λογαριάζει ὡς ἀρχὴ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους τὴν 1 Σεπτεμβρίου καὶ σήμερα ἀκόμη, καὶ ὄχι τὴν 1η Ἰανουαρίου.

* * *

Ὁ Ὀκτώβριος συμβολικὰ λέγεται καὶ Μῆνας τοῦ Κρασιοῦ, ἐπειδὴ τὸ μῆνα αὐτὸν ἔχουν πατηθῆ τὰ σταφύλια καὶ ὁ μοῦστος, ἀφοῦ βράσει, γιὰ νὰ γίνῃ κρασί, μπαίνει στὰ βαρέλια καὶ ψήνεται καλά. Γι' αὐτὸ στοὺς παλαιοὺς Καζαμίες ἔβαζαν ὡς σύμβολο τοῦ Ὀκτωβρίου τὸ κρασοβάρελλο, ἢ τὸν κυνηγό, ἢ ἀκόμη καὶ τὸ γεωργό, ἐπειδὴ τὸν Ὀκτώβρη ἐξακολουθεῖ ἀκόμα τὸ κυνήγι, ἀρχίζει δὲ τὸ ὄργωμα, καθὼς καὶ ἡ σπορὰ τῶν δημητριακῶν καὶ τῶν πρωΐμων γεωργικῶν προϊόντων. Στὴν Ἑλλάδα ὁ λαὸς ὀνομάζει τὸν Ὀκτώβρη, καὶ μὲ ἄλλα ἀκόμη ὀνόματα, ποὺ διαφέρουν κατὰ τόπους: Παχνιστής, Σπαρτός, Μπρουμάρης εἶναι τὰ λιγώτερο γνωστά, Ἀηδημήτρης ὅμως εἶναι τὸ κυριώτερο καὶ τὸ πιὸ χαρακτηριστικό, λόγω τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, ποὺ ἐπισφραγίζει τὸν Ὀκτώβριο. Τότε κατεβαίνουν οἱ βοσκοὶ μὲ τὰ πρόβατά τους ἀπὸ τὰ βουνὰ πρὸς τοὺς κάμπους γιὰ νὰ ξεχειμάσουν, καὶ τότε σὲ πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ἀνοίγουν τὰ νέα κρασιά.

Ἀλλὰ ἐκτὸς τοῦ Ἁγίου Δημητρίου — 26 τοῦ μηνός, — ὁ Ὀκτώβρης ἔχει ἀκόμη κι ἄλλες γιορτές: Τὸ πρῶτο Σάββατο τοῦ μηνὸς εἶναι ἡ ἑορτὴ τῆς Σημαίας εἰς ὅλα τὰ Σχολεῖα τοῦ Κράτους, στὶς 3 τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου, πολιούχου τῶν Ἀθηνῶν, στὶς 18 τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ, στὶς 20 τοῦ Ἁγίου Γερασίμου, προστάτου τῆς Κεφαλληνίας καὶ στὶς 28 ἔχουμε Ἐθνικὴ ἑορτὴ τοῦ ἱστορικοῦ «Ὄχι».

Ὁ Ὀκτώβριος εἶναι πλούσιος σὲ μεγάλα γεγονότα περασμένα, ποὺ ἀναφέρονται στὴν Ἑλληνική, ὅσο καὶ στὴν Παγκόσμιο Ἱστορία. Ἀπὸ αὐτὰ ἀναφέρω ἐδῶ μερικά:

— 331 π. Χ. Ἡ μάχη στὰ Γαυγάμηλα, ὅπου ὁ Ἀλέξανδρος κατετρόπωσε τοὺς Πέρσας κι' ἀπὸ ἐκεῖ κατέκτησεν ὕστερα ὅλη τὴν Ἀνατολή, 1 Ὀκτωβρίου.

— 312 μ. Χ. Ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος, μὲ σύμβολον τὸ Σταυρὸ καὶ τὸ «ἐν τούτῳ νίκα», ἐξολοθρεύει τὸν Μαξέντιο κοντὰ στὴ Ρώμη, 28 Ὀκτωβρίου.

— 610. Ὁ στρατηγὸς Ἡράκλειος, γυρίζοντας ἀπὸ τὴν Κρήτη νικητής, στέφεται Αὐτοκράτωρ στὸ Βυζάντιον, 5 Ὀκτωβρίου.

— 1448. Τὸν ἀποθανόντα Ἰωάννην Παλαιολόγον διαδέχεται ὁ ἀδελφός του Κωνσταντῖνος, τελευταῖος Αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου καὶ ἡρωϊκὸς μάρτυς, 3 Ὀκτωβρίου.

— 1492. Ὁ Χριστόφορος Κολόμβος φθάνει στὸ νησὶ Σαλβατόρ, πρώτη γῆ, ποὺ συνάντησε στὸν Νέον Κόσμον, 12 Ὀκτωβρίου.

— 1571. Ἡ μεγάλη ναυμαχία τῆς Ναυπάκτου, ὅπου κατεστράφη ὁ Τουρκικὸς στόλος, καὶ γιὰ πρώτη φορὰ ἀνέπνευσεν ἡ Εὐρώπη ἀπὸ τοὺς Ὀθωμανούς, ποὺ ἦταν ἕως τότε ὁ τρόμος τοῦ κόσμου, 7 Ὀκτωβρίου.

— 1827. Ναυμαχία τοῦ Ναυαρίνου, καταστροφὴ τοῦ στόλου τοῦ Ἰμβραὴμ καὶ αὐγὴ τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας, 8 Ὀκτωβρίου.

— 1862. Ἡ ἔξωσις τοῦ πρώτου βασιλέως Ὄθωνος, 10 Ὀκτωβρίου.

— 1912. Ἀρχίζει ὁ πρῶτος Βαλκανικὸς πόλεμος, 5 Ὀκτωβρίου καὶ ἀνήμερα τοῦ Ἁγίου Δημητρίου παίρνουμε τὴ Θεσσαλονίκη.

— 1920. Τραγικὸς θάνατος τοῦ Βασιλέως μας Ἀλεξάνδρου, 12 Ὀκτωβρίου.

— 1944. Ἀπελευθερώνεται ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν ἀπ' τοὺς Γερμανούς, 12 Ὀκτωβρίου.

Καὶ τὸ σπουδαιότερο: Τώρα τελευταῖα ὁ Γάλλος ἱστορικὸς Καϐαινιὰκ μὲ νέους ὑπολογισμοὺς ποὺ ἔκανε, ἀπόδειξεν ὅτι ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία δὲν ἔγινε, ὅπως ἐπιστεύετο, στὶς 20 - 22 Σεπτεμβρίου, ἀλλὰ στὶς 28 Ὀκτωβρίου. Τὴν ἴδια αὐτὴ ἡμερομηνία καὶ μετὰ 2420 χρόνια ἀκριβῶς, ἕνα παρόμοιο μάθημα εὐψυχίας ἔδωσαν στὸν Κόσμο καὶ οἱ νεώτεροι Ἕλληνες τὸ 1940 μὲ τὸ ἱστορικὸ «Ὄχι» κατὰ τοῦ Φασισμοῦ, ὅπως οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας τοῦ 480 π. Χ. Καὶ ἔτσι νὰ πῶς ἡ ἱστορία ἐπαναλαμϐάνεται στ' ἀλήθεια.

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΜΠΡΑΪΓ

Ο ΤΥΦΛΟΣ ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ ΤΩΝ ΤΥΦΛΩΝ

ΝΙΚ. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ

Τὸ σύστημα γραφῆς Μπράϊγ εἰσήχθηκε στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν Εἰρήνη Λασκαρίδου καὶ τὸ 1912 ἱδρύθηκε στὴν Καλλιθέα ὁ Οἶκος Τυφλῶν, ὅπου οἱ τυφλοὶ διδάσκονται ἀνάγνωση, ἀριθμητικὴ καὶ μουσικὴ κατὰ τὸ σύστημα αὐτό.

Ἡ εἰκόνα μας παρουσιάζει, πῶς γράφονται τὰ ἓξ πρῶτα γράμματα τοῦ ἀλφαϐήτου μας καὶ οἱ ἓξ πρῶτοι ἀριθμοί, κατὰ τὸ σύστημα αὐτό. Οἱ μαῦρες κουκίδες δείχνουν τὰ σημεῖα, στὰ ὁποῖα πιέζεται τὸ χαρτόνι καὶ οἱ μικρότερες τὰ σημεῖα, ποὺ μένουν κενά.

Περισσότερο δυστυχισμένα πλάσματα ἀπὸ τοὺς τυφλοὺς δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχουν ἐπάνω στὴ γῆ. Τοὺς εἶναι ἄγνωστος ὁ πλοῦτος τῶν χρωμάτων, ἡ ὁμορφιὰ τῶν λουλουδιῶν, τὸ μαγευτικὸ θέαμα τοῦ ἡλιοϐασιλέματος. Μόνο ἡ ἀκοὴ καὶ ἡ ἁφὴ ἀναπληρώνουν κάπως τὴν ἀπώλεια τῶν ματιῶν, ποὺ εἶναι τὰ πολυτιμότερα ἀπ' ὅλα τὰ αἰσθητήρια ὄργανα τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ τρομερὴ ὅμως αὐτὴ δυστυχία τῶν τυφλῶν ἀνακουφίστηκε σημαντικά, ἀπὸ τὴν ἐποχή, ποὺ κάποιος ὁμοιοπαθής των, ἕνας ἄλλος τυφλός, ὁ Λουδοϐῖκος Μπράϊγ, τοὺς ἄνοιξε διάπλατα τὶς πύλες τῆς γνώσεως, ἐφευρίσκοντας τὸ «ἀλφάϐητο τῶν τυφλῶν».

Ὁ Μπράϊγ γεννήθηκε τὸ 1809 σ' ἕνα μικρὸ χωριὸ τῆς Γαλλίας. Ἦταν ἕνα ζωηρό, ὅμορφο ἀγόρι, μὲ μαῦρα λαμπερὰ μάτια. Τριῶν χρονῶν παιδάκι μπῆκε μιὰ μέρα στὸ ἐργαστήριο τοῦ πατέρα του, ποὺ κατασκεύαζε σέλλες. Παίζοντας μὲ δυὸ σουϐλιά, ποὺ πῆρε ἀπὸ τὸν πάγκο, σὲ κάποια στιγμὴ παραπάτησε, ἔπεσε κι ἐγύπτησε στὸ ἕνα μάτι. Ἡ ἀτυχία του ὅμως δὲ σταμάτησε ἐκεῖ. Σὲ λίγο καιρὸ προσεϐλήθη καὶ τὸ ἄλλο καὶ ὁ μικρὸς Λουδοϐῖκος τυφλώθηκε ὁλοκληρωτικά.

Σὲ ἡλικία δέκα χρονῶν μπῆκε στὸ εἰδικὸ σχολεῖο τυφλῶν, στὸ Παρίσι. Ἐκεῖ ἔμαθε τὰ πρῶτα γράμματα, ὅπως τὰ ἐδίδασκαν τότε στοὺς τυφλούς. Τὰ γράμματα αὐτὰ τὰ κατεσκεύαζαν ἀπὸ χοντρὸ πανὶ καὶ τὰ κολλοῦσαν ὕστερα ἀπάνω σὲ χοντρὸ χαρτί, οἱ δὲ τυφλοὶ τὰ ἀνεγνώριζαν μὲ τὴν ἁφή. Ἡ κατασκευὴ ὅμως ϐιϐλίων μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν ἦταν καὶ δύσκολη καὶ δαπανηρή. Κάθε γράμμα εἶχε ὕψος ἑφτὰ καὶ πλάτος πέντε πόντων κι ἕνα παιδικὸ παραμύθι «τυπωμένο» μ' αὐτὴ τὴ μέθοδο ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἑφτὰ τοὐλάχιστον τόμους, ποὺ καθένας ἐζύγιζε τὸ ὀλιγώτερο τρεῖς ὀκάδες.

Ὅσο μεγάλωνε στὰ χρόνια ὁ Μπράϊγ, τόσο μεγάλωνε καὶ ἡ ϑλῖψι του, γιατὶ ποτὲ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ διαϐάση πολλὰ ϐιϐλία καὶ νὰ πλουτίση τὶς γνώσεις του μὲ τὶς γνώσεις τῶν ἄλλων.

— Ἀναγνωρίζω τὰ πουλιὰ ἀπὸ τὸ κελάδημά τους, ἔλεγε μὲ παράπονο, καὶ ϐρίσκω τὴν πόρτα τοῦ δωματίου μου μὲ τὴν ἁφή. Ποτὲ ὅμως δὲν θὰ μπορέσω νὰ μάθω ὅσα δὲν ἀκούω μὲ τὰ αὐτιά μου ἢ δὲν ἐγγίζω μὲ τὰ δάχτυλά μου. Τὰ ϐιϐλία, ποὺ κατασκευάζουν σήμερα γιὰ τοὺς τυφλοὺς δὲν ἀξίζουν τίποτα!

Κάποτε σκέφθηκε νὰ κατασκευάση γράμματα ἀπὸ τὰ ἀποκόμματα τῶν δερμάτων, ποὺ ἔμεναν ἀπὸ τὴ δουλειὰ τοῦ πατέρα του. Δὲν κατώρθωσε τίποτα, ἀλλὰ καὶ δὲν ἀπογοητεύθηκε.

Στὸ μεταξὺ μεγάλωσε καὶ ἔγινε καθηγητὴς στὸ σχολεῖο τῶν τυφλῶν, ὅπου εἶχε φοιτήσει καὶ ὁ ἴδιος. Μιὰ μέρα ἄκουσε ὅτι ἕνας Γάλλος ἀξιωματικὸς εἶχε ϐρῆ ἕνα σύστημα γραφῆς στὰ σκοτεινά. Τὰ γραπτὰ σημεῖα, σύμφωνα μὲ τὸ σύστημα αὐτό, ἔϐγαιναν ἔκτυπα ἐπάνω σὲ χαρτόνι καὶ μποροῦσαν νὰ διαϐαστοῦν στὰ σκοτεινὰ μὲ τὰ δάχτυλα. Ἀμέσως μιὰ λάμψι ἐφώτισε τὸ μυαλό του.

Ἐζήτησε ἀκρόασι ἀπὸ τὸν ἀξιωματικὸ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος τοῦ ἀνέλυσε τὸ σύστημά του. Μ' ἕνα σιδερένιο ὄργανο ἐπίεζε τὸ χαρτόνι καὶ ἔγραφε ἔτσι τελεῖες καὶ παῦλες ἔκτυπες στὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ χαρτονιοῦ. Τὰ σημάδια ὅμως αὐτὰ δὲν ἦταν γράμματα, ἀλλὰ συνθηματικὰ σημεῖα. Μποροῦσαν ὅμως νὰ γραφοῦν καὶ νὰ διαϐαστοῦν μὲ τὰ δάχτυλα καὶ μέσα στὸ σκοτάδι τὰ σημεῖα αὐτά.

α	ϐ	γ	δ	ε	ζ
1	2	3	4	5	6

Δεῖγμα γραφῆς γραμμάτων καὶ ἀριθμῶν κατὰ τὸ σύστημα Μπράϊγ.

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὁ Μπράϊγ δὲν ἡσύχασε. Ἐπὶ πέντε χρόνια ἐδούλεψε μὲ ὑπομονὴ καὶ ἐπιμονή, ἐκοπίασε, ἀγωνίστηκε, ὥσπου πέτυχε τὸ σκοπό του: Ἐφεῦρε τὸ σύστημα τῆς «ἐκτύπου» γραφῆς, ποὺ ἔχει τὸ ὄνομά του.

Ἡ γραφὴ κατὰ τὸ σύστημα Μπράϊγ γίνεται μὲ μιὰ μικρὴ μεταλλικὴ πλάκα, ποὺ ἔχει ἓξ τρύπες μικρές. Μὲ διαφόρους συνδυασμοὺς τῆς θέσεως τῶν ὀπῶν, ποὺ σχηματίζονται ἐπάνω σὲ χαρτόνι, ὅταν τὸ πιέζωμε μὲ ἕνα μυτερὸ ὄργανο μέσα ἀπὸ τὶς ὀπὲς αὐτές, γίνονται ὅλα τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαϐήτου καὶ τὰ σημεῖα τῆς στίξεως.

Σὲ ἡλικία 27 ἐτῶν εἶχε πλέον τελειοποιήσει τὸ σύστημά του. Ἔδωσε τότε μιὰ διάλεξι μπροστὰ στοὺς μαθητὰς καὶ τοὺς καθηγητὰς τοῦ σχολείου τῶν τυφλῶν, ὅπου ὑπηρετοῦσε, ἀναλύοντας τὸ σύστημά του. Οἱ συνάδελφοί του ἀπὸ ζήλεια καὶ φθόνο ἀντέδρασαν στὸ ἔργο του. Ὁ Μπράϊγ ἐζήτησε νὰ παρουσιαστῆ στὴ Γαλλικὴ Ἀκαδημία καὶ νὰ παρουσιάση τὴν ἐφεύρεσί του, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσε.

Μ' ὅλα ταῦτα δὲν ἔχασε τὸ ϑάρρος του. Τελειοποιῶντας μάλιστα τὸ σύστημά του ἐπενόησε ἀνάγλυφα σημεῖα καὶ γιὰ τοὺς ἀριθμοὺς καὶ γιὰ τοὺς μουσικοὺς ϕθόγγους, καὶ ἄρχισε νὰ διδάσκη κρυφὰ τοὺς τυφλοὺς μαθητές του ἀνάγνωσι, ἀριθμητικὴ καὶ μουσικὴ μὲ τὸ δικό του σύστημα γραφῆς.

Μιὰ ἀπ' τὶς τυφλὲς μαθήτριές του ἔδωσε μιὰ μέρα ἕνα ρεσιτὰλ πιάνου καὶ τὸ κοινὸ τὴν ἀπεθέωσε μὲ τὰ χειροκροτήματά του. Ἡ τυφλὴ καλλιτέχνις γυρίζοντας τότε πρὸς τὸ ἀκροατήριο εἶπε μὲ συγκίνησι:

— Κυρίες καὶ Κύριοι σᾶς εὐχαριστῶ. Ἀλλὰ τὰ χειροκροτήματά σας δὲν ἀνήκουν σὲ μένα, ἀλλὰ σὲ κάποιον ἄλλον, ποὺ αὐτὴ τὴ στιγμὴ πεθαίνει.

Καὶ ἔλεγε τὴν ἀλήθεια. Γιατὶ ὁ Μπράϊγ, χτυπημένος ἀπὸ ϐαρειὰ κι ἀθεράπευτη ἀρρώστεια ἐπλησίαζε πρὸς τὸ τέλος του.

Οἱ ἐφημερίδες ἄρχισαν τότε νὰ γράφουν γιὰ τὸ σύστημα γραφῆς Μπράϊγ καὶ οἱ ἐχθροί του ἀναγκάστηκαν στὸ τέλος νὰ παραδεχτοῦν ὅτι ἡ ἐπινόησις τοῦ τυφλοῦ ἦταν πράγματι μεγαλοφυής.

Οἱ ϕίλοι του ἔτρεξαν στὸ προσκέφαλό του νὰ τοῦ ποῦν τὰ εὐχάριστα νέα.

— Τρεῖς ϕορὲς ἔκλαψα στὴ ζωή μου, τοὺς εἶπε μὲ συγκίνησι ὁ Μπράϊγ: Ὅταν ἔχασα τὸ ϕῶς μου, ὅταν ἀνακάλυψα τὸ σύστημά μου καὶ σήμερα, ποὺ ἐϐεϐαιώθηκα πὼς ἡ ζωή μου δὲν πῆγε χαμένη.

Σὲ λίγες μέρες πέθανε σὲ ἡλικία 43 ἐτῶν. Τὸ σύστημά του ἔχει σήμερα διαδοθῆ σ' ὅλον τὸν κόσμο καὶ οἱ τυφλοὶ μποροῦν σήμερα νὰ μάθουν νὰ διαϐάζουν καὶ νὰ γράϕουν χάρις στὸν τυφλὸ εὐεργέτη τους. Μπροστὰ στὸ μικρὸ ἐργαστήριο τοῦ χωριοῦ, ποὺ γεννήθηκε, ὑπάρχει ὁ ἀνδριὰς τοῦ Μπράϊγ, τοῦ τυφλοῦ εὐεργέτη τῶν τυφλῶν ὅλου τοῦ κόσμου.

Καναδοὶ Ἐρυθροσταυρῖται πλέκουν μάλλινα πρὸς ἀποστολὴν εἰς Ἀγγλικὸν νηπιαγωγεῖον διὰ τυφλὰ παιδιά.

Canadian Juniors are knitting for a nursery for blind children in England.

ΔΡΥΣ

Ὁ Δρῦς εἶναι ὁ βασιληᾶς τῶν δέντρων, ὅπως εἶναι τὸ λιοντάρι ὁ βασιληᾶς τῶν ζώων καὶ ὁ ἀετός, ὁ βασιληᾶς τῶν πουλιῶν.

Πολλοὶ εἶναι ἐκεῖνοι, ποὺ νομίζουν ὅτι μὲ τὸ ὄνομα Δρῦ, ἐννοοῦμε ἕνα κάποιο ὡρισμένο εἶδος δέντρου. Λάθος. Μὲ τὸ ὄνομα Δρῦ δὲν ἐννοοῦμε ἕνα ὡρισμένο εἶδος, ἀλλὰ μιὰ ὁλόκληρη οἰκογένεια δέντρων.

Ἡ οἰκογένεια τοῦ Δρῦ, ἔχει πάνω σ' ὁλόκληρη τὴν ἐπιφάνεια τῆς Γῆς, περισσότερα ἀπὸ διακόσια εἴδη δέντρων, κι ἐδῶ στὴ Χώρα τὴ δική μας, ἐννιὰ ἢ δέκα τέτοια εἴδη. Ὅμως ὁ ἑλληνικὸς λαὸς λέγοντας Δρῦ, ἐννοεῖ μόνον ἔξη ἀπ' αὐτὰ τὰ εἴδη, δηλ. τὰ εἴδη ἐκεῖνα, ποὺ δὲν φυλλοκρατοῦν τὸ χειμῶνα, ἀλλὰ φυλλορροοῦν.

Αὐτὰ τὰ εἴδη, ποὺ φυλλορροοῦν καὶ ποὺ ὁ λαός μας τὰ ἀναγνωρίζει γιὰ εἴδη τῆς μεγάλης οἰκογένειας τοῦ Δρῦ, εἶναι: Ἡ Βαλανιδιά, ἡ Σένια, τὸ Μεράδι, τὸ Κελάνι, ἡ Πλατίτσα καὶ ὁ Τσέρος.

Τὰ εἴδη ποὺ φυλλοκρατοῦν τὸ χειμῶνα καὶ ποὺ ὁ λαός μας δὲν ξέρει ὅτι κι αὐτὰ εἶναι μέλη τῆς ἴδιας μεγάλης οἰκογένειας, εἶναι τὸ Πουρνάρι, ἡ Ἀριὰ καὶ τὸ Ντοῦσκο.

Ὑπάρχει ἀκόμα ἄλλο ἕνα εἶδος, ποὺ ἀνήκει στὸ κλῖμα τῆς πατρίδας μας κι ἐντούτοις δὲν βρίσκεται πιὰ ἀνάμεσα στὰ εἴδη τῆς χλωρίδας μας. Εἶναι τὸ φελλόδεντρο, δηλ. ὁ Δρῦς, ποὺ ἀπὸ τὴ φλοῦδα του, βγαίνει ὁ φελλός. Πολυτιμότατο δέντρο, ποὺ μὲ τὴ ληστρικὴ ἐκμετάλλευσι ποὺ τοῦ κάναμε, τὸ διώξαμε ἀπὸ τὰ δικά μας χώματα. Τώρα στέλνουμε χρυσάφι στὸ ἐξωτερικό, στὴν Ἰταλία καὶ στὴ Γαλλία, γιὰ νὰ μᾶς στείλουν φελλό. Πρέπει τὸ Κράτος μας μὲ τὶς ἁρμόδιες γεωργικὲς Ὑπηρεσίες του νὰ κάνη τ' ἀδύνατα δυνατά, γιὰ νὰ τὸ ξαναπατρίση αὐτὸ τὸ εἶδος, νὰ τὸ διαδώση καὶ νὰ διδάξη στοὺς χωρικοὺς τὴν καλή του ἐκμετάλλευσι γιὰ νὰ μὴν ξαναφύγη πιὰ ἀπ' τὸν τόπο μας.

Καὶ τ' ἄλλα εἴδη τοῦ Δρῦ, εἶναι κι αὐτὰ πολύτιμα δέντρα, γιὰ τὴν ξυλεία τους ποὺ εἶναι κατάλληλη γιὰ κάθε δουλειά. Ἀπὸ τὴν ξυλεία τοῦ Δρῦ γίνονται ἔπιπλα, στρωτῆρες γιὰ τὶς σιδηροδρομικὲς γραμμές, διάφορα νεωργικὰ ἐργαλεῖα, ξυλοκάρβουνα καὶ τέλος καυσόξυλα. Οἱ καρποί του ἐπίσης, τὰ βαλάνια, εἶναι ἐξαίρετη τροφὴ γιὰ τοὺς χοίρους καὶ ἡ φυλλωσιά, τὸ λεγόμενο κλαρί, εἶναι ἐπίσης τροφὴ γιὰ τὰ ζῶα στὰ χωριά. Τέλος, ἀπὸ τὸ βαλανίδι, δηλ. τὰ κύπελλα τῶν καρπῶν, ἡ βιομηχανία βγάζει μιὰ βυρσοδεψικὴ οὐσία, πολυτιμότατη, ποὺ μ' αὐτὴν γίνεται ἡ κατεργασία τῶν τομαριῶν (βυρσοδεψία) καὶ ἡ μεταμόρφωσί τους σὲ δέρμα.

Τὸ γέλοιο τρέφει τὸν ἄνθρωπο, γιατὶ γυμνάζει τὰ ἐσωτερικὰ ὄργανά του.
Ἡ γκρίνια εἶναι μιὰ συνήθεια. Ὁ γκρινιάρης ἄνθρωπος καταστρέφει τὴν ὑγεία του, γιατὶ αὐτοδηλητηριάζεται.

Τέτοια εἶναι ὅλα τὰ εἴδη τῆς μεγάλης οἰκογένειας τοῦ Δρῦ, πολύτιμα δέντρα, ποὺ προκόβουν σ' ὅλα τὰ χώματα, δίχως κανένας νὰ τὰ φυτέψη, δίχως κανένας νὰ τὰ ποτίση καὶ νὰ τὰ φροντίση, μόνο ὅταν πρόκειται νὰ τὰ κόψη τὰ θυμᾶται ὁ ἄνθρωπος. Φυτρώνουν μόνα τους καὶ προκόβουν, πάνω στὰ πλάγια τῶν βουνῶν, ἀπὸ τὶς ἀκρογιαλιὲς ἕως τὰ κορφοβούνια καὶ σχηματίζουν ὡραῖα, πολύτιμα καὶ πυκνὰ δάση, ποὺ τὰ λέμε δρυμοὺς καὶ δρυμῶνες. (Στὴν Κρήτη, τοὺς δρυμούς, τοὺς λένουν δρυαδές).

Κι ὡστόσο, νά ποὺ ἀνάμεσα στὰ πολύτιμα καὶ πρόκομμένα εἴδη τῆς βασιλικῆς Δρυογενηᾶς, ἕνα εἶδος βγῆκε σκάρτο καὶ ἄχρηστο. Εἶναι ὁ Τσέρος. Τὸ εἶδος αὐτό, δὲν προκόβει ποτὲ σ' ἕναν τόπο. Δὲν χτίζει πουθενὰ δεντροπολιτεία. Ἀλλὰ σὰν τὸν ἀτσίγγανο μὲ τὸ τσαντίρι του, περιπλανᾶται μέσα στοὺς ἄλλους δεντρόλογγους, καὶ βλέπεις πότε ἐδῶ ἕναν Τσέρο μοναχό, πότ' ἐκεῖ μιὰ παρέα ἀπὸ πέντ' ἕξη, ἀλλοῦ μιὰ συδεντρία ἀπὸ περισσότερους. Ἀτόφιο ὅμως δεντρόλογγο δὲν θὰ συναντήσης πουθενά. Καὶ δὲν εἶναι μόνο αὐτὸ τὸ ἐλάττωμα τοῦ Τσέρου. Τὸ ξύλο του εἶναι ὁλοτελῶς ἄχρηστο. Ἔχει ἕνα νερῶμα κοκκινωπὸ ποὺ τὸ κάνει ἀκατάλληλο στὴν ἐπιπλοποιΐα, ἐνῶ ὅλα τ' ἄλλα εἴδη ἔχουν ξύλο ἄσπρο μὲ πλούσια χρυσαλλίδα ποὺ τὸ κάνει περιζήτητο. Μὰ οὔτε καὶ καμμιὰ ἄλλη ἀξία ἔχει τὸ ξύλο τοῦ Τσέρου, ὡς τεχνόξυλο. Διότι σκάζει, σκευρώνει καὶ σαπίζει γρήγορα. Ἀκόμα οὔτε γιὰ ξυλοκάρβουνα εἶναι κατάλληλο, οὔτε κἂν γιὰ καυσόξυλα. Τὰ ξυλοκάρβουνα, πυρσοκροτοῦν μέσα στὸ φουρνέλο τῆς κουζίνας ἢ τῆς φουφοῦς καὶ πετοῦν σπίθες ἀναμμένες, ποὺ μποροῦν νὰ βάλουν φωτιά, δὲν ἔγουν θερμαντικὴ δύναμι, καὶ σβύνουν μόνα τους. Τὸ ἴδιο καὶ τὰ καυσόξυλα στὸ τζάκι. Καίονται μὲ δυσκολία, μαυρίζουν καὶ σβύνουν μόνα τους. Δὲν κάνουν ζέστη. Οἱ ξυλοκόποι, ποὺ δουλεύουν μέσα στὰ δάση, οὔτε κἂν ζυγώνουν τὸν Τσέρο, ἄμα τὸν συναντήσουν. Δὲν τοὺς ξεγελάει τὸ ὄμορφο παρουσιαστικό του, ἡ ἄψογη καὶ ἐλκυστικὴ κορμοστασιά του. Τὸ ἴδιο καὶ οἱ χωρικοί. Δὲν ἀγγίζουν Τσέρο γιατὶ φοβοῦνται ὅτι θὰ λερώσουν τὸ τσεκοῦρι τους ἢ ὅτι θὰ μολύνουν τὴν ἀγνότητα τῆς φωτιᾶς τοῦ τζακιοῦ στὸ σπίτι. Τοὺς ἀκοῦς νὰ σοῦ λένε: «Ὁ Τσέρος εἶναι καταραμένο κλαρί». Εἶναι τὸ δέντρο ποὺ ὅπως εἴδαμε στὸ τεῦχος τοῦ Ἀπριλίου, ἀκούει καὶ στὸ παράνομα Λοιδοριά.

ΠΑΝΟΣ ΓΡΙΣΠΟΣ

80 πολεμοπαθῆ παιδιὰ Κορωνούδας - Κιλκίς, μὲ τὰ πουλόβερ ἀπὸ μαλλὶ ἐκ δωρεᾶς τοῦ Ἰρλανδικοῦ Ε.Σ.Ν.

80 refugee children in Koronouda · Kilkis with pullovers, made of wool donated by the Irish J.R.C.

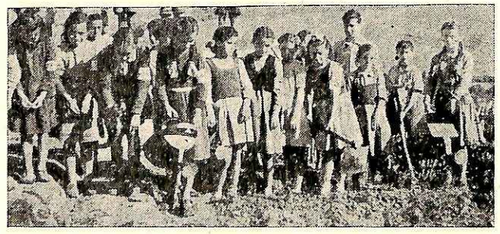

Ἐρυθροσταρῖται Δημοτ. Σχολ. Ἁγ. Εἰρήνης — Κεφαλληνίας εἰς τὸν σχολικὸν κῆπον.

Juniors of the Elen. School Aghia Irini, at their school garden.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΖΩΗ

ΟΙ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Ἡ καλοκαιριάτικη ἀθλητικὴ κίνησις ἦταν μεγάλη ἐφέτος καὶ κράτησε τὸ ἐνδιαφέρον ὅλων τῶν φιλάθλων. Ἀγῶνες στίβου σπουδαῖοι διοργανώθηκαν, κολυμβητικοὶ ἀρκετὰ καλοί, μπάσκετ καὶ βόλλεϋ - μπὼλ καὶ ποδοσφαίρου ἀκόμα. Φυσικὰ δὲν ἔλειψαν καὶ οἱ πυγμαχικὲς καὶ οἱ παλαιστικὲς συναντήσεις, ὅπως καὶ οἱ ἀγῶνες τέννις. Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς τελευταίους αὐτούς, ὅλοι οἱ ἄλλοι ἔγιναν, λόγῳ τῆς ζέστης, τὶς βραδυνὲς ὧρες μὲ τὸ φῶς προβολέων. Πρωΐ, ἐξ ἄλλου, ἔγιναν μόνον σκοπευτικοὶ ἀγῶνες. Γιὰ πρώτη φορὰ φέτο τὸ καλοκαῖρι ἔγιναν κολυμβητικοὶ ἀγῶνες τὴ νύχτα, καθὼς καὶ ὁ περίφημος Μαραθώνιος τῶν «Πανάθηναίων» κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, ποὺ ἦταν ὁλόγιομο ἐκεῖνο τὸ βράδυ καὶ φώτιζε πολὺ καλὰ τοὺς μαραθωνοδρόμους στὸν ἀγῶνα τους ἀπὸ τὸν Τύμβο τοῦ Μαραθῶνος, ὅπου ξεκίνησαν, μέχρι τὸ Στάδιο. Ὁ ἀγῶνας αὐτός, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἰδιαίτερες τιμὲς ποὺ εἶχε γιὰ τὸν νικητὴ — τὸν Γερμανὸ Χόγκρεφε — γιατὶ εἶχε ἡ ὀργάνωσίς του κάποιο ἀρχαϊκὸ μεγαλεῖο μὲ τὸ στεφάνωμα τοῦ νικητῆ, παρουσίασε καὶ ἀγωνιστικὸ ἐνδιαφέρον ἀφοῦ εἶχε νέο ρεκόρ. Τὴν κλασσική, δηλαδή, αὐτὴ διαδρομὴ τῶν 42195 μέτρων ἀπὸ τὸν Τύμβο τοῦ Μαραθῶνος στὸ Παναθηναϊκὸ Στάδιο, μετὰ τὸν πρῶτο Ὀλυμπιονίκη Σπῦρο Λούη ποὺ τὴν εἶχε τρέξει τὸ 1896 σὲ 2 ὧρες 55′ καὶ 10′′, ὁ Στέλιος Κυριακίδης ἦταν ὁ μόνος, ἀπὸ Ἕλληνες καὶ ξένους μαραθωνοδρόμους. ποὺ τὸ 1936 εἶχε κάνει νέο ρεκὸρ σὲ 2 ὧρες, 49′ καὶ 10′′. Ὁ Χόγκρεφε ἔτρεξε αὐτὴ τὴ φορὰ τὴ φοβερὴ ἀπόστασι σὲ 2 ὧρες, 45′ καὶ 40′′.

Τὰ Α′ Διεθνῆ Παναθήναια ἦταν ἀπ' τὶς πιὸ ὄμορφες ἀθλητικὲς ὀργανώσεις, γιατὶ ἐκτὸς ἀπ' τὸ καθαρὰ ἀθλητικό τους μέρος εἶχαν κι ὡραῖες γιορτὲς μὲ ἀρχαϊκὸ τρόπο, ποὺ θύμιζαν τὰ Παναθήναια τῶν προγόνων μας. Στὸ ἀγωνιστικό τους ὅμως μέρος δὲν εἶχαν τὸ ἐνδιαφέρον, ποὺ περίμενε κανείς, γιατὶ ἡ συμμετοχὴ καλῶν ξένων ἀθλητῶν ἦταν περιωρισμένη. Πάντως δημιουργήθηκαν δύο ἀκόμα νέες ἐπιδόσεις γιὰ τὸ Παναθηναϊκό μας Στάδιο, ἀπ' τὸν Ἐλβετὸ Σόϋρερ, ἡ μία, στὸ ἄλμα ἐπὶ κοντῷ μὲ 4 μ. 10 καὶ ἀπ' τὸν νεαρὸ Γερμανὸ Κλέβε, ἡ ἄλλη, στὰ 800 μ. ποὺ τὰ ἔτρεξε σὲ 1. 54′′, 7.

Μιὰ ἄλλη μεγάλη ἀθλητικὴ ὀργάνωσι τοῦ καλοκαιριοῦ ἦταν οἱ ἐτήσιοι Πανελλήνιοι ἀγῶνες τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, ποὺ γίνηκαν τὸ πρῶτο δωδεκαήμερο τοῦ Αὐγούστου σὲ ἀγῶνες ποδοσφαίρου, πυγμαχίας, πάλης, σκοποβολῆς, μπάσκετ, βόλεϋ μπὼλ καὶ στίβου. Ὅπως ἦταν φυσικό, στοὺς ἀγῶνες αὐτοὺς νίκησε ἡ ὁμάδα τοῦ Σταυροῦ, ποὺ ἦταν πολυπληθέστερη ἀπ' τὶς ἄλλες, τοῦ Ναυτικοῦ, τῆς Ἀεροπορίας, τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας (Ἀστυνομία Πόλεων καὶ Χωροφυλακὴ) καὶ τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος, ποὺ ἔλαβε μέρος φέτο γιὰ πρώτη φορά.

Οἱ νυκτεινοὶ ποδοσφαιρικοὶ ἀγῶνες ἦταν φιλικοί, ἐνῶ στὰ Πανελλήνια πρωταθλήματα μπάσκετ - μπὼλ τῶν μὲν ἀνδρῶν κέρδισε ὁ Παναθηναϊκός, τῶν δὲ γυναικῶν ὁ Πανιώνιος. Ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον — ὅπως θὰ ἔπρεπε — δὲν εἶχαν φέτο οἱ κολυμβητικοὶ ἀγῶνες, γιατὶ τὸ πρόγραμμά τους ἦταν φτωχό, ἰδίως σὲ διεθνεῖς συναντήσεις.

Ὁ Μαυροειδὴς, ποὺ δὲν ἔλαθε μέρος στὰ «Παναθήναια», ἀδικαιολόγητα, τιμωρήθηκε γιὰ ἕνα χρόνο, ἂν καὶ εἶναι ἀπ' τοὺς καλύτερους ἀθλητές μας.

ΣΠ. ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ

Ἀμερικανοὶ Ἐρυθροσταυρῖται προσφέρουν εἰς Νοσοκομεῖον δῶρα, ποὺ ἑτοίμασαν οἱ Ἐρυθροσταυρῖται τῆς Ν. Ὑόρκης.

St. Patrick's Dey favors made by J.R.C., New York City, are presented to patient in Hamilton Hospital, N. Y.

ΒΡΟΧΟΥΛΑ

Βροχὴ βροχούλα, βροχὴ βροχούλα
πέφτει στὰ σπίτια, πέφτει στὰ δέν-
(τρα
πέφτει στὴ γῆ.
Δροσιὰ δροσούλα, δροσιὰ δροσούλα,
πίνουν οἱ σπόροι, πίνουν τὰ φύτρα
κι οἱ χρυσανθοί.

Καλὴ βροχούλα, καλὴ δροσούλα
σὲ καρτεροῦσαν, σὲ πιθυμοῦσαν
οἱ γεωργοί.
Νερὸ νεράκι, νερὸ νεράκι
ζητᾶ τ' αὐλάκι, τὸ ποταμάκι
κάθε πηγή.

ΣΑΡ. Γ. ΚΩΤΣΑΡΙΔΗΣ

ΛΙΓΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΜΑΣ

Οἱ βασικὲς ἀνάγκες διατροφῆς τοῦ ὀργανισμοῦ μας εἶναι τὰ λίπη, οἱ ὑδατάνθρακες καὶ οἱ πρωτεΐνες (λευκώματα). Τὰ λίπη καὶ οἱ ὑδατάνθρακες παράγουν ἐνέργεια καὶ θερμότητα. Τὰ λευκώματα σχηματίζουν καὶ ἐπιδιορθώνουν τοὺς κατεστραμμένους ἱστούς.

ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ

Οἱ πρωτεΐνες (λευκώματα) βρίσκονται στὸ βωδινὸ κρέας, στὸ ψαχνὸ χοιρινὸ κρέας, στὸ σηκότι, τὰ νεφρὰ καὶ τ' ἄλλα ἐντόσθια, στὸ κρέας τῶν πουλερικῶν, τῶν ψαριῶν, στ' αὐγά, στὰ ὄσπρια (ἰδίως τὰ φασόλια, τὰ μπιζέλια, τὴ φακὴ) καὶ στοὺς ξηροὺς καρπούς.

⁂

Τὰ λίπη βρίσκονται στὸ γάλα, σὲ ὅλα τὰ εἴδη τῶν τυριῶν, στὸ βούτυρο, τὴ σοκολάτα, τὸ κακάο.

⁂

Οἱ ὑδατάνθρακες βρίσκονται στὸ ρύζι, στὰ ὁημητριακά, στὶς ρίζες καὶ τοὺς βολβοὺς τῶν λαχανικῶν, ὅπως π. χ. ἡ πατάτα.

●

Ο ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Κατὰ τὴν γνώμην μου ὁ Ἐρ. Στ. Νεότητος εἶναι ἡ πιὸ σπουδαία ὀργάνωσις τοῦ σχολείου μου.

Ἀφιερώνω σ' αὐτὸν ὅλο μου τὸν καιρὸ καὶ ὅλες μου τὶς δυνάμεις.

Εἶναι μία ὀργάνωσις εἰς τὴν ὁποίαν κάθε ἕνας μπορεῖ νὰ εἶναι μέλος, ἀρκεῖ νὰ θέλη νὰ προσφέρη ὑπηρεσία.

Ὁ καθένας μπορεῖ νὰ προσφέρη ἀναλόγως τῆς κλίσεώς του.

Πιστεύω ὅτι ὁ Ἐρ. Σταυρὸς Νεότητος εἶναι γιὰ ὅλα τὰ παιδιά, ποὺ αἰσθάνονται ὅτι θέλουν νὰ προσφέρουν, ἡ μόνη ὀργάνωσις στὴν ὁποία θὰ βροῦν περιεχόμενο (πρῶτες βοήθειες, νοσηλευτική, ὑπηρεσία στὴν κοινότητα, καὶ ἐπικοινωνία μὲ τὰ παιδιὰ ὅλου τοῦ κόσμου).

BETTIE MUMFORD, Amer. J. R. Journal

ΚΙΝΗΣΙΣ Ε. Ε. Σ. Ν.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ, ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΜΕ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ
ΓΕΝΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ ΚΛΑΔΟΣ Β'.
'Αριθ. Πρωτ. 858472) 49428) 10

Πρὸς τὸν 'Ελλην. 'Ερ. Στ. Νεότητος

1. "Εχων ὑπ' ὄψει τὴν ὑπ' ἀριθ. 964)8 - 5 - 51 αἴτησιν τοῦ Σ. Φ. ΣΤΡΑΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ.
2. Τὴν σχετικὴν εἰσήγησιν τοῦ Γ. Ε. Σ.
3. Τὸ συντελεσθὲν πράγματι σημαντικὸν ὑπὲρ τῶν τραυματιῶν ἔργον κατὰ τὴν τελευταίαν διετίαν, τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος.

'Εκφράζω τὴν εὐαρέσκειαν μου διότι θέσαντα ὑπεράνω πάσης ἀτομικῆς καὶ οἰκογενειακῆς των ἀσχολίας τὴν μέριμναν ὑπὲρ τῶν τραυματιῶν, εἰργάσθησαν ἀόκνως καὶ ἀνιδιοτελῶς ἐπὶ διετίαν διὰ τὴν ψυχαγωγίαν καὶ ἐν γένει τὴν ἠθικὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἐν τοῖς Στρατιωτικοῖς Νοσοκομείοις νοσηλευομένων τραυματιῶν τοῦ 'Αντισυμμοριακοῦ 'Αγῶνος, ἐπιδείξαντα ἰδιαιτέραν στοργὴν καὶ ἐνδιαφέρον δι' αὐτοὺς καὶ πλήρη κατανόησιν τῶν περιστάσεων ἃς ἀντεπεξῆλθεν ἡ ΠΑΤΡΙΣ.
Β5) 1) Γ. Ε. Σ.

'Ο 'Υφυπουργὸς
Δ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΝ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
'Αντ) ρχης

◆

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΦΙΛΩΝ ΣΤΡΑΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
'Αριθ. Πρωτ. 976
'Εν 'Αθήναις τῇ 8 Μαΐου 1951.
Πρὸς τὸν 'Ερυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος, Λυκαβηττοῦ 1.
'Ενταῦθα

'Αξιότιμοι Κύριοι,

'Ο Σύνδεσμος Φίλων Στρατοῦ ἐπιθυμεῖ νὰ ἐκφράσῃ εἰς ὑμᾶς τὰς ἀπείρους εὐχαριστίας του διὰ τὴν πολύτιμον συνδρομὴν τὴν ὁποίαν προσφέρετε ἀνιδιοτελῶς συνεχῶς ἐπὶ τόσα ἔτη διὰ τὴν ψυχαγωγίαν τῶν γενναίων μας τραυματιῶν τῶν νοσηλευομένων εἰς ἅπαντα τὰ Στρατιωτικὰ Νοσοκομεῖα τῆς περιοχῆς μας ὡς καὶ διὰ τὴν ἀγάπην καὶ στοργὴν τὴν ὁποίαν ἐπιδεικνύετε πάντοτε εἰς τοὺς τραυματίας μας.

Εὐχαριστοῦντες καὶ πάλιν ὑμᾶς θερμῶς, διατελοῦμεν.

Μετὰ τιμῆς

'Η 'Αντιπρόεδρος
Μ. Α. ΠΑΠΑΓΟΥ

'Η Γεν. Γραμματεὺς
Χ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

◆

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΣ Ε.Σ.Ν. 30 Αὐγούστου 1951

Τὰ μέλη τοῦ 'Αμερικανικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος σᾶς εὐχαριστοῦν θερμῶς διὰ τὸ χαιρετιστήριον μήνυμά σας.

'Ανεγνώσθη κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς συνεδριάσεως τῶν ἀντιπροσώπων τῶν 'Αμερικανῶν 'Ερυθροσταυριτῶν οἱ ὁποῖοι ἔλαβον μέρος εἰς τὸ ἐτήσιον συνέδριον τοῦ 'Αμερικανικοῦ Ε. Σ. τῆς Ν. 'Υόρκης.

'Ο χαιρετισμὸς ἔγινε δεκτὸς μὲ ἐνθουσιασμόν.

'Ιδιαιτέραν ἐντύπωσιν ἔκαναν αἱ εὐχαριστίαι σας διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ 'Αμερικανικοῦ Ε. Σ. Ν. παρεχομένην βοήθειαν καὶ ἡ προσπάθεια τῶν 'Ελληνοπαίδων διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν κοινῶν τοῦ Ε. Σ. Ν. σκοπῶν.

Παρόμοια μηνύματα μᾶς ἐστάλησαν καὶ ἀπὸ τὴν Τοπικὴν 'Επιτροπὴν Ε. Σ. Ν. Θεσσαλονίκης καὶ Πατρῶν.

Παρακαλοῦμεν ὅπως διαβιβάσητε εἰς αὐτὰς τὰς εὐχαριστίας μας διὰ τοὺς εὐγενεῖς χαιρετισμούς των.

Μετὰ τιμῆς
E. Richards
Δ)τὴς 'Αμερ. Ε. Σ. Ν.

◆

ΙΝΔΙΚΟΣ Ε.Σ.Ν. Νέον Δελχὶ

Σᾶς εὐχαριστῶ θερμῶς διὰ τὸν τόσον εὐγενῆ χαιρετισμόν σας τῆς 3ης Σεπτεμβρίου, τὰ συγχαρητήρια καὶ τὰς εὐχάς σας ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς 25ης ἐπετείου τοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος τῆς χώρας μας.

Εἴμεθα εὐτυχεῖς διαπιστοῦντες ὅτι οἱ "Ελληνες 'Ερυθροσταυρῖται, ὅπως καὶ οἱ 'Ερυθροσταυρῖται τῶν ἄλλων 'Ερυθρῶν Σταυρῶν Νεότητος, αἰσθάνονται ἑαυτοὺς ἡνωμένους μετὰ τῶν συναδέλφων των τῶν 'Ινδιῶν καὶ ἐμπνέονται ὑπὸ τῶν αὐτῶν παγκοσμίων ἰδεωδῶν τῆς 'Ερυθροσταυρικῆς συναδελφώσεως.

Εὐελπιστοῦντες εἰς μίαν ἀκόμη στενωτέραν συνεργασίαν μεταξὺ τῶν δύο ἀδελφῶν 'Ερυθρῶν Σταυρῶν Νεότητος διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν κοινῶν ἀνθρωπιστικῶν σκοπῶν, διατελοῦμεν κλπ.

◆

ΣΗΜΑΤΑ Ε.Ε.Σ.Ν.

Παρακαλοῦμε τὰ σχολεῖα καὶ τὶς δομάδες Ε.Ε.Σ.Ν. ποὺ ἐπιθυμοῦν νὰ προμηθευθοῦν σήματα Ε.Ε.Σ.Ν., νὰ μᾶς γράψουν τὸ ταχύτερον, ἐμβάζοντες τὸ ἀντίτιμον 500 δρχ. γιὰ κάθε σῆμα.

◆

ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ ΣΧΟΛ. ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Γιὰ νὰ ἐκπληρωθῇ καλλίτερα ὁ σκοπός, ποὺ ἐπιδιώκει ἡ ἀνταλλαγὴ λευκωμάτων σχολ. ἀλληλογραφίας, μεταξὺ τῶν 'Ερ) τῶν τῶν διαφόρων χωρῶν, εἶναι ἀπαραίτητο ἡ ἑτοιμασία τῶν λευκωμάτων νὰ ἀρχίζῃ ἀπὸ τὸν 'Οκτώβριο καὶ νὰ τελειώνῃ τὸ πολὺ τὸν Μάρτιον.

Γι' αὐτὸ παρακαλοῦμε θερμῶς νὰ μὴ μένῃ ἡ ἐργασία αὐτὴ γιὰ τὸ τέλος τοῦ σχολ. ἔτους. Αὐτὸ θὰ εὐκολύνῃ τὴν ὀργάνωσι ἐκθέσεων καὶ σὲ ἄλλας πόλεις τῆς 'Ελλάδος καὶ τὴν ἔγκαιρο ἀποστολή των εἰς τὰς ξένας χώρας, διὰ τὰς ὁποίας προορίζονται.

'Ερυθροσταυρῖται 3ου Δημοτ. Σχολ. Δ' Περιφερείας 'Αθηνῶν, παραδίδουν δέματα, εἰς τὰ Γραφεῖα μας, διὰ τὸ Δημοτ. Σχολ. Παπαδάτων Πρεβέζης, τὸ ὁποῖον υἱοθέτησαν.

Juniors of the 3rd Elem. School, Athens, bringing toour Offices parcels, for the Elem School Papadates, which they have adopted.

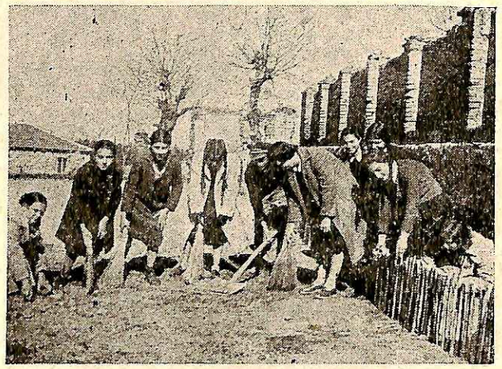

'Ερυθροσταυρίτισσαι Γυμνασίου Γιαννιτσῶν, καθαρίζουν τὴν αὐλὴν τοῦ σχολείου.

Girl Juniors of the High School Yanitsa, cleaning their playground.

ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε. Ε. Σ. Ν.

ΑΘΗΝΑΙ

Οἱ 'Ερυθροσταυρῖται μαθηταὶ τοῦ 1ου Δημοτ. Σχολ. Καισαριανῆς φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. "Εχουν σχολικὸ φαρμακεῖο καὶ παρέχουν τὶς πρώτες βοήθειες εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο. 'Οργανώνουν σχολικὰς ἑορτάς.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ 11ου Δημοτικοῦ Σχολείου Β' Περιφ. 'Αθηνῶν φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. 'Ασκοῦνται εἰς τὰς Α' Βοηθείας. "Εχουν μαθητικὴν βιβλιοθήκην. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητάς. Κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων προσέφερον εἰς τὰ ἄπορα παιδιὰ τῆς συνοικίας διάφορα παιγνίδια. "Εστειλαν 1 κιβώτιον μὲ διάφορα εἴδη ἱματισμοῦ, γραφικὴν ὕλην καὶ σάπωνα εἰς σχολεῖον περιφερείας Κομοτινῆς καὶ εἰς τὸ Δημοτ. Σχολεῖον Κιθωτοῦ Κοζάνης, ποὺ ἔχουν υἱοθετήσει.

Οἱ Ε Σ .Ν. μαθηταὶ τοῦ 29ου Δημοτ. Σχολ. Β' Περιφερείας 'Αθηνῶν φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. "Εχουν σχολικὸν φαρμακεῖον. Παρακολουθοῦν διαλέξεις. Καλλιεργοῦν ἄνθη σὲ γλάστρες. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς συμμαθητάς των. 'Επισκέπτονται τὰ ἄρρωστα παιδιὰ τοῦ σχολείου. 'Οργανώνουν ἐκδρομάς.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ 1ου Δημοτ. Σχολείου Κηφισσίας ἔστειλαν εἰς τὸ Δημοτ. Σχολεῖον Φλαμπουρίων Σερρῶν, τὸ ὁποῖον ἔχουν υἱοθετήσει, 700.000 δρχ. καὶ εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Βράχας Εὐρυτανίας 8 δέματα μὲ ἱματισμὸν καὶ ὑπόδησιν. Μὲ χρήματα ποὺ ἐμάζεψαν ἀπὸ τὰ κάλαντα (757.000 δρχ.) ἀγόρασαν σιγάρα καὶ δίσκους γραμμοφώνου καὶ τὰ προσέφεραν εἰς τοὺς τραυματίας τοῦ 449 Κ. Α. 'Αθηνῶν, τοὺς ὁποίους καὶ ἐψυχαγώγησαν.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ 'Ιδιωτ. 'Εκπαιδευτηρίου Λεωνιδοπούλου 'Αθηνῶν ἔστειλαν 2 κιβώτια μὲ ἱματισμόν, ὑπόδησιν καὶ σχολικὰ εἴδη εἰς τὸ Δημοτ. Σχολεῖον Πισοδερίου Φλωρίνης, ποὺ υἱοθέτησαν.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ 1ου Δημοτ. Σχολείου Περιστερίου 'Αθηνῶν ἔστειλαν 2 δέματα μὲ σχολικὰ εἴδη στὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο 'Ορεινοῦ Πωγωνίου, ποὺ υἱοθέτησαν. 'Αγόρασαν 260 βιβλία «Η Σημαία μας» πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἑράνου Βορείου 'Ελλάδος.

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ 1ου Δημοτ. Σχολείου Κορυδαλλοῦ Πειραιῶς φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο. 'Επεσκέφθησαν τὸ Στρατιωτικὸν Νοσοκομεῖον Βούλας, εἰς τοὺς τραυματίας τοῦ ὁποίου ἐμοίρασαν διάφορα δῶρα καὶ τοὺς ἐψυχαγώγησαν.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Λυκείου Κ. Σταυριανοῦ «'Ελληνισμὸς» φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των. Τὰ Χριστούγεννα ἐμάζεψαν 400.000 δρχ. ὑπὲρ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Κεφαλοβρύσου Πωγωνίου, ποὺ υἱοθέτησαν. 'Εμάζεψαν γιὰ τοὺς μαχομένους στὴν Κορέα "Ελληνας 3 κιβώτια μὲ 40 φιάλας κονιὰκ καὶ οὐζο, 76 κουτιὰ σιγάρα, 17 πακέτα σῦκα, σταφίδες, σοκολάτες, 1.000.000 δρχ. γιὰ τὴ Φανέλλα τοῦ Στρατιώτου. 'Επεσκέφθησαν τὸ 'Ορφανοτροφεῖον 'Αμφιάλης, εἰς τὸ ὁποῖον τὰ ὀρφανὰ τοῦ ὁποίου ἐμοίρασαν γλυκίσματα καὶ διάφορα δῶρα.

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Κατοχῆς Μεσολογγίου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. 'Επιδιώρθωσαν τοὺς δρόμους τοῦ χωρίου. Καλλιεργοῦν ἄνθη σὲ γλάστρες.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολείου 'Αμφικλείας Λοκρίδος φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Κάτω Μυρτιᾶς Ναυπακτίας φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των. 'Εκαθάρισαν τὸ γήπεδο τοῦ σχολείου. Καλλιεργοῦν ἀνθόκηπο. Βοηθοῦν τοὺς πτωχούς. Παρασκευάζουν τὸ μαθητικὸ συσσίτιο.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολ. Λαρύμνης Λοκρίδος φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου, τοῦ χωρίου καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο. 'Εφύτευσαν πεῦκα. 'Εβοήθησαν εἰς τὴν ἐπισκευὴν τῶν δρόμων τοῦ χωρίου. 'Ισοπέδωσαν τὴν αὐλὴ τοῦ σχολείου. Μὲ χρήματα ἀπὸ τὰ κάλαντα ἀγόρασαν διάφορα δῶρα γιὰ τοὺς μαθητὰς τοῦ Δημοτ. Σχολείου Βρανίτσης Κονίτσης. Βοηθοῦν τοὺς πτωχούς.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου 'Αγιᾶς Λαρίσης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο. "Εχουν σχολικὸ φαρμακεῖο καὶ μαθητικὸ κουρεῖο.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Ποταμιᾶς 'Αγιᾶς φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα. Προσφέρουν τὰς πρώτας βοηθείας εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Νεοχωρίου Τρικκάλων φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. "Εχουν σχολικὸ φαρμακεῖο. Παρέχουν τὰς πρώτας βοηθείας εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. 'Επισκέπτονται τὰς ἀρρώστους συμμαθητάς των.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Πολυτσιάνων 'Αρτης παρασκευάζουν τὸ πρωϊνὸ ρόφημα. Φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ χωρίου. 'Επισκέπτονται τοὺς ἀρρώστους συμμαθητάς των.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Κρυοπηγῆς φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο. Μετέφεραν ὑλικὰ γιὰ τὴν ἀνέγερσι Μνημείου πεσόντων. 'Εφύτευσαν 1.500 δασικὰ δενδρύλλια. Προσέφεραν 60.000 δρχ. εἰς τὸν ἑρανὸν ὑπὲρ ἀνεγέρσεως Μνημείου εἰς Ζάλογγον καὶ 30.000 εἰς τὸν ἑρανὸν ὑπὲρ ἀνεγέρσεως τῶν ἐκκλησιῶν. 'Οργανώνουν ἑορτάς. Προσέφεραν εἰς τὸν 718 Λόχον Μηχανικοῦ 250 γλυκίσματα καὶ 120 αὐγά.

'Ερυθροσταυρῖται Δημ. Σχολ. Σκήτης Κοζάνης συγκεντρώνουν ἄμμον γιὰ τὸ διδακτήριο.

Juniors of the Elem. School. Skiti - Kozani carrying sand for their school reconstruction.

ΗΠΕΙΡΟΣ

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου 'Αρρένων 'Αρτης ἀσκοῦνται εἰς τὰς πρώτας βοηθείας. "Εχουν σχολικὸ φαρμακεῖο καὶ παρέχουν τὰς πρώτας βοηθείας εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς συμμαθητάς των.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Νεοχωρίου Τρικκάλων φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. "Εχουν σχολικὸ φαρμακεῖο. Παρέχουν τὰς πρώτας βοηθείας εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. 'Επισκέπτονται τὰς ἀρρώστους συμμαθητάς των.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Πολυτσιάνων 'Αρτης παρασκευάζουν τὸ πρωϊνὸ ρόφημα. Φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ χωρίου. 'Επισκέπτονται τοὺς ἀρρώστους συμμαθητάς των.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Κρυοπηγῆς φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο. Μετέφεραν ὑλικὰ γιὰ τὴν ἀνέγερσι Μνημείου πεσόντων. 'Εφύτευσαν 1.500 δασικὰ δενδρύλλια. Προσέφεραν 60.000 δρχ. εἰς τὸν ἑρανὸν ὑπὲρ ἀνεγέρσεως Μνημείου εἰς Ζάλογγον καὶ 30.000 εἰς τὸν ἑρανὸν ὑπὲρ ἀνεγέρσεως τῶν ἐκκλησιῶν. 'Οργανώνουν ἑορτάς. Προσέφεραν εἰς τὸν 718 Λόχον Μηχανικοῦ 250 γλυκίσματα καὶ 120 αὐγά.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Μενίνης Παραμυθίας καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο. 'Εφύτευσαν περὶ τὰ 500 δένδρα. 'Επισκέπτονται ἀρρώστους συμμαθητάς των. 'Απεξήραναν στάσιμα ὕδατα.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Κάτω Λαψίστης 'Ιωαννίνων φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου, τοῦ χωρίου καὶ τὴν ἰδικήν των. 'Εφύτευσαν περὶ τὰ 100 δένδρα. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητάς. "Εχουν σχολικὸ φαρμακεῖο. Βοηθοῦν τοὺς γονεῖς των. 'Οργανώνουν ἑορτὰς δι' ἐνίσχυσιν τοῦ σχολείου των.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Ριζοβουνίου Πρεβέζης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ χωρίου, τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολ. 'Αγιᾶς Παραμυθίας ἐκαθάρισαν τοὺς δρόμους τοῦ χωρίου των. 'Ισοπέδωσαν τὸ τροσάλιο τοῦ σχολείου, ἔχουν μαθητικὸ κουρεῖο.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Ε' Δημοτ. Σχολείου Β' Περιφερείας Καβάλλας καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο. 'Εφύτευσαν 150 ἀμυγδαλιές, 30 συκιὲς καὶ 20 καρυδιές. Φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Πηγῶν Δράμας φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των. Καλλιεργοῦν ἀνθόκηπο. 'Εφύτευσαν 250 δένδρα στὴν αὐλὴ τοῦ σχολείου.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Σκήτης Κοζάνης μετέφεραν ἄμμο γιὰ τὸ διδακτήριό των.

Οἱ Ε. Σ .Ν. μαθηταὶ τοῦ 3ου Δημοτ. Σχολείου Κατερίνης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. 'Αγόρασαν 2 κουρευτικὲς μηχανές. "Εχουν σχολικὸ φαρμακεῖο. Καλλιεργοῦν ἄνθη. 'Επισκέπτονται τοὺς ἀρρώστους συμμαθητάς των.

Οἱ Ε. Σ .Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Καβάλλας (σουγιόλου) φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. "Εχουν σχολικὸ φαρμακεῖο. 'Εφύτευσαν δένδρα. Βοηθοῦν στὴν παρασκευὴ καὶ διανομὴ τοῦ μαθητικοῦ συσσιτίου.

Οἱ Ε. Σ .Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Κοιμήσεως Σιντικῆς μὲ χρήματα ἀπὸ τὰ κάλαντα ἀγόρασαν μιὰ κουρευτικὴ μηχανὴ γιὰ τὸ Δημ. Σχολεῖο 'Αγκίστρου, 18 γλάστρες καὶ ἀγκαθωτὸ σῦρμα γιὰ τὸν σχολικὸ κῆπο.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Β' Δημοτ. Σχολείου Γρεβενῶν φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. "Εχουν σχολικὸ φαρμακεῖο. 'Εφύτευσαν δενδρύλλια εἰς τοὺς γύρω λόφους τῆς πόλεως. Καλλιεργοῦν ἀνθόκηπο.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου Γιαννιτσῶν φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς καὶ τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητάς. 'Επισκέπτονται τοὺς ἀρρώστους συμμαθητάς των. "Ελαβαν μέρος εἰς τὸν ἑρανὸν τῆς Φανέλλας τοῦ Στρατιώτου. Περιέφραξαν τὸ προαύλιο τοῦ σχολείου. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Ν. Ποτιδαίας Χαλκιδικῆς φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου, τὴν ἰδικήν των καὶ τοῦ χωρίου. Βοηθοῦν τὰς πτωχὰς οἰκογενείας.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Νεοχωρίου Χαλκιδικῆς φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου, τὴν ἰδικήν των καὶ τοῦ χωρίου. 'Ισο-

πέδωσαν την αὐλὴ τοῦ σχολείου. "Εχουν σχολ. βιβλιοθήκη τὴν ὁποίαν ἐπλούτισαν μὲ βιβλία ἀξίας 500.000 δρχ.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τῆς Δημοσίας Ἐμπορικῆς Σχολῆς Κοζάνης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητάς. Ἀλληλογραφοῦν μὲ Ἐρυθροσταυρίτας ἄλλων σχολείων.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Καπνοφύτου Σιντικῆς φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου, τὴν ἰδικήν των καὶ τοῦ χωρίου. Περιέφραξαν τὸν αὐλόγυρο τοῦ σχολείου. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο. Παρασκευάζουν τὸ πρωϊνὸ ρόφημα. Ἐφύτευσαν δένδρα.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Χράνης Πιερίας φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητάς. Ἐπισκέπτονται τοὺς ἀρρώστους. Παρέχουν τὶς πρῶτες βοήθειεβ εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. Ἀλληλογραφοῦν μὲ Ἐρυθροσταυρίτας ἄλλων σχολείων.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δ΄ Γυμνασίου Ἀρρένων Θεσσαλονίκης φροντίζουν γιὰ τὴν ὑγεία καὶ τὴν ἀνακούφισι τῆς δυστυχίας τῶν συμμαθητῶν τους.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ 2ου Δημοτ. Σχολείου Νεαπόλεως Θεσσαλονίκης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Βοηθοῦν τοὺς μικροὺς καὶ ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητάς. "Εχουν σχολικὸ φαρμακεῖο. Περιποιοῦνται τὰ δένδρα.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Χρύσης Νεστορίου καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο. Περιποιοῦνται τὰ δένδρα. Ἐνεβολίασαν περὶ τὶς 200 ἄγριες ἀχλαδιὲς καὶ μηλιές.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Νέας Τυρολόης Σερρῶν ἄνοιξαν λάκκους καὶ ἐφύτευσαν 300 λεύκες.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Ὀχυροῦ Νευροκοπίου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Παρασκευάζουν καὶ διανέμουν τὸ πρωϊνὸ ρόφημα. Ἐπισκέπτονται τοὺς ἀρρώστους συμμαθητάς των. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητάς.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Ἰσθμίας Κορινθίας φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο. Ἔχουν σχολικὸ φαρμακεῖο. Ὀργανώνουν ἐκδρομάς.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολ. Βαλτεσινίκου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἀσβέστωσαν τὸ σχολεῖο των καὶ ἀγόρασαν παιδικὰ βιβλία καὶ ἔπιπλα τοῦ σχολείου μὲ δικά τους χρήματα.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολ. Μουλκίου Κορινθίας φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Μὲ χρήματα τοῦ ταμείου των ἀγόρασαν κουρευτικὴ μηχανή. "Εχουν σχολικὸ φαρμακεῖο. Ἀσκοῦνται στὶς πρῶτες βοήθειες. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο. Ἐπεσκεύασαν κατεστραμμένο δρόμο τοῦ χωριοῦ. Προσφέρουν ἀπὸ τὸ πρωϊνὸ συσσίτιό τους σὲ ἀρρώστους καὶ πτωχοὺς κατοίκους. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητάς. Ἔστειλαν δέμα μὲ γραφικὴ ὕλη στοὺς μαθητὰς τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Πυρᾶς Παρνασσίδος. Ἐμάζεψαν ἀπὸ τὰ κάλαντα 228.000 δρχ. γιὰ γραφικὴ ὕλη γιὰ τοὺς πτωχοὺς μαθητάς.

ΚΡΗΤΗ

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Φουρφουρᾶ Ρεθύμνης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου. Παρασκευάζουν τὸ μαθητικὸ συσσίτιο. Καλλιεργοῦν ἄνθη. Ὀργανώνουν ἑορτάς. Ἔστειλαν 30 αὐγὰ εἰς τοὺς ἀσθενεῖς τοῦ Νοσοκομείου Ρεθύμνης.

Ἐρυθροσταυρῖται Δ. Σ. Ν. Φωκαίας Ἀθηνῶν μὲ δέματα διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Ἀμπελοχωρίου Πρεβέζης τὸ ὁποῖον υἱοθέτησαν.

Juniors of the Elem. School Nea Fokaia - Athens with parcels for the Elem. School Ampelochori, which they have adopted.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Αὐγενικῆς **Ἡρακλείου** καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο. Περιποιοῦνται τὰ δένδρα, ποὺ ἐφύτευσαν.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Σταυρακίων Γόρτυνος φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐβοήθησαν στὴν ἐπισκευὴ κτιρίων τῆς κοινότητός των.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολ. Πινῶν Μεραμβέλλου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των, τοῦ χωρίου καὶ τὴν ἰδικήν των.

ΝΗΣΟΙ

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτικοῦ Πλατρειθιάς Ἰθάκης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς καὶ τὰς πτωχὰς οἰκογενείας τοῦ χωρίου. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητάς.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Καρδαμύλων Χίου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητάς. Παρέχουν τὶς πρῶτες βοήθειες εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. Ἐπισκέπτονται τοὺς ἀρρώστους μαθητάς. Καθαρίζουν τὰ πεῦκα ἀπὸ τὶς κάμπες.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Β΄ Δημοτ. Σχολείου Αἰγίνης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐπεσκέφθησαν τὸ Νοσοκομεῖον Αἰγίνης εἰς τοὺς νοσηλευομένους τοῦ ὁποίου διένειμαν φροῦτα καὶ τοὺς ἐψυχαγώγησαν. Ἔλαβον μέρος εἰς τὸν ἔρανον ὑπὲρ τῶν κατεστραμμένων ἐκκλησιῶν καὶ προσέφεραν εἰς αὐτὸν 125.000 δρχ. Βοηθοῦν τοὺς πτωχούς. Ἐμάζεψαν 110 αὐγὰ τὰ ὁποῖα ἐπώλησαν καὶ ἔστειλαν τὸ ἀντίτιμον εἰς τὸ Δημοτ. Σχολεῖον Βρυσῶν Φαρσάλων, ποὺ υἱοθέτησαν. Ἐμάζεψαν χαμομῆλι γιὰ τὰ Νοσοκομεῖα.

Οἱ Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Φαλατάδου Τήνου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου, τὴν ἰδικήν των καὶ τοῦ χωρίου. Βοηθοῦν τοὺς πτωχούς. Ἔλαβον μέρος εἰς τὸν ἔρανον γιὰ τὴ Φανέλλα τοῦ Στρατιώτου καὶ τὶς κατεστραμμένες ἐκκλησίες.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Κτικάδου Τήνου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου, τοῦ χωρίου καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐφύτευσαν δένδρα. Ἀσκοῦνται στὶς πρῶτες βοήθειες. Βοηθοῦν στὴν παρασκευὴ καὶ διανομὴ τοῦ μαθητικοῦ συσσιτίου. Ὀργανώνουν ἐκδρομές. Βοηθοῦν τοὺς πτωχούς.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Ζώλων Κεφαλληνίας φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο. Περιποιοῦνται τὰ δένδρα, ποὺ ἐφύτευσαν. Βοηθοῦν στὸ μαθητικὸ συσσίτιο. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητάς.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Φραγκάτων Κεφαλληνίας φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἰδικήν των.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολ. Νεοχωρίου Σάμου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου, τὴν ἰδικήν των καὶ τοῦ χωρίου. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο. Παρασκευάζουν καὶ διανέμουν τὸ μαθητικὸ συσσίτιο. Ἐφύτευσαν δένδρα.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Α΄ Δημοτ. Σχολ. Καρλοβασίου Σάμου ἔστειλαν εἰς τὸ Δημοτ. Σχολ. Κορνοφωλιᾶς Σουφλίου 14 δέματα μὲ γραφικὴ ὕλη.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολ. Μεσαγροῦ Αἰγίνης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου, τοῦ χωρίου καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἐβοήθησαν στὸ κτίσιμο τοῦ σχολείου των.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Β΄ Δημοτ. Σχολ. Αἰγίνης ἔστειλαν στὸ Δημ. Σχολεῖον Βρυσῶν Φαρσάλων, ποὺ υἱοθέτησαν, δέμα μὲ γραφικὴ ὕλη καὶ 100.000 δρχ. Ἔδωκαν σὲ πτωχὴ οἰκογένειαν 50.000 δρχ. καὶ ἔστειλαν 3 δέματα στὸ ἐκστρατευτικὸ Σῶμα Κορέας.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολείου Μαραθίου Μυκόνου φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ Σχολείου, τοῦ χωρίου καὶ τὴν ἰδικήν των. Ἔχουν σχολικὸ φαρμακεῖο καὶ παρέχουν τὶς πρῶτες βοήθειες εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. Ἐπισκέπτονται τοὺς ἀρρώστους μαθητάς. Βοηθοῦν τοὺς μικροτέρους καὶ ἀδυνάτους μαθητάς. Παρασκευάζουν τὸ μαθητικὸ συσσίτιο καὶ βοηθοῦν στὴ διανομή. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητὰς μὲ γραφικὴν ὕλην.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολ. Σταυροῦ Ἰθάκης φροντίζουν τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Καλλιεργοῦν σχολικὸ κῆπο. Μὲ χρήματα ἀπὸ τὰ κάλαντα ἀγόρασαν τρόφιμα γιὰ δύο πτωχὲς οἰκογένειες στρατευθέντων. Προσέφεραν χρήματα γιὰ τὴν ἀγορὰ φορέματος πτωχῆς μαθητρίας τοῦ Γυμνασίου. Ἀγόρασαν σκεύη γιὰ τὸ μαθητικὸν συσσίτιο καὶ παρασκευάζουν τὸ πρωϊνὸ ρόφημα. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητὰς καὶ τοὺς πτωχοὺς μὲ γραφικὴ ὕλη.

Οἱ Ε. Σ. Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημοτ. Σχολ. Μεγαλοχωρίου Λέσβου φροντίζουν γιὰ τὴν καθαριότητα τοῦ σχολείου των καὶ τὴν ἰδικήν των. Μὲ τὰ χρήματα ποὺ ἐμάζεψαν ἀπὸ τὰ κάλαντα ἐβοήθησαν πτωχὴ μαθήτρια.

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΒΑΡΚΑΔΑ ΚΑΤ' ΑΠ' ΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

Τὴν πήραμε τὴν ἀπόφασι. Θὰ τὴν παίρναμε τὴ βάρκα γιὰ λίγες βόλτες. Στὸ κάτω-κάτω καὶ νὰ μᾶς ἔπαιρνε χαμπάρι τί θὰ μᾶς ἔκανε;

— Εἴμαστε καὶ ψευτοσυγγενεῖς, μοῦ εἶπε ὁ Θανάσης. Νὰ ξυπνήσῃ δὲν τὸ φαντάζομαι· κι ἂν ξυπνήσῃ... δὲ θὰ θυμώσῃ!

Μπήκαμε στὴ «Μαριγὼ» τὴ γοργοπόδαρη καὶ μὲ δυὸ δυνατὲς κουπιὲς ἀπομακρυνθήκαμε ἀπ' τὴν κοιμισμένη, ἀνθόσπαρτη ἀμμουδιά.

Τ' ἄστρα σὰν ἀσημέν:α καρφιά, στὸ καταγάλανο σμάλτο τ' οὐρανοῦ μπηγμένα, παιγνίδιζαν, καὶ σκόρπιζαν ὁμορφιὰ καὶ χάρι στὸ χρυσοκεντημένο οὐρανό.

Ἡ κυρὰ-Σελήνη χαμογελοῦσε κι ὅλα γύρω τ' ἀποκοίμιζε μὲ τὰ ὠχρὰ φιλιά της. Στὴ γαλανὴ θάλασσα ἔφτιαχνε ἀσημένιο μονοπάτι, τὸ κάθε τι ἔκανε ν' ἀλλάζῃ χίλιες μορφές. Κι ὅλα τ' ἀγκάλιαζε τὸ ἁπαλὸ πέπλο τῆς μάγισσας νύχτας, ὅλα τὰ ξ·ησίζε τὸ ἐλαφρὸ χαϊδευτικὸ ἀεράκι τῆς θάλασσας, ὅλα τὰ νανούριζε ἡ κλαψιάρικη φωνὴ τοῦ γκιώνη, ὅλα τὰ ζέσταιναν τὰ χάδια τοῦ φεγγαριοῦ.

Ἐξαίσια, μαγευτικὴ βραδυά. Ἡ βαρκούλα μας γλυστροῦσε σιγανὰ πάνω στὸ νερό.

Ἕνα σιγανὸ τραγουδάκι μας ἀνακατωνόταν μὲ τὸ φλοίσβο τῶν κυμάτων.

Εἴμαστε πολὺ εὐχαριστημένοι ἀπ' τὴν ἀξέχαστη 'κείνη βαρκάδα. Τὰ χείλη μας νὰ κρατηθοῦν δὲν μποροῦσαν. Κι ὅλο τραγουδάκια λέγαμε.

Ὅλα ὅμως οιγά. Ἦταν κρῖμα νὰ τὰ ξυπνήσωμε ὅλα γύρω. Νὰ τ' χαλάσωμε τὰ γλυκὰ τους ὄνειρα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β. ΜΑΤΑΥΤΣΗΣ
Βάλτα - Χαλκιδικῆς

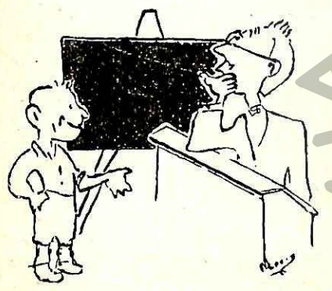

— Δὲ μοῦ λὲς Βασιλάκη σὲ τί μᾶς χρησιμεύουν τὰ αὐτιά;

— Γιὰ νὰ στηρίζωμε τὰ γυαλιά μας.

Μ. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΔΗΣ
Γυμν. Φλωρίνης

ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ

Πολλὲς φορὲς ἄκουα ἀπ, τοὺς γονεῖς μου, ἀλλὰ κι ἀπὸ ἄλλους γνωστούς μας ταξιδιῶτες, πόσο ὄμορφα εἶναι τὰ ταξίδια στὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου. Ἔτσι ποθοῦσα κι ἐγὼ νὰ κάνω ἕνα ταξίδι ὡς τὸ νησὶ τῆς Λέσβου, ποὺ εἶναι καὶ πατρίδα μου. Καὶ ἡ εὐκαιρία μοῦ παρουσιάσθηκε, ὅταν ἡ θεία μου, ποὺ βρισκόταν μαζί μας θέλησε νὰ γυρίσῃ πίσω στὴ Λέσβο παίρνοντας καὶ μένα μαζί της.

Ὅταν ἀπὸ τὸ σπίτι μου ἔφθασα στὸν Πειραιᾶ κι ἀνέβηκα στὸ πλοῖο ἡ ὥρα ἦταν 6η βραδυνή. Ὅλοι οἱ ἐπιβάτες κοιτούσαμε τὴν παραλία, ὅπου στέκονταν οἱ ἄνθρωποί μας, ποὺ μᾶς χαιρετοῦσαν, ἀνεμίζοντας τὰ μαντήλια τους.

Τὸ πλοῖο σφύριξε γιὰ τρίτη φορά. Ἄκουσα τὸ τράβηγμα τῆς ἄγκυρας, σήκωσα τὸ χέρι μου, στὸ ὁποῖο κρατοῦσα τὸ ἄσπρο μαντηλάκι μου καὶ τὸ κούνησα πολλὲς φορὲς σ' ἀποχαιρετισμὸ τῶν γονέων μου, ποὺ κι αὐτοὶ ἔκαναν τὸ ἴδιο.

Ὅταν βρέθηκε τὸ πλοῖο ἔξω ἀπὸ τὸ λιμάνι τοῦ Πειραιᾶ κι ἔτρεχε στὴν πλατιὰ θάλασσα τοῦ Σαρωνικοῦ, ὁ ἥλιος ἔρριχνε τὶς τελευταῖες του ἀκτῖνες στὰ παράλια καὶ στὴν Ἀκρόπολι τῶν Ἀθηνῶν.

Σὲ λίγο ἡ νύχτα ἅπλωσε παντοῦ τὸ μαῦρο της πέπλο. Εἶδα τὸ φεγγάρι νὰ ρίχνῃ τὶς ἀσημένιες του ἀκτῖνες στὴν ἥσυχη θάλασσα, καὶ τότε πῆγα εὐχαριστημένη στὴν καμπίνα μου γιὰ νὰ κοιμηθῶ.

Τὰ σφυρίγματα τοῦ πλοίου καὶ οἱ κρότοι τῆς ἄγκυρας μὲ ξύπνησαν. Ἦταν χαράματα.

Εἴχαμε φθάσει στὴ Χίο.

Τὰ ὡραῖα βουνά της παρουσιάζονταν μπροστά μας καθὼς προχωροῦσαμε σὰν ταινία κινηματογράφου.

Σὲ λίγη ὥρα φεύγαμε ἀπὸ τὴ Χίο. Μπροστά μας τώρα βλέπαμε ἕνα ἄλλο νησί, ποὺ ὅσο τὸ πλησιάζαμε, τόσο παρουσιάζονταν πιὸ μεγάλα τὰ βουνά του.

Ἦταν τὸ ὀμορφο νησὶ τοῦ Αἰγαίου, ἡ Λέσβος. Εἶχαν περάσει 4 ὧρες ἀπὸ τότε ποὺ φύγαμε ἀπὸ τὴ Χίο.

Τὸ πλοῖο ἔτρεχε πάνω στὰ νερὰ τοῦ Αἰγαίου σὰν τοὺς παιχνιδιάρηδες γλάρους, ποὺ τοὺς ἔβλεπα ν' ἀκολουθοῦν, πότε νὰ πετοῦν πλάϊ μας καὶ πότε μπρός μας. Φθάσαμε στὰ παράλια τῆς Λέσβου καὶ μποστά μας ἁπλώνονταν τώρα οἱ ὁμορφιές της. Ἀριστερά μας ἔχουμε μιὰ θαυμάσια ἀκρογιαλιά, γεμάτη ἀπὸ δένδρα ποὺ ξεκινοῦν ἀπ' τὰ βουνά. Ὅταν ἀρχίζουμε νὰ μπαίνουμε στὸ λιμάνι τῆς Μυτιλήνης, δεξιὰ μας θλέπουμε τὸ ὄμορφο ἄγαλμα τῆς Ἐλευθερίας, ποὺ στήθηκε στὸ λιμάνι αὐτὸ γιὰ ἀνάμνησι τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς πατρίδας μου Λέσβου. Ἀριστερά μας δέ, ἁπλώνεται ὁ Μακρὺς γιαλὸς καὶ συνέχεια ἡ Βαρειά, Κράτηγος καὶ ἄλλα μέρη τῆς Μυτιλήνης μὲ τὰ πολλὰ τους δένδρα, ἀνάμεσα στὰ ὁποῖα εἶναι κρυμμένα τὰ σπίτια της καὶ τὰ χωριά της.

Μὲ χαρὰ πάτησα στὸ νησί, ὅταν βγῆκα ἀπὸ τὸ πλοῖο.

Δὲν ἤμεινα στὴν πόλι, γιατὶ ἤθελα νὰ φθάσω τὸ γρηγορώτερο στὴν Ἀγιάσο, τὴν ἰδιαίτερη πατρίδα μου, ὅπου φύγαμε μὲ αὐτοκίνητο.

Ἤμεινα στὴν Ἀγιάσο δυὸ περίπου μῆνες. Ἔτρεξα στὰ δάση της μὲ τὰ πολλά τους πεῦκα, τὶς καστανιές, τὰ ἐλαιόδενδρα καὶ τὰ. ὀπωροφόρα της. Τρύγησα μαζὶ μὲ τοὺς δικούς μου τὸ ἀμπέλι καὶ μάζεψα στὸ καλάθι μου πολλὰ φροῦτα, ἔτρεξα σὲ χαράδρες καὶ πλαγιὲς καὶ ἤπια νερὸ ἀπ' τὶς δροσερὲς πηγές της.

Γι' αὐτὸ ἂν καὶ πέρασε ἀπὸ τότε τόσος καιρός, δὲν μπόρεσαν νὰ σβυστοῦν ἀπὸ τὸ νοῦ μου οἱ ὁμορφιὲς αὐτὲς τῆς Λέσβου, τοῦ πιὸ ὄμορφου νησιοῦ τοῦ Αἰγαίου.

ΚΥΒΕΛΛΗ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
11ου Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, Β΄ Περ.

●

Συμπληρώσατε τὶς παρακάτω λέξεις μὲ τὰ σύμφωνα ποὺ λείπουν. Θὰ σχηματίστηκε μιὰ πολὺ γνωστὴ φράσι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

"Α—ε—ε —ὰ —αι—ία ἐ— —εῖ—
— —ό— —ε

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ
Τάξις Δ 2 4ον Γυμν. Ἀρρ. Θεσ)νίκης

●

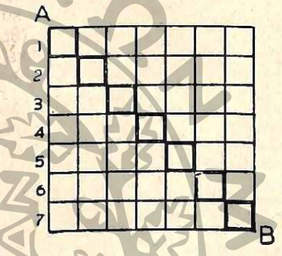

ΔΙΑΓΩΝΙΟΛΕΞΟΝ

Ἐὰν βρεθοῦν αἱ κάτωθι ἑπτὰ ἐξηγήσεις θὰ σχηματισθῇ ἡ ὑδόη ἐξήγησις διαγωνίως. Ὅπως δεικνύουν τὰ γράμματα Α καὶ Β. Ἰδοὺ αἱ ἐξηγήσεις:

1) Μάρκα σοκολάτας. 2) Μᾶς χρειάζεται καὶ σὰν ξυπνητῆρι. 3) Μ' αὐτὰ ταξιδεύουμε κυρίως στὴ θάλασσα. 4) Αὐτὴ διατάζει πολλὲς φορὲς ὁ γιατρὸς νὰ κάνωμε διὰ τὴν ἀπολύμανσιν τοῦ στόματός μας. 5) Ἕλλην ναυτικός, ποὺ ἔδρασε στὴν Ἰταλία γύρω στὸ 1438 περίπου (Δοτ.). 6) Ἱστορικὴ γέφυρα. 7) Ἔτσι βγαίνουν οἱ βουλευταί. 8) Μυθικὸ ὄν τῆς θαλάσσης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ
Γυμνάσιον Βάλτης

ΕΜΠΡΟΣ, ΠΑΙΔΙΑ!

(Ποιημάτακι ἀφιερωμένο στὸ φωτεινὸ
Στρατὸ τοῦ ΕΕΣΝ)

Νά ὁ Στρατός μας! Νικητὴς γοργο-
(διαβαίνει.
Τὸ βῆμ' ἀνάλαφρο, τὰ μέτωπα ψηλά!
Κι εἶν' ἡ ΑΓΑΠΗ στὴ σημαία του
(γραμμένη
ποὺ στὴν καρδιὰ τοῦ καθενός μας
(ξεχειλᾶ!

Νά ὁ Στρατός μας! Νικητὴς γοργο-
(διαβαίνει,
ἀγνὴ χαρὰ καὶ φῶς σκορπίζοντας
(παντοῦ!
Μιὰ κοινωνία ξανανειώνει πονεμένη
στὴ στράτα πάλι φέρνοντάς τη τοῦ
(Χριστοῦ!

Νά ὁ Στρατός μας! Νικητὴς γοργο-
(διαβαίνει
καὶ χτίζει Ἑλλάδα μὲ θεμέλιο τὸ Χρι-
(στό!
Μέσ' στὴν παράταξι, παιδιά, τὴν τιμη-
(μένη
ὅλοι στρατιῶτες νὰ γενοῦμε! Ὅλοι
(ἐμπρός!

ΔΗΜ. ΚΥΡ. ΠΕΤΡΑΚΑΚΟΣ
Β΄ Γυμν. Ἀρρ. Πειραιῶς, Τάξις Ε΄

●

ΙΚΕΣΙΑ

Πλάστη μου, πλούσια τὰ δῶρα Σου
(στὴ γῆ:
Ζωή, ἡλιόφως, μ' ἔκπαγλη λαμπρότη
κι ἄλλα θαυμάσια μὲ σκοπό, ποὺ ἐ-
(ξηγεῖ
μέσ' στοὺς πιωνῆτες πῶς ἡ γῆ μας
(εἶναι πρώτη.

Πλάσματα ἐμεῖς καὶ κτίσματα δικά
(Σου,
ἀπαύγασμα πνοῆς καὶ Πνεύματός
(Σου,
σὲ γνώσης πλήθη, ἐγγίσαμε κοντά
(Σου'
κι ὅμως, ἀπόμακροι τοῦ ἁγίου θελή-
(ματός Σου...

Καὶ παραδέρνουμε ἔτσι μέσ' τὴ δίνη,
ἀνήσυχοι τοῦ βίου μας διαβάτες
καὶ σὰν πελάγου ἀέναοι κωπηλάτες,
λιμάνι ἀναζητῶντας μὲ γαλήνη.

Ὦ Πλάστη! Τὴν ἀχλὺ καὶ σκοτοδίνη,
διῶξε ἀπ' τὸν νοῦ τῆς γῆς κάθε ἀν-
(θρώπου!
Καθάρια σκέψι ἂς λάμψῃ ἐκεῖ ὅπου,
ἡ σύγχυσι κι ἐχθρότη διευθύνει.

Τῶν θείων Σου ρημάτων τὸ λυχνάρι,
τοῦ μίσους ἂς φωτ[illegible] τὰ ἐρέβη.
Γιὰ ὅλους μας ἡ γῆ! [illegible]αθεῖς ἂς πάρη,
μὲ σύνεσι τὸ δίκηο, ποὺ γυρεύει.

ΑΠ. Ζ. ΠΑΠΑ-Ι-ΩΑΝΝΟΥ
Βόλος

ΑΙΝΙΓΜΑ

Μάντρα, μαντρὶ χίλια πρόβατα χωρεῖ
καὶ τῆς κότας τὸ ποδάρι δὲν χωρεῖ.
Τί εἶναι;

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΣ Σ. ΑΡΜΕΝΤΣΟΥΔΗΣ
Γυμνάσιον Πιερίας Κατερίνης

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

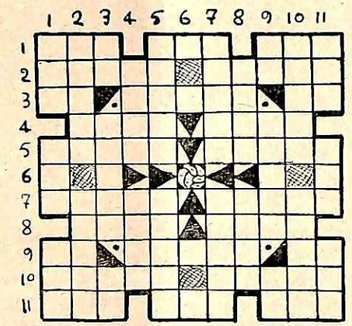

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1) Πρόθεσις. — Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία (θηλ.). — Ἔτσι λέμε ὅταν πρόκειται νὰ σηκώσουμε ἕνα μωρό. 2) Φανάρι (αἰτιατ.). — Ἀφύσικον δημιούργημα. 3) Παρατατικὸς τοῦ εἰμί. —Ὁ Ἀλεξανδρινὸς συγκατελέχθη μεταξὺ τῶν ἑπτὰ θαυμάτων τοῦ κόσμου. —Προσωπικὴ ἀντωνυμία (β΄ προσ.). 4) Ἀποτελεῖται ἀπὸ ἑπτὰ χρώματα. —Τοπικὸν ἐπίρρημα (δημ.). 5) Ἔδωσα σὲ κάποιον κι ἔφαγε. — Ἀμυντικὸν ὅπλον τῶν ἀρχαίων πολεμιστῶν. 7) Ὑπάρχει ὅταν φυσᾷ ἄνεμος.—Προκαλεῖται κυρίως ἀπὸ κτυπήματα. 8) Βρίσκεται καὶ στὴν τράπουλα (ἀνορθόγρ.) — Τουρκικὸ ἐπιφώνημα. 9) Στὸ φρούριο αὐτὸ ἔκλεισαν καὶ τὸν Μοντεχρίστο. — .Υποκοριστικὸν γυναικείου ὀνόματος. — Ἀρχικὰ ἑνὸς Ὑπουργείου. 10) Συνοικία τῆς Κων) πόλεως. — Μάλλινο ὕφασμα. 11) Ἡ ἀστυνομία τῶν στρατιωτῶν μας. — Συμπερασματικὸς σύνδεσμος. — Πολὺ γνωστὴ ὀργάνωσις νέων.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1) Αἴσθησις. — Πρακτορεῖον εἰδήσεων. — Πρόθεσις (ἀνεστραμ.). 2) Φέρουν τὰ ἱστιοφόρα. — Ρόφημα. 3) Ὑπάρχον. — Ὄργανον αἰσθήσεως (γεν.). — Μισὰ ἱερὰ ἐνδύματα. 4) Ἑρπετόν. — Ἡ βαπτίζουσα. 5) Ἀναπνοή. — Δὲν ἔχει τὶς ἴδιες διαστάσεις μὲ μίαν ἄλλην (ἀντεστραμ.). 7) Μέρος τοῦ προσώπου. — Γλύκισμα. 8) Τρομερὴ ὀργάνωσις ἐπὶ Γερμανῶν. — Σύνολον. 9) Γαλλικὸς χρυσός. — Στερροῦνται τριχῶν (οὐδέτ.). — Ἐπιφώνημα πόνου. 10) Ὅλαι. — Νύχι (αἰτιατ.). 11) Ἄφησε. — Δηλώνει κίνδυνο. — Ὑποθετικόν.

Κ. Π. ΜΠΑΜΠΑΡΗΣ
Γυμνάσιον Χαλανδρίου

●

ΑΙΝΙΓΜΑ

Ποιό εἶναι ἐκεῖνο τ' ὄνομα τὸ γυναικεῖο, ποὺ ἴσια καὶ ἀντίθετα διαβάζεται τὸ ἴδιο;

⁂

Ἀπὸ βουνὸ τῆς Ἀφρικῆς
ἂν ἕνα γράμμα σβύσης
χρήσιμο στὸ φαγητὸ
ἀμέσως θ' ἀντικρύσης.

Ν. Γ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
Ε΄ Τάξις Γυμν. Λεβαδείας

●

ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Πλεούμενο μικρὸ τοῦ ἀλλάζεις ἕνα
(γράμμα
καὶ γίνεται νησί. Μὰ αὐτὸ δὲν εἶναι
(θαῦμα.

●

ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Ἂν τὴ λάσπη τὴν ἑνώσης
μὲ ἀρχαία κτητική,
ποταμὸν θὰ φανερώσης
στὴν ὡραία Ἀττική.

ΒΛΑΣΙΟΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ

●

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1) Τὰ ψάρια ἀντιλαμβάνονται τὸ δόλωμα μὲ τὴν ὅρασι ἢ μὲ τὴν ὄσφρησι;

2) Ἀπὸ πόσα στρώματα ἀποτελεῖται τὸ ἀνθρώπινο δέρμα;

3) Ποιός ἐφεῦρε τὴ σημερινὴ διάταξι τῶν ψηφίων στὰ πλῆκτρα τῆς γραφομηχανῆς;

4) Γιατί οἱ βασιλεῖς λένε πάντα «Ἡμεῖς» μιλῶντας γιὰ τὸν ἑαυτόν τους;

5) Ἀνάλογα μὲ τὶς σωματικὲς διαστάσεις τους, ποιά ἔχουν μεγαλύτερες φτεροῦγες, τὰ πουλιὰ ἢ τὰ ἔντομα;

●

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ποιά θὰ εἶναι ἡ ἡλικία σὲ μῆνες καὶ μέρες τὴν 30 Ἀπριλίου 1951, ἐνὸς παιδιοῦ ποὺ γεννήθηκε στὶς 29 Φεβρουαρίου 1949;

Ἀπαντῆστε μέσα σὲ 20΄΄.

ΒΟΥΛΑ Ι. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
Γυμνάσιον Ξυλοκάστρου Κορινθίας

ΑΓΓΕΛ. ΝΟΜΙΚΟΣ Ε΄, Γυμν. Ἀρρ. Πειραιῶς

ΠΙΝΔΟΣ

ΕΜΒΑΤΗΡΙΟΝ

Στίχοι
ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ.

Μουσική
ΑΛΕΚΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟ

Η ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΗΣ ΤΡΟΙΑΣ

Σύντομη εἰκονογραφημένη ἀφήγησι ὑπὸ **ΑΝ. ΒΩ.**

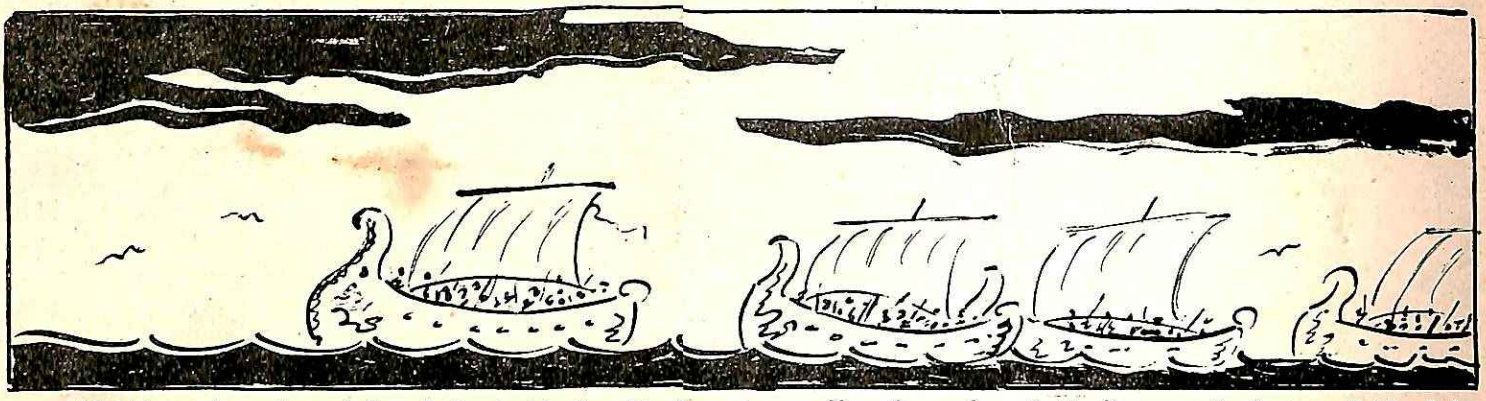

Ὁ Πάρις, ὁ γυιὸς τοῦ βασιληᾶ τῆς Τροίας Πριάμου, ἐπισκέφθηκε ἕνα καλοκαῖρι τὸ βασιληᾶ τῆς Σπάρτης Μενέλαο, κι αὐτὸς τὸν φιλοξένησε μὲ μεγάλες τιμὲς στὸ πλούσιο παλάτι του. Ἀλλὰ τὸ βασιλόπουλο τῆς Τροίας, φεύγοντας ὕστερα γιὰ νὰ γυρίση στὴν πατρίδα του, πῆρε μαζί του καὶ τὴ βασίλισσα τῆς Σπάρτης, τὴν πεντάμορφη Ἑλένη.

Καταθυμωμένος ὁ Μενέλαος, γιὰ τὴν προσβολὴ αὐτή, κάλεσε καὶ τοὺς ἄλλους βασιληάδες τῆς Ἑλλάδος κι ὅλοι μαζὶ ἀποφάσισαν νὰ ἐκστρατεύσουν στὴν Τροία, γιὰ νὰ δώσουν ἕνα καλὸ μάθημα στὸ κακὸ βασιλόπουλο καὶ νὰ πάρουν πίσω τὴν ὡραία βασίλισσα. Ἔτσι, ἕνα πρωῒ οἱ ἡνωμένοι στόλοι τῶν Ἑλλήνων ξεκινούσανε γεμάτοι στρατό, γιὰ τὴ μεγάλη ἐπιχείρησι. Κ' ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες ἄρχιζε ἡ θρυλικὴ πολιορκία τῆς Τροίας.

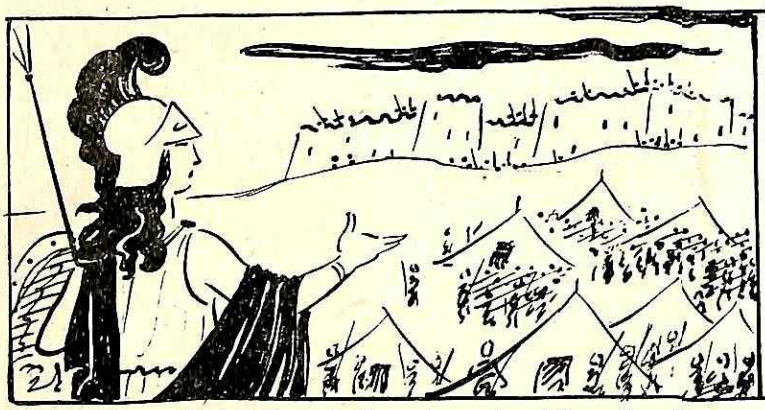

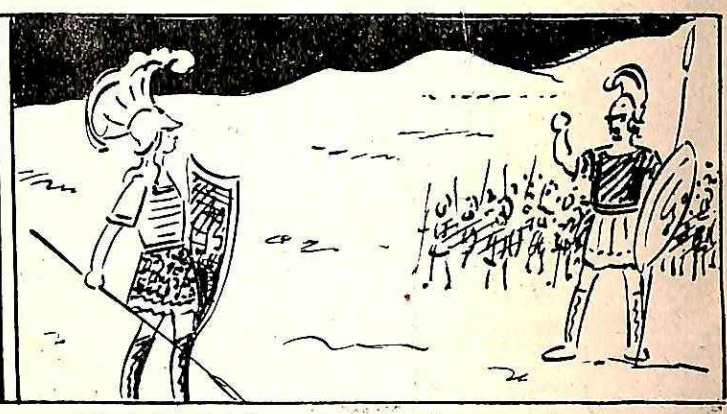

Ἀλλὰ οἱ Τρῶες ἦταν λαὸς πολεμικὸς κ' ἔτσι ἡ πολιορκία κρατοῦσε καιρό, χωρὶς ἀποτέλεσμα. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς πολιορκητὰς ἄρχιζαν ν' ἀπελπίζωνται. Μὰ τότε ξάφνου ἡ Ἀθηνᾶ παρουσιάζεται στὸ στρατόπεδο καὶ τοὺς λέει :

«Ἐπιμείνετε κ' ἐγὼ θὰ σᾶς βοηθήσω».

Κ' εὐθύς, τὴν ἴδια μέρα, γεμάτοι νέο θάρρος οἱ πολιορκηταὶ ἐπιχειροῦν μιὰν ἐπίθεσι, μ' ἐπικεφαλῆς τὸ βασιληᾶ Μενέλαο.

Οἱ Τρῶες βγαίνουν ἀπ' τὰ τείχη τους νὰ τοὺς ἀναχαιτίσουν, μὲ ἀρχηγὸ τὸν Πάρι. Ἀλλ' ἐνῶ οἱ δυὸ στρατοὶ ἑτοιμάζονταν νὰ χτυπηθοῦν, προβάλλει ὁ Πάρις καὶ φωνάζει : «Σταθῆτε, δὲν πρέπει νὰ χυθῆ ἄδικα κι ἄλλο αἷμα. Ἐγὼ μονάχος μου θὰ χτυπηθῶ μὲ τὸν ἀντίπαλό μου».

«Ἔμπρός, τοῦ ἀπαντᾶ ὁ Μενέλαος. Ἔβγα νὰ σὲ διορθώσω». Ὅλοι μεμιᾶς ἀφήνουν τώρα τ' ἅρματα καὶ στέκονται στὸ γῦρο.

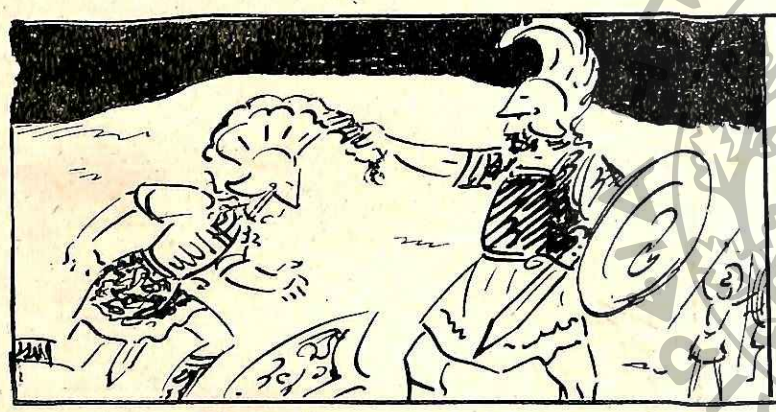

Ρίχνουνε τὰ κοντάρια τους κ' οἱ δυό, μὰ καὶ τὰ δυὸ καρφώνονται ἀπάνω στὴν ἀσπίδα τοῦ ἀντιπάλου. Τότε ὁ Μενέλαος ἁρπάζει μὲ τὸ χέρι του τὸν Πάρι ἀπ' τὸ λοφίο καὶ τὸν τραβᾶ σὰν πούπουλο. Μ' ἀπ' τὸ πολὺ τὸ τράβηγμα σπάζει τοῦ Πάρι τὸ ὑποσιάγωνο καὶ μένει στὸ χέρι τοῦ βασιληᾶ μόνο ἡ περικεφαλαία.

Ὁ Μενέλαος τὴν πετᾶ εὐθὺς μακρυὰ κι ὁρμάει μὲ τὸ ξίφος του ἀκράτητος πιὰ τώρα. Ὅλοι παρακολουθοῦν δουβοὶ ἀπ' τὴ συγκίνησι. Ἀλλ' ἐνῶ τὸ τέλος τοῦ ἀγώνα πλησιάζει τραγικό, ἡ θεὰ Ἀφροδίτη ἀόρατη τυλίγει μ' ἕνα σύννεφο πυκνὸ τὸν πρίγκηπα τῆς Τροίας, κι ἀνάλαφρα τὸν τραβᾶ πίσω ἀπὸ τὰ τείχη.